

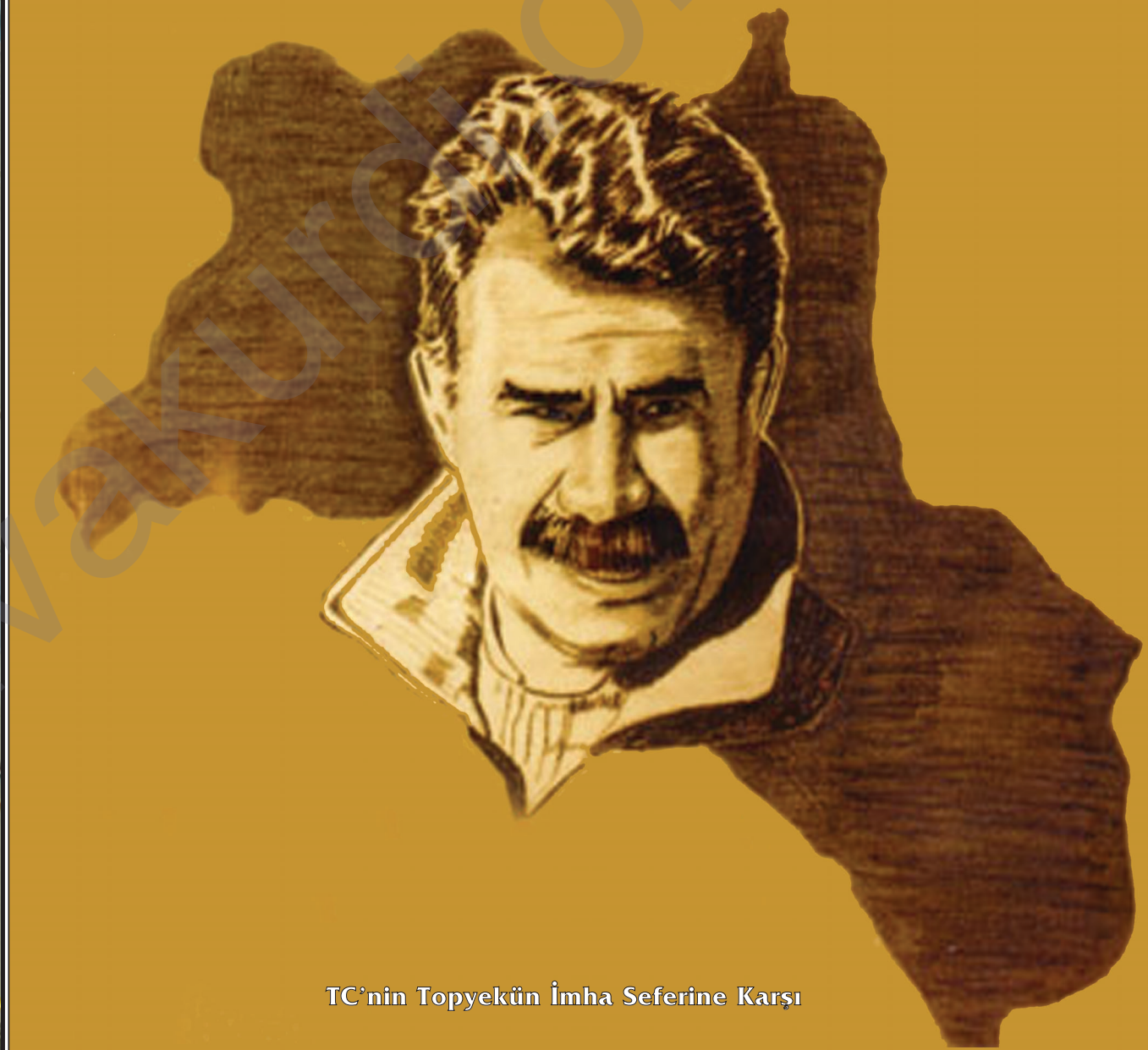
CIWANÊN AZAD

Kowara Ciwanan a Mehaneye

Her Tişt Ji Bo Azadiyê!

Hejmar: 11

Avril 2007

TC'nin Topyekün İmha Seferine Karşı

**Kıblemiz Önderlik
Rotamız Özgürlük
Dilimiz Eylem Olacaktır**

Behzat - Behzat Zuhrap

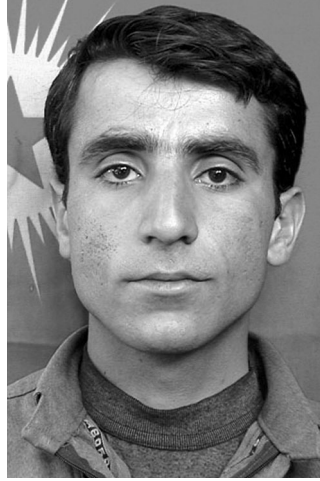
Bilal - Şükrü Ari

Botan - Nedim Arın

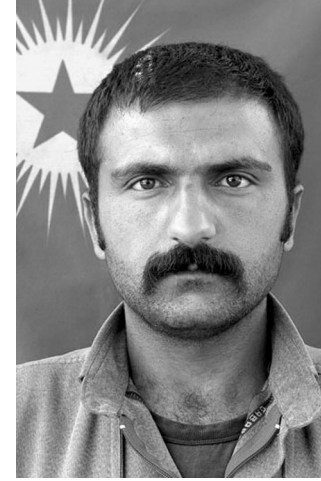
Huner - Muhammed Otazayi

Rêber - Muhammet Bozbey

Şahan Zervan - Turhan İnal

Serhat - Adem Güntin

Sipan - Muzaffer Önder

Agit Pazarcık - Yakup Alçalı

Engin Van - M.Fatih Deniz

Piroz Can - Emre Yılmaz

Merwan Ciwanigan - Merwan Üzüm

Dr. Afat - Eşref Karabakan

Madora - Müyesser Adsız

Fazıl - Abdurrahman Yorucu

Kamber Güneş

Nadiya Aykut - Tekoşer

Mahir Sason - Mehmet Zagir Taş

Karker Tolhildan - İbrahim Özkaya

Şehitler Zaferin Teminatıdır

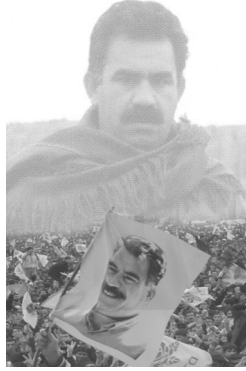

İçindekiler

TC sistemi artık mücadele edemediği için zehirliyor	2
Duran KALKAN	
Die hintergründe der vergiftung	6
Sarya ESTERYA	
Mirin an mayîn ji hêla min de ne mesele ye	8
Abdullah OCALAN	
Gençlik Önderliksiz yaşamı yaşatmayacaktır	10
Bektaş NURHAK	
Gençlik ideolojik üretimi üstlenmek zorundadır	15
Barış DERSİM	
Tîrêjên Roja me îro ji herdemê geştirin	18
Hêvîdar MUNZUR	
PKK hêza hebûn û parastina Kurda ye!	21
Zagros VİYAN	
An die weltöffentlichkeit	24
Umut Ozan SORULMAZ	
Sömürüye boyun eğen insandır yeryüzündeki en onursuz yaratık	28
Welat HEREKOL	
Türk-Kürt savaşı gelişirse bunun altından kimse kalkamaz	32
Abdullah ÖCALAN	
Kobani	36
Polat CAN	
Zoroastre: Le Reformateur	45
Guney AZAD	
Politika ve Birey	47
Newal BİLGE	

Editörden

Merhaba gençler ve genç kalanlar!

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın zehirlendiği haberi üzerine bir şok yaşıyoruz.

1999'dan bu yana iflas eden bütün politikaların sonunda işi zehirlemeye kadar vardırıdılar. İlk dönemlerde imha ve PKK'nin dağıtılması 'Güneşimizi Karartamazsınız' diyen Kürt'ün efsanevi direnişiyle başaramayınca, ikinci adım olarak PKK'nin dünyadan izole edilmesi için bütün dünyada terörist örgütler listesine alındı. İç tasfiyecilik geliştirilip gerilla ve parti örgütüllüğü dağıtmak istendi. Hiçbiri başarılı olmadı.

Ve bugün tabiri caizse çok pis, iğrenç bir durumla karşı karşıyayız. Kendi denetimindeki bir mahkuma bırakın siyasal sonuçlarını, en azından devlet ağırlığı yönünden bile bakarsak zehirleyerek öldürmeye çalışmak, sözün bittiği noktayı ifade ediyor.

Salt KKK Önderliğiyle sınırlı kalan bir olay değil. Bugün 1999'dan daha kapsamlı bir uluslararası çemberle Kürt özgürlük hareketi bastırılmak, ezilmek isteniyor. Ve hatta salt PKK ile de sınırlı kalınıyor, iş topyekün bir Kürt karşıtı duruma çevrilmek isteniyor.

Irak savaşına katılması nedeniyle Türkiye'ye bir jest biçiminde teslim edilebilir. Ama imhayı önleyen, ateş topu haline gelen fedai Kürt halkıydı. Peki nasıl oluyor da idama cesaret edemeyip yularlarını bile değiştirmek zorunda kalan TC, bugün zehirleme girişiminde bulunuyor? TC'nin tek başına bu işe cesaret edebileceği düşünmek biraz safça olur.

Artık Ermeni ve Kıbrıs meselelerine karşılık mıdır, İran savaşına katılması için midir bilinmez ama PKK ile mücadele koordinatörlüğü galiba bu oluyor. Doktor raporu açıklandıktan sonra AİHM'in (yani 'insan hakları mahkemesi') hiç üzerinde bile durmadan yaşam hakkını ihlal başvurusunu reddetmesi, CPT'nin (yani işkenceyi önlemeye karşı olan kurum) kaplumbağa hıziyla işi savsaklaması, Avrupa Komisyonu'nun yeneden yargılamayı red kararı da Avrupa'nın Türkiye'ye sevabı oluyor herhalde.

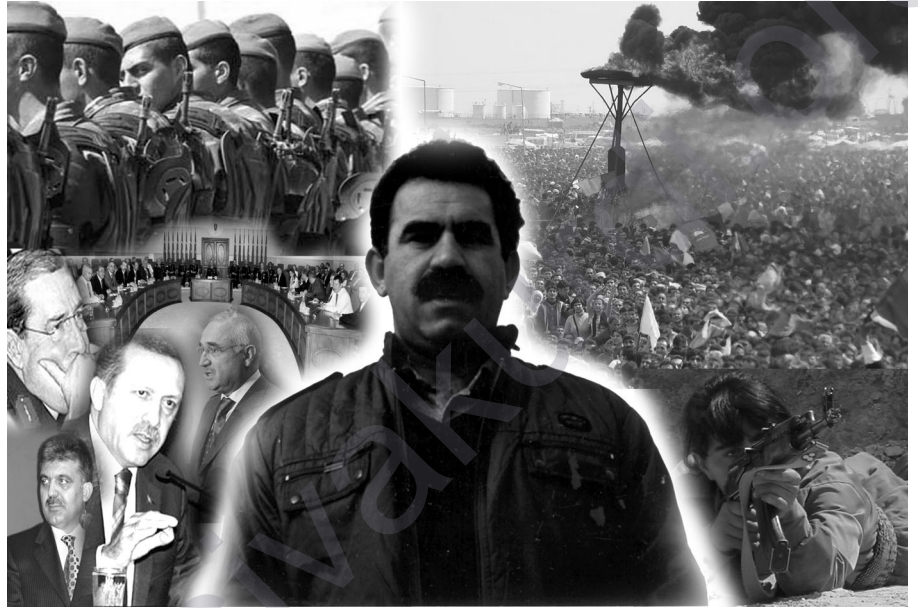
Şu da bilinsin: Güneşsiz kalanların yüreğindeki ateş, dünyayı yakar da güneşe dönüşür. Hayat güneşsiz olmaz ki...

Amed'de buluşmak dileğiyle...
Genç kalın...

TC Sistemi Artık Mücadele Edemediği İçin Zehirliyor

Duran KALKAN

“Zehirlenme kararı 2006 Temmuz’unda yapılan iki günlük toplantıda alınmıştır. Biz 1 Ekim’de ateşkes ilan ederken, barıştan ve demokratik çözümden söz ederken, onlar ölümümüze karar vermişler, ölüm mangalarını eğitip görevlendirmişler. Terörle Mücadele Yüksek Kurulu’nda ‘öldürülecekler ve tutuklanacaklar listesi’ hazırlandı. Öldürülecekler listesinin başında yer alan kişinin Önder Abdullah Öcalan olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.”

Önder Apo şahsında PKK ve onun şahsında da Kürt halkı tarihten silinmek, zalimce ve kirli saldırılarla imha edilmek istenmektedir. Şimdiye kadar biz, acaba AKP hükümeti ya da onun içinde bazı kesimler dü-rüst yaklaşarak olayın üstüne gidip sorumluları açığa çıkarırlar mı diye bekledik. Bir şans verelim, fırsat tanıyalım dedik. Fakat gördük ki AKP hükümeti bütünlüklü davranıyor. Olayın üzerini kapatmaya çalışıyor. Cinayeti tümüyle kamuoyunun gözü önünde üstlenmiş

durumdadır ve bu cinayeti işliyor. Buradan baktığımızda da hükümetin işin içerisinde olduğu, zehirlenme olayının arkasında başta Tayip Erdoğan ve Abdullah Gül olmak üzere, AKP kurmaylarının ve hükümetin olduğu ortaya çıkmış oluyor.

İmha planı, Temmuz 2006’da oluşturuldu

Tüm devlet yönetimi ve hükümet tarafından planlanmış, insanlık, hukuk ve ahlak dışı bir saldırıyla yüz yüzeyiz. Bunu genel hareketimiz için yapıyor-

lardı, anlam veriyorduk. Fakat yaşamı kendi güvenceleri altında olması gereken bir kişiye karşı da yapacak kadar küçüleceklerini düşünmemiş-tik. Fakat açığa çıktı ki inkar ve imha sisteminin insanlık dışı yöntemlerini kullanmada sınır tanımayan bir duruşu var.

Şu iyi bilinmeli ki, Önder Apo’ya yönelik geliştirilen sistematik zehirlenme olayı planlı bir olaydır. Bu plan, 2006 yılının Temmuz ayında oluşturuldu. Temmuz ayında yaşananları peş peşe hatırlayalım: O zaman da tartışmalar yoğun-

du. Türkiye devletinin sınır ötesi operasyon yapıp yapmayacağı tartışması, tüm siyaset gündemini kaplıyordu. Böyle bir ortamda önemli toplantılar yapıldı ve kararlar alındı. Bunların önemli bir bölümü o zaman basına da yansdı. Bazılarıysa yansımada, gizli tutuldu.

“Vatan haini” dedirten soru

Örneğin Temmuz sonunda bir gün bir gazeteci Tayip Erdoğan’a “PKK’yi tasfiye planınızın olduğu söyleniyor, böyle birşey var mı?” diye sorunca, Tayip Erdoğan da ona “sen vatan haini misin?” dedi. Bu soruyu sormayı vatan hainliği saydı. Şaşırtıcı bir durumdu. Kaldı ki Türkiye yönetiminin de çeşitli çevrelerinin de en kolay söyledikleri söz, övünerek dillendirdikleri husus PKK karşıtlığıdır, PKK’yi tasfiye etme isteğidir. Bir gazetecinin, böyle bir çabasının olup olmadığını hükümete sorması kadar doğal birşey olamaz. Bunu Başbakan vatan hainliği saydı. Neden? Çünkü gizli bir plandı bu. Hükümet kararlaştırmıştı, gizli tutuyordu, takip edilmesini ve açığa çıkartılmasını istemiyordu. Niye? Çünkü içinde kirliliği vardı. Bu işler şimdi açığa çıkıyor. Bunlar açığa çıkmasın diye yapıyordu. Diğer yandan güya, PKK anlamasın, uyanmasın diye yapıyordu. Gizli kalsın ki imha planı başarıyla uygulanabilsin.

2006 yılı Temmuz ayında Abdullah Gül’ün başkanlığını yaptığı “**Terörle Mücadele Yüksek Kurulu**” (TMYK), iki günlük bir toplantı yapmıştı. Bu toplantı önemlidir. Toplantının ardından hükümet toplandı. İki günlük toplantı ardından Abdullah Gül şu açıklamayı yaptı: “**Terörle mücadelede siyaset organı, alması gereken tüm kararları almıştır. Kararları uygulayacak organlara gerekli yetki ve görevler verilmiştir. Dolayısıyla**

terörle mücadele artık hükümetin işi olmaktan çıkmıştır. Hükümet hem gereken kararı vermiş, hem yetki ve görev vermiş hem de her türlü imkanı tesis etmiştir”

Yani önemli karar aldıklarını, artık PKK’ye karşı mücadelede ordunun, polisin, MİT’in ve istihbaratın sorumlu olduğunu ortaya koydu. Bu önemli bir durumdu.

O zaman da biz tartışmıştık ve bundan ne anlamalıyız noktasında, hem görüşlerimizi örgüte rapor etmiş hem de kamuoyuna kısmi bazı açıklamalar yapmıştık. Çünkü, zaten PKK’ye karşı mücadelede Türkiye yönetiminin her türlü kararı almış olma durumu var. Acaba yeni ne olabilir, iki günlük toplantının önemi ne olabilir diye düşündüğümüzde şu sonuca varmıştık: Yönetimimiz için “**vur ve öldür kararı**” alındığını belirtmiştik. Bunun kesin olduğu şimdi iyi ortaya çıkmış durumdadır. TMYK’nin söz konusu toplantısında örgüt yönetimimiz için her türlü yöntem kullanılarak öldürme kararı verilmiştir. Kurulun bu kararı hükümetçe de onaylanmıştır. Dolayısıyla da MGK’dan da onay alınmıştır.

Dağa da özel tim operasyonu

Konu, pratikleşme itibarıyla, daha çok sınır ötesi operasyon nasıl olacak noktasında tartışıldığı için bu hususa da yine Temmuz ortalarında Kanal D’de canlı yayında yaptığı bir açıklamayla Başbakanlık danışmanı Cüneyt Zapsu açıklık getirdi. Bir günde dört büyük devletin elçileriyle görüştüğünden sonra Zapsu, programda “*teröre karşı mücadele*” ve sınır ötesi operasyon konusu dahil görüşler açıkladı. Çok somut söylemişti:

“**Sınırötesi operasyon öyle 10 bin, 50 bin, yüz bin kişilik askerle yapılacak bir operasyon değil,**

kimse öyle beklememelidir, bu bir özel tim operasyonudur. Nitekim bu konuda gerekli hedefler belirlenmiş, görevlendirmeler yapılmış, timler harekete geçmiştir, operasyon başlamıştır. Hatta bazı birimler hedeflerine ulaşmış durumdalar. Yakında sonuçlarını herkes görecektir” diyordu.

Şimdi bununla birleştirilince TMYK’nin toplantısı ve arkasından gelen hükümet ve MGK toplantılarında örgütümüze ve yönetimimize yönelik yeni şeyler içeren kapsamlı bir planlamanın ortaya çıkarıldığı anlaşılıyordu. Biz, bunu şöyle değerlendirmiştik:

İstihbarata ve kontrgerilla güçlerine dayanarak yönetimimize karşı çeşitli suikastler gerçekleştirilecek, gerillaya karşı (zaten o zaman ateşkes tartışılıyordu) ateşkes ile bir gevşeme ve zayıflatma durumu yaratılacak, halk üzerinde baskılar uygulanacak. Kaygı ve panik yaratıp bir dağılma süreci yeniden hareketimize dayatılmaya çalışılacak, diyorduk.

Yani Tayip Erdoğan’ın tartışılmasını hainlik olarak tanımladığı PKK’yi tasfiye planının özünün bu olduğunu değerlendirmiştik. Zaten devlet ve hükümet yetkilileri, kendi amaçlarını “**terörün katlanılabilir, yaşanılabilir sınırlara çekilmesi**” yani marjinalleştirilmesi olarak tanımlıyorlardı. *Hareketimiz bu biçimde marjinal kılınpı siyasi güçten düşürülerek, Önder Apo örgütsüz bırakılmak isteniyor*, diye değerlendirdik. Çünkü Önder Apo’yu imha edemediler. Uluslararası konjonktürün temel amacı imha etmek olmasına rağmen başaramadılar. Önder Apo’yu susturamadılar. Önder Apo, kendini yenileme, yeniden yaratma gücünü gösterdi. Dolayısıyla özgürlük hareketimizin yenilenmesi ve daha güçlü gelişmesi gibi bir süreç gelişti. İmrallı sistemi de Önder Apo’yu engelleyemedi.

'İmha girişimleri olabilir, araştırma yapmanız iyi olur'

Önderliğimizin bu koşullarda imha edilmek isteneceği konusunda bazı çevreler tarafından uyarılmıştık. Oysa aynı zaman sürecinde, bazı çevreler bu konuda bizi uyardılar. **'İmha girişimleri olabilir, araştırma yapmanız iyi olur'** dediler. Bugünkü gibi anlamlandıramasak da yine de dikkate aldık ve bir araştırma yapılmasını istedik. Çabalarımızın sonucu,

bu vahşi ve insanlık dışı cinayet olayını gündeme getirdi işte. Gördük ki, Önderliğimiz gerçekten de iz bırakılmayacak şekilde zehirlenerek imha edilmek isteniyor.

İki kimyasal maddeyle yapılıyor. Hastalık yapıyor bu maddeler. Vücutta hastalık yaptıktan sonra da atılıyorlar. Bundan sonra da bu tür maddelerin bilinçli verilmiş olduğu anlaşılabilir. Çeşitli kanser türleri gerçekleşikten sonra da zaten tedavisi mümkün olmuyor. Önder Apo İmralı'da, AKP hükümetinin yönetimi ve Türkiye devletinin sorumluluğu altında, İmralı sisteminden sorumlu olan AB ve ABD'nin izni ve onayı temelinde zehirlenerek imha edilmek

isteniyor. Bu girişim yapılmıştır. Bu süreç ilerliyor, işliyor. Şimdi açığa çıkan düzey bu oluyor.

Biz ateşkes ilan ederken, onlar ölüm haberimizi bekliyorlarmış

Temmuz ayında iki günlük toplantı yapan TMYK'nin iki liste hazırladığı açığa çıkıyor. Birincisi **'öldürülecekler listesi'**, ikincisi **'tutuklanacaklar listesi'** Tutuklanacaklar listesi basına da verildi. ABD'nin PKK koordinatörüne veriliyor ve iadeleri isteniyor. Avrupa'dan ve Irak'tan isteniyor. Türkiye'nin içinde olanlar tutuklanıyorlar. Böyle tutuklanması gerekenler listesi var. Yüz kişinin üzerinde isimlerden oluşuyor bu liste. Bu liste yanında bir de vurulacaklar listesi var. Öldürülmesi, imha edilmesi gerekenler listesi. Cüneyt Zapsu'nun özel kuvvet operasyonu dediği operasyon işte budur.

Hemen sonra Ağustos 2006 başında, **HPG Meclis Üyesi Sarı İbrahim arkadaşımız böyle bir saldırının kurbanı oldu.** Zaten o durum bizi bu konuda biraz daha uyardı. İşte Amed'de 7 gerillanın yine böyle bir kontra kişi tarafından katledildiği bilgisi şimdi basına yansıyor. Bir de Cüneyt Zapsu'nun ölüm mangalarının bir bölümü elimizdedir, açığa çıkarmış ve tutuklanmış bulunuyoruz. Onların verdiği bilgiler var. Kimlerin öldürülmek istendiğine dair epeyce bilgimiz oldu. Kurulun hazırladığı ölüm listesinin bir bölümünü biliyoruz şimdi. Yine bu ölüm mangalarını kimlerin eğittiği, hangi yollardan geçirildikleri, neyle görevlendirildiklerine dair de elimizde önemli bilgiler var. Zapsu'nun timleri şimdi hesap verme safhasındadırlar. Öyle anlaşılıyor ki, Temmuz 2006'dan bu yana AKP hükümeti ve Türkiye yönetimi, ne zaman ölüm haberimizi duyacaklarını beklerlarmış.

Biz 1 Ekim'de ateşkes ilan ederken, barıştan ve demokratik çözümden söz ederken, onlar ölümümüze zaten çoktan karar vermişler, ölüm mangalarını eğitip görevlendirmişler. Bunun ne zaman gerçekleşeceğini ve bunu ne zaman duyacaklarını beklerlarmış.

Geçen aylarda birçok kez basında çıkan *'Kandil'de birçok PKK'li bilmem nasıl zehirlendi, hastaneye kaldırıldı, Murat Karayılan hastalandı, Hewlêr'de nasıl tedaviye götürüldü, Cemil Bayık nasıl hastadır, Güney yönetimi nasıl tedavi ediyor...'* benzeri haberler aslında beklentinin basına sızması oluyor. Basında bazı çevrelerin de bu konuda bilgileri var. Onu yansıtırıyorlar. Belki de hazırlanıp gönderilmiş ölüm mangalarına talimat vermek oluyor. Biz bunları Ağustos ayında söylediğimizde, Cüneyt Zapsu doğru olmadığını ifade etmişti. Fakat adamları elimizdedir. Eğer gerçekten biraz dürüstlüğü varsa, yaşamlarını kurtarmak için devreye girmelidir. Yoksa böyle gençleri uyuşturucuyla şunla bunla düşür, çeşitli vaatler ver, eğit, ondan sonra serseri mayın gibi gönder, *'gidin şunu vurun, şöyle suikast yapın, böyle zehirleyin'* demek olmaz. Savaşçılık yapıyorlarsa mertçe yapsınlar, yiğitçe yapsınlar.

"Öldürülecekler listesi"nin başında Önder Abdullah Öcalan var

Herkes zehir kullanabilir. Ortada dolaşılıyor zehirler. Sadece kendilerinin mi elinde var, kendileri mi ulaşabiliyorlar? Sorun öldürmekle halledilecekse herkes öldürebilir. Kendilerini ne sanıyorlar? Böyle ahlak dışı, hukuk dışı kirli savaş yöntemlerini uygulamamak gerekir.

Biz buradan çeşitli uluslar arası kurumlara da sesleniyoruz:

Hareket olarak Cenevre Sözleşmesini imzaladık. Anti mayın anlaşmasını imzaladık. Bunlara uyuyoruz fakat karşı tarafın da uyması gerekiyor. Şimdi bu kurumlar nerededirler? Önder Apo'ya zehir veriliyor. Tutsaktır, yaşamı devletin güvencesi altındadır. Yönetimimiz, ben de dahil, zehirlenmek isteniyoruz. Ortada bir sürü zehir paketi dolaşüyor, vurulmak isteniyoruz. Şimdi bütün bunları yapma hakkı Türkiye devletinin ve AKP hükümetinin elinde midir? Dünya hukuku sadece Kürtleri ve PKK'yi mi bağlıyor? Bu kadar açık imha saldırısı yürüten, bir halkın her şeyini inkar eden Türkiye yönetimi için bu kurallar hiç geçerli değil mi?

TMYK, Önder Apo'yu zehirlenme kararı vermiştir. Açıkça suç duyurusunda bulunuyoruz. Suçluyu tespit ettik, ilan ediyoruz. Temmuz ayında oluşturulan "öldürülecekler listesi"nin başında Önder Abdullah Öcalan'ın olduğunu Mart ayında anlayabilmiş ve öğrenebilmiş bulunuyoruz. Şimdi böyle bir plan var. Türkiye devleti tarafından öldürülme kararı verilen sadece Önder Apo değil, PKK'nin bir grup yöneticisidir. Bazı isimler daha çok önde zikrediliyor. Olmazsa, direnişi örgütleyen bütün yönetimlerin imha edilmesi görevinin bu timlere verildiğini biliyoruz. Onlar bize söylemiş durumdadır. Açığa çıkarmış durumdayız.

Dolayısıyla biz ateşkes ilan ederken, Önder Apo ateşkesin stratejik başarısı, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun demokratik çözümü için en ağır işkence altında dua edercesine çalışırken, hareketimiz ve halkımız Önderliğimizi en ağır bedeller ödemesine rağmen büyük bir fedakarlık göstererek izlerken şunu görüyoruz ki, AKP ve Türkiye yönetimi bizi yok etmek istiyor. Yani bir çözüm arayışı falan yok

onlarda, bu gittikçe bizde bu durumda netleşmiş oluyor.

Bizim bu tutum ve çabamıza rağmen devletin ve hükümetin tutumu ise şöyle oluyor: Önderliğimizin ve yönetimimizin bazı üyelerinin katledilmesi, diğerlerinin ve önemli kadro gücünün tutuklanması, Maxmur'un kapatılması, Avrupa'daki Kürt yurtseverlerin tutuklanması ve kurumların kapatılması, DTP'lilerin hapse doldurulması, Kuzey'de ve Türkiye'de her türlü baskı ve tutuklama furyasıyla önde gelen yurtsever çevrelerin tutuklanması... Gerillada da zehirlenme için yürütülen çabalar var. Zehirlenmeye dayalı böyle bir imha planı ile özgürlük hareketi ve Kürt halkı yüz yüzedir.

Oyun bozulmuştur

Zehirlenen Önder Apo demek Kürt halkı, barış, demokrasi ve insanlığın zehirlenmesi demektir. Bunu tüm halkımız, demokratik kamuoyu böyle anlıyor ve doğrusu da budur. Zaten genel bir imha planının bir parçası olduğu açığa çıkmıştır. Bu plan açığa çıkmıştır.

İster vatan haini de ister ne dersene de, ama insanlık dışı yöntemler içeren cinayet planı bozulmuş bulunuyor. Dolayısıyla PKK'yi tasfiye ve imha planı açığa çıkmış, deşifre olmuştur. Oyun bozulmuştur. Ne kadar kötü olsa da, tehlikeli olsa da gerçekten caniyane olsa da, biz diyoruz ki gelin, vazgeçin bundan. Hatadan ve yanlıştan dönme-yi bilmek lazım. Bu yanlışla Türkiye devletinin ve AKP hükümetinin gidebileceği bir yer yoktur. Farzedelim ki planladıkları gibi oldu ve bizi öldürdüler, ne kazanacaklar? 40 milyon Kürt var, hepsi özgürlük, demokrasi, insanca yaşam istiyor. 'Ya özgür yaşam ya hiç' diyor. O nedenle bu inkarcı ve imhacı zihni-

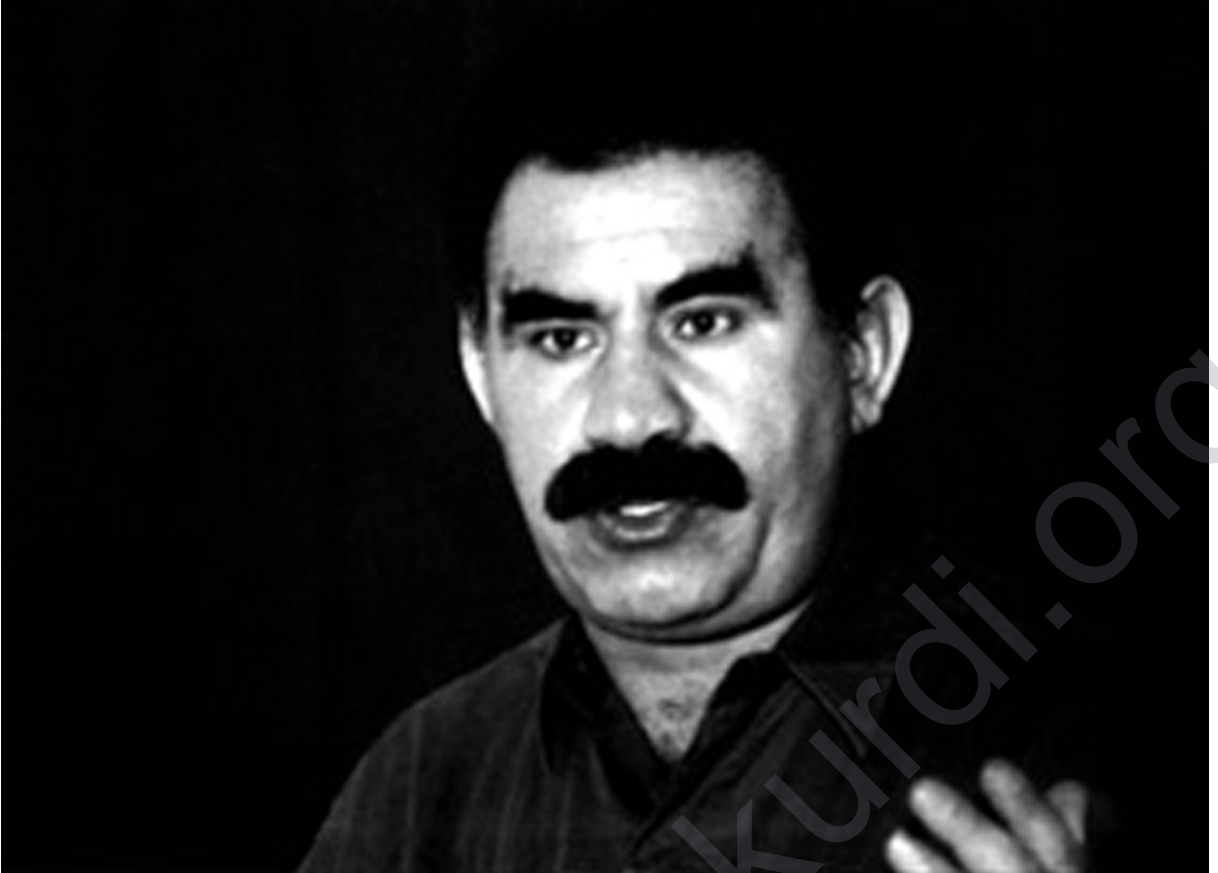
yetten tövbe edercesine vazgeçmek gerekiyor.

Olursa çözüm, Önder Apo'yla olacaktır. Olmazsa PKK binlerce fedaidir ve bu fedailik inkar ve imhacı zihniyetin ve sisteminin başında patlayacaktır. Bir gün bile gecikmeden, bu karanlık niyetten vazgeçilerek biraz demokratik tutuma ve çözüm yoluna girilmelidir. Bunun başlangıcı da tabii Önder Apo'nun tarafsız bir heyet tarafından muayene edilip tedavi sürecinin hemen başlatılmasıdır. Önder Apo'ya dayatılan bu imhanın durdurulması ve önlenmesidir. Eğer bu yapılmazsa artık Türkiye kendi geleceğini karartmış demektir.

Zehirlenen Önder Apo, zehirlenen Türkiye'dir. Türkiye toplumunun istikrarıdır, barışıdır, Kürt-Türk ilişkileridir. Artık böyle bir ilişki kalmayacak, geri döndürülemez bir düşmanlık süreci gelişecektir. Bu nedenle, ne kadar karanlık işler içine girilmiş olunursa olunsun, herkes biraz -varsa- vicdanlı davranarak, bu yanlış hesaptan dönerek olumlu yöne girmelidir diyoruz. Biz yine de hareket olarak bu şansı Türkiye yönetimine ve AKP hükümetine vermek istedik. Ama artık bunun sonuna gelmiyor. Sabrın sınırı vardır. Bu doğru anlaşılmalı, iyi kullanılmalıdır.

Özellikle Kürt halkı, aydınları, kurumları ve yurtsever demokrat insanlarımız bu konuda duyarlı olmalı. Durum ciddidir, süreç tehlikelidir. İmhamıza karar kılmış bir sistem var. Bu kararı bozacak, değiştirecek, özgür yaşamı ve geleceği yaratacak bir direniş ve tutum içerisinde olmalıyız. Sistem başka türlü mücadele edemediği için bu çılgınca yöntemlere başvuruyor. Daraltılmıştır, zayıflatılmıştır. Eğer sağlam durur, etkili mücadele edersek inkar sistemini parçalamak, Kürt halkının demokratik özgür yürüyüşünü ilerletmek mümkündür.

Die Hintergründe der Vergiftung

Sarya ESTERYA

Warum versucht man einen Mann der sowieso gefangen ist auf einem Insel, in einem Gefängnis, in einen kleinen Raum, zu vergiften? Das sollte eine sehr wichtige und brennende Frage sein, vor allem wenn man weiß, dass dieser Mann alles dafür tut um Demokratie und Frieden in einem Gebiet herzustellen, wo keine Hoffnung mehr besteht und die Zerstörung die Übermacht hat.

Es geht hier um den kurdischen Anführer

Abdullah Öcalan. Er wird von allen Kurden als Anführer gesehen und respektiert. Ein Anführer der den Sinn seines Lebens darin sieht, um den Kurden und den Menschen in nah Osten Frieden und Freiheit zu bringen. Er ist der zeitgenössische Prophet aller freiheitliebende Menschen. In seiner Ideologie wird sehr viel Wert auf die Freiheit der Frau und Ökologie gelegt.

Er ist der Meinung, dass in nah Osten ein kultureller Aufklärung

und Renaissance entstehen muss. Außerdem liegt das Übel der Welt seit den Sumerern darin, dass die Menschen die Gedanken der Macht als Leitfaden in ihren Leben sehen. Die Macht als Instrument der Ausbeutung hat auch im Staat seinen Platz eingenommen. Der Staat erweitert nicht die Freiheit der Einzelnen, ganz im Gegenteil die Freiheit wird systematisch eingeengt. Nach seiner Meinung wird die Freiheit durch direkte De-

mokratie und Konföderalismus erweitert und gesichert.

Also fragt man sich was ist falsch an diesen Gedanken. Wer profitiert davon, dass der Anführer Öcalan vergiftet wird. Wir wissen alle, dass der Anführer Apo auf den Gefageneinsel Imrali gefangen ist. Dem türkischen Staat wird alle Verantwortung gegeben, sie werden die Nachfolgen taragen, wenn dem Anführer etwas passiert. Die türkische Regierung kann aber unter so einen Last gar nicht tragen. Sie werden also von einer Vergiftung von Anführer Apo nicht profitieren, denn in so einer Situation wird die Türkei von den Kurden der Hölle gleichgemacht. Der Hass zwischen den beiden Völkern wird immer größer und eine Hoffnung auf Frieden wird nicht mehr geben.

Die PKK will die Grenzen der Türkei gar nicht ändern. Sie wollen nur ihre Rechte innerhalb der Staatsgrenzen, also besteht für die Türkei in diesem Sinne eigentlich gar keine Bedrohung. Wer profitiert also von so einem Krieg und Zerstörung?

Wenn man des Gebiet in nah Osten näher betrachtet, wird man sehen das Irak zerstört wurde. Saddam wurde ohne ein richtiges Verhör, getötet. Man hätte ihn eigentlich über Halep-

ce und über die Giftgase anhören müssen. Warum wurde Saddam so schnell getötet?

Iran wird immer wieder bedroht. Man beschuldigt sie, genauso wie man Saddam davor beschuldigt hatte irgedwelche Atomwaffen zu besitzen. Dem nach kann man sehen, dass Amerika und Europa damit et-

was zu tun haben müssen. In letzter Zeit versuchen die EU-Länder alles mögliche gegen der PKK zu unternehmen. Man versucht in nah Osten wirtschaftlichen Gewinn zu erringen.

Die kapitalistischen Länder wollen Erdöl, Rorstoffe und Wasser. Die Ausbeutung hat eine andere Form eingenommen. Durch Globalisierung wird schneller und effizienter ausgebeutet. Diese Staaten wollen kleine staaten erschaffen. Es geht um teilen und herrschen. Amerika will Vorherrschaft, mit den alten Jugoslawien hat der

angefangen danach wurde Irak geteilt.

PKK mit seinen Gedanken der Freiheit und Frieden stellt eine Bedrohung dar, außerdem legen sie keinen Wert darauf mit anderen Mächten wie Amerika zu arbeiten.

Abdullah Öcalan ist derjenige der heute Frieden in der Türkei will. Obwohl er vergiftet wird will er die Feuereinstellung weiterführen. Die Freiheitskämpfer kämpfen deshalb nicht.

Wie können Staaten die sich als demokratisch und zivilisiert darstellen Menschenrechte und Ethik so vernachlässigen. Wie kann man einen Gefangenen trotz seiner Gefangenschaft vergiften? Wo bleibt die Ethik, die Würde der

Menschen, Werte und Normen einer Gesellschaft? Wie kann es sein das eine Regierung die sich als modern und fortgeschritten darstellt so wild und rückschrittlich verhalten.

Man kann sehen, dass die Ideologie dieser Mächte an einem Punkt gelangt ist, an den sie die Menschen gar keinen Wert mehr geben.

Eine Ideologie die den Menschen nicht mehr dient wird sich selbst zerstören und auslöschen. Die Menschen werden so eine Ideologie nicht anerkennen und sie zerstören.

Mirin An Mayîn, Ji Hêla Min De Ne Mesele Ye!

**Abdullah
OCALAN**

Di sedsalên dawîn de, tevgerên kurd bi tevahiya lîstikên talûke û berfireh re rû bi rû maye, ev rastî her diçe baştir tê fêmkirin. Hêla xerîb a vî karî, lîstika heyî ya bi Tirkiyê re têkildar ne kêmhêl û seranser e, bi qasî pêkanînên li ser PKK'ê û li ser min kûr, berfireh û demdirêj e. Bêguman di bin vê yekê de, bingehê ku kokên wê digihê dîrokê û nêzîkahî, avanî û tarza têkiliyên ku bi şaşiyên du alî mezin bûne û bi hemdemiyê re ne têkildar in hene. Têkiliya wê, rojevîbûna bi hesabên klasîk ên li ser Enatolya û Mezopotamyayê hene. Komploya li hemberî şexsê min, çavkana xwe ji vê bingehê digire. Lê rastiyek heye ku, bi hovîti û berjewendiyên rojevî yên gelek navend û welatan, rû bi rû mayînek çêbû.

Li hemberî min du rê hebûn: Riya çiya, riya Ewropa.

Herdu rê jî hatibûn girtin. Derketina çiya, hesreta min çil salî bû. Lê ev pevçûnan kûrtir bikirana û wekî girêkekê li demê belav bikira. Wê gelek windahî û êş, ji herdu ali-

yan ve bi guraî hatina jiyandin. Bi Başûrê Kurdistanê re têkildar, modeleke pêşketîtir a 1925'an hatina pêkanîn. Ji ber vê yekê, min bawerî pê neanî. Ku bala we kişandibe, ez pêwîstiya bi yek alî be jî agirbesta 98'an qebûlkirinê û heta nixandina têkiliyan dibînim. Lewre roj bi roj herdu alî jî kon-

trola xwe winda dikirin û girêdana wan a derve bi pêş diket. Pêşgirtina vê yekê, ji min re rastir hat. Ez di qonaxê ku şer bi-karibim bilindtir bikim de bûm. Feraseta min a moralî û siyasî, bi vê yekê re tengav dibû. Zêdetir zêdetir rewşeke dubarebûnê xuya dikir û ev acizî çêdikir.

“Dibe ku pêvajoya 1925'an ji nû ve bê jiyandin. Dikarin ji nû ve kurdan di nava rivînan de bişewitînin. Bi komploya 15'ê Sibate, xwestin kurdan bavêjin nava vî agirî. Nihî ji nû ve 1925'an bi 15'ê Sibate derbasî pratîkê bikin. Divê Tirkiye, kurd û PKK pir hişyar bin. Bira bi bira didin kuştinê. Berevajî vê yekê, em girêdayî rihê Kuvayî Milî ne û girêdayî demokrasî û aştiyê ne. Li Iraqê tişteke mîna 1925'an derbikeve, wê ji bona Tirkiyeyê rewşên pir xeter derên.”

Şer, ger teqez pêwîst be, ji bona çareserîya nakokîyan, rêbazêke ku mirov herî dawîn serî lê bide. Lê ku ji rewşêke wisa derbikeve, berde-wamkirina wê her biçe veguheziya-na cinayetê. Ez vê hîs dikim. Xitimandin hinek jî wisa bû. Kûrkirîna, li çareseriyê digeriya. Hinek bi xemsaî be jî, derketina Ewropayê jî ber vê sedemê bû. Di rastiyê de plan hê ku ez li Sûriyê bûm, di çarçoveya xebatên NATO'yê de, anîn rewşêke bûyî û nebûyî. Di xuyangê de ji bona Tirkiyê, bêbandorkirina min bi sedemeke bi lezgînî û mafdarî be jî, di rastiyê de divê Tirkiye bibîne ku li dijî armanca xwe tê bikaranîn. Ez ne şaşbim, planeke ku hêlên lezgînî û tengezariyên herdu aliyan ber bi çav hatiye girtin û hatiye kûrkirin.

Sekn û asûna Yewnanîstan û Îsraîlê girîng e. Plankirina navendî, çavkana xwe ji Londrayê digire. Gelek dişibe salên 1925'an. Emerîka pêwîstiya hêzeke mezinbûyî dîke. Ji ber ku li dijî xeta Ewropa, bi taybet li dijî Elmanyayê derketim, min li derve hiştin zêdetir li gorî berjewendiyên wan bû. Ger ku mayînek hebûya, li ser Îtalyayê, li ser bingeha her tiştî qebûlkirîna, hinek jî rûmeta xwe windakirî û di nava demê de belavbûyî, wê bihatana qebûlkirin. Hikumeta Îtalyayê bi awayekî nezan û bêberpîrsyarî tev digeriya.

Rûsya, ji bona ku ji ÎMF'ê kredî bigire, di rewşêke fîrotina herî kêtandî de bû. Bi pêşbîniyêke mezin, hikumeta Yewnan di nava lîstîkeke dîrokî de bû. Li gorî min, noqteya ku Tirkiyê nedidî di vê kûrahiyê de bû. Yewnanîstan, ne ji ber tirsê an bêçarebûnê min revandin Kenyayê. Ji bona ku îmhaya bike an bike rewşêke bela, vê planê girtin ber çav. Her du nêzîkahî jî, bêrehm û bêhe-laqîbûn. Di rojnameyekê de, wezî-

rek digot; **“Ev rolek hespê Trûva yê duyemîn bû.”** Nêzî rastiyê ye; lê ez wekî **“guloka agir”** û **“vekîşîna çarmixê”** daxwaza xwe didim diyarkirin ku pêwîst e bi awayekî li ber çav bê girtin.

Îsraîl, ji bona stratejiya xwe ya herêmê xwest wekî fersendeke bêhempa binirxîne. Hesabên stratejîk ên Emerîka ku dişibiyan hebûn. Dikarin zêdetir dirêj bikim. Belkî di şexsê min de PKK, li ser bingeha gel û serhildanan, li ser vê mijarê bi gelek cîldan bê nivîsandin. Divê di pêş de bê nivîsandin. Komplo, mijareke ku biçûk bê dîtîna nîn e.

Ez vê nîrxandina kurt, hinek be jî ji bona ku feyda xwe li ser nîqaşên me bike diyar dikim. Ez di wê baweriyê de me ku, di hêza kûrbûnê û encam derxistinê de ne. Ez hê li dervebûm, ji ber hêzên derveyî ku me zêde bawerî bi wan nedanî, di salên 93 û 97'an de hewldanên wan bêşik bi pêş birinê de, bandora vê rewşê teqez e. Pêvajoya Îmraliyê û di helwesta ku min girtiye de, bandoriyên dîrokî rol lîstine. Dema ku min lêpîrsîn û helwesta xwe ya dadgehê wekî derketineke siyasî dinirxand, di vê bingehê de, van bandoriyan rol dilîstin. Hemû dinya, Tirkiye û heta hûn jî şoke bûn. Lê rastî ev bû. Sekneke cuda, wê ketîna armanca komplovanên hundir û dervebûna.

Nîqaşên pêvajoya lêpîrsînê, rasterast bi dewletê re bû. Dewlet li gorî xwe encama derdixe, wê çî bike bixwe biryaran dide, darve dike an nake; ev ne girîng e. Wekî ferd, ev komploya ku li hemberî min hate lidarxistin, bi rêjeyêke mezin çavkana xwe ji Ewropa digire. Bingeha vê dirûtiyê heye.

Îngîlîstan û Fransa ev du sed sal in bi vê re têkildar in. Piştî salên 1990'î, bi navbeynkariya hêzên başûr re hinek kuman vekirin. Me mîna

li arenayên Romayê avêtin ber şêran. Ji Tirkiyê re gotin; **“A ji te re, vî qurbanî darvebikin”** Îxaneta Yewnanîstanê di dîrokê tu dirûvê wê tune. Ji îxaneta yewnaniyan ev tê hêvîkirin. Min got ya Yahûda, ew Pangalos e. Hûnê vanan rast dahûrîn bikin, da ku bi hezaran mirin çênebin.

Divê şaş neyê fêmkirîna, dijminahiya min bi gelê yewnan re nîn e. Jixwe di wan rojên destpêkê de bûyerên mîna Mavî Çarşî û yê dîtir çêbûn. Ez li vir jî deh hezaran mirinên neheq tirsîyam. Gelek kes tenê rîya serîrakerîna didîtin. Wê bi piranî jî kurdan bimirina.

Ehlaqa min a siyasî wê yekê rane-dikir. Ez ji ber vê yekê bi Ehmed Zekî Okçuoglu re pevçûm. Ehmed digot; **“Wê destpêkê wisa bibêjin, pişte darve bikin.”** Mirin û mayîn, ji hêla min de ne mesele bû, lê me pêvajoyê destpênekirina wê bi deh hezaran bimirina. Şerê azadiyê niha bi rêve dibim. Min dev jê berne-da. Şerê azadiyê; bi aqil jî bi hîquqê jî birêve diçe. Heta dawîn serîrakerin -vaye çar hezar gund çû- û divê rewşa piştî teslîm girtinê, bê derbas kirin.

Dibe ku pêvajoya 1925'an ji nû ve bê jiyandin. Dikarin ji nû ve kurdan di nava rivînan de bişewitînin. Bi komploya 15'ê Sibatê, xwestin kurdan bavêjin nava vî agirî. Niha jî nû ve 1925'an bi 15'ê Sibatê derbasî pratîkê bikin. Divê Tirkiye, kurd û PKK pir hişyar bin. Bira bi bira didin kuştinê. Berevajî wê yekê, em girêdayî rîhê Kuvayî Mîlî ne û girêdayî demokrasî û aştîyê ne. Li Iraqê tiştê mîna 1925'an derbikeve, wê ji bona Tirkiyeyê rewşên pir xeter derên.

Digel her tiştî şer derê wê her kes wînda bike. Di vê rewşê de, divê di xeta parastina rewşa de, pêwîst e amade bin.

GENÇLİK

Önderliksiz Yaşamı Yaşatmayacaktır

Genç Komünar

Bektaş
NURHAK

Siyasal olarak sömürgeciliğin penceleri altında; ekonomik olarak açlığa, yoksulluğa, işsizliğe maruz bırakılmış; kültürel olarak asimilasyona ve soykırma uğramış, askeri olarak da halen işgal altında bulunan bir coğrafyadaki Kürdistan toplumunun gençleriyiz.

Ağır sorumluluklar üstlenmiş bir kuşağız. Özgürlüğü çalınan yüzlerce kuşağın son halkasıyız. Bizlerden özgürlük nasıl, niçin çalındı. Kim çaldı? Bizlere reva görülen nedir?

Hiyerarşik toplum, üretim süreci dışında kalan yaşlıların konularını korumak ve sürdürmek için içine girdikleri türlü hilelerle başlamıştır. Ve bu hilerden nasibini en ağır şekilde gençlik almıştır. Bu günümüze kadar sürüp gelmiştir. Ortaya çıkan ise güç artı iktidar eksenli kullanılan tecrübe sonuç olarak devlet olmuştur.

Tecrübeli yaşlılar, gençleri kendi hizmetlerine koymak için zihinlerini fethetmiştir. Böylece gençliğe ait tüm hareketler de esasta yaş-

lılara bağlanmıştır. 5 bin yıldır ataerkil sistem buna dayanıyor.

Gençliğin zihin her geçen gün derinleşerek esir alınmaktadır. Bir yandan iktidar eksenli tecrübenin, öbür yandan egemen ideolojik üstünlüğün gençlik cephesinden kolay kırılmayacağı açıktır.

5 bin yıldır uygulanan bu kölelik durumu, gençlikte büyük bir özgürlük istemini ortaya çıkarmıştır. Hemen hemen her genç mevcut sisteme tepkilidir. Ancak bu tepki sağlıklı temellere dayanmamak-

tadır. Tepkiler sistemli ve örgütlü olmadığından maalesef sistemin yedeğine düşmekten kurtulamamaktadır.

Şamanlarla, yaşlı bilgilerle başlayan bu süreç günümüzde bilim adamlarının ve sistemin bilimcilik ideolojisiyle sürdürülmektedir. Yaşlılar lehine gençlik aleyhine bilgi, bilim konusunda bir tekelleşme vardır. Stratejik hassas bilgiler sürekli gençlikten saklanır. Sınırlı verilen bilgilerin ise kullanılamaması için uygulama araçları gençlikten esirgenir. Buna karşı gençliği uyuşturacak, bağımlılaştırarak bilgiler sürekli gençliğe empoze edilir.

Toplum içindeki etkisinin kırılması için ‘ayyaş, toy, delikanlı’ gibi kavramlar gençliği düşürmek için uydurulur. Gençliğin mevcut enerjisi cinsel güdüye, katı dogmalara, serkeşliğe yöneltilir. ‘Eğitim’ adı altında tüm gençlik kurban edilmektedir. Adeta hem düşünsel hem ruhsal hem de fiziksel olarak koloni haline getirilmiş bir gençlikle karşı karşıyayız.

Gençliğe kendisine karşı olan bir zihniyet aşılanmıştır. Mevcut otorite, iktidar, hiyerarşi ve devlet gençlikte içselleştirilmiştir. Düşünemeyen, sorgulamayan, uysal, kul, edilgen, pasif bir gençlik gerçekliğiyle karşı karşıyayız. Gençlik tabiri caizse sadece bir et yığını haline getirilmiştir. Bitkisel hayatta koma durumundaki bir yaşama alıştırmıştır.

Yani kısaca şu belirtilebilir: Egemenlik bugün gençliğin yaşamı, ütopyaları, hayalleri üzerinde iktidar haline gelmiştir. Bu da “**bioiktidar**” olarak literatüre geçmiştir.

Gençlik sistemlerin ya sürdürücüsü ya da yıkıcısıdır

Şu anda bir düzenin gücü, gençliği ne kadar kontrolüne aldığı ile orantılıdır. Kürdistan’da Apocu hareket, gençliğe reva görülen bu durumu aşmıştır. Bu da

Kürdistan’da sistemi zayıf düşürmüştür. Kısacası yaşlıların zaaftından (yaşlılığından) ve gücünden (tecrübesinden) kaynaklanan gençliği gütmeye, bağımlılaştırma ilişkisi kısmen Kürdistan hariç hızından hiçbir şey kaybetmeden sürmektedir.

Ve ne acıdır ki egemen sistemlerin en büyük sürdürücülerinin dayanakları da gençlerdir. Biyolojik olarak da insan gençlik dönemine kadar yoğunluklu olarak yapıcı hücreler üretir. Dolayısıyla sürekli yinelenen, üretici, dinamik, atik, pratik, çevik bir dö-

nemde bu olumlu özelliklerin egemen sisteme karşı kullanılması sistemin en büyük korkusudur. Şu anda egemenler, ataerkil sisteme sahip olanlar egemenlik rolüne bürünüp gençlere hizmetkârlık dayatmaktadır.

Ancak şu rahatlıkla belirtilebilir; bu tarz düşürülen bir gençlik de egemenlerin başına bela olur. Böyle devam ederse aslında bu gençlik sistem içinde en büyük tehlikedir.

Kürdistan 5 bin yıldır kanla sulanmaktadır. Halkların özgürlük eğilimi etni-site ile egemen sistem arasındaki mücadeleye kesintisiz şu ana kadar gelmiştir. Ancak Kürt toplumu ve Kürdistan için ne trajiktir ki, egemenlerin 5 bin yıl önceki tutumları ile şu anki tutumları aynıdır. Zigurrat etrafında bir araya gelen

Sümerler çevresinde bulunan herkesi de zigurrat sistemine dâhil etmek istemişlerdir. O dönem devlet sitemini reddeden, köleliği reddeden ve özgür kalmak için dağları mesken tutan Kürtlerin ataları olan Kardilere karşı Sümerlerin operasyon yaptığı bilinmektedir. Üzerinden 5 bin yıl geçmesine rağmen egemenlerin modern orduları, Kürdistan dağlarında HPG güçlerine karşı hala operasyonlarını sürdürmektedir.

Kürt toplumunda tarih boyunca iki eğilim sürekli var olmuştur. Bir yandan özgürlüğü için her şe-

yi göze alan bir kesim, öbür taraftan gırtlığına kadar siyasete batmış işbirlikçi bir Kürt geleneği... Dolayısıyla birlik oluşturulamamıştır. Birlik oluşturulamadığı için de isyan edenler sürekli bastırılmış, işbirlikçi olanlar da zaten devletin yedeğine düşerek tükenmişlerdir. Önderliğimiz bu durumu “**Kürt kapanı**” olarak tanımlamıştır.

Kürdistan gençliği Kürt kapanını yıkacak bilinç ve tutuma sahip olmalıdır

Büyük İskender Ortadoğu'ya geldiğinde Pers imparatorluğu içinde yer alan Kürt aristokrasisi ile anlaşmış, onlara dayanarak Ortadoğu'da çıkarlarını gerçekleştirmiştir. Günümüzde de İskenderin oynadığı rolü ABD; Persler içindeki Kürt aristokrasisinin oynadığı rolü de KDP ve YNK oynamaktadır. ABD işbirlikçi Kürt'e dayanarak Ortadoğu'ya yerleşmek istemektedir. Özgürlük eğilimini temsil eden PKK ise gözden çıkarılmaktadır.

Her şeyden önce Kürdistan gençliği, 5 bin yıllık bu oyunu boşa çıkarmalıdır. Kürt kapanını devre dışı bırakacak bilinç ve tutuma sahip olmalıdır. Bunun için Kürdistan'da direniş konumunda bulunan Kürdistan ordulaşmasını büyütmelidir. Egemenler Kürdistan'ın özgürlük güçlerini, halk savunma güçlerini kendi sistemleri içinde eritmek, devlet sistemine kanalize etmek için her yola başvurumaktadırlar. Sözüm ona bizleri rehabilite etmekten söz etmektedirler.

Önderliğimizin ortaya koyduğu

felsefe, özgür ve onurlu bir yaşamı sunmaktadır. Bizler bu dünyada başka bir yaşamın mümkün olduğunu tüm dünyaya rağmen Kürdistan dağlarında ispatladık. Amacımız tüm toplumun bir dönüşüm geçirmesini sağlamaktır. Toplumun egemenlerin sömürsünden kurtarılması gerekmektedir. Bunun için de Kürdistan gençliği, gerilla ordulaşmasına önem vermeli ve büyütmelidir.

Karşıtımıza dönüşmeyelim

Bizler özgürlük için mücadele ederken karşıtımıza dönüşmek için çabalıyoruz. Çözümün bir devlet kurmaktan geçmediğini, bunun aslında en büyük kölelik olduğunu anladık. Reel sosyalizmin ulusal kurtuluşun ve sosyal demokrasinin aslında sistemin mezhepleri olduğunu ve hatta sistemin ömrünü uzattığını farkettiler. Bizler Rusya'daki gibi iktidarın proleterlere; devletin de komünistlere paylaştırıldığı bir sistem istemiyoruz. Bunların tümünün tuzak olduğunu anladık. Bundandır egemenlerin bize karşı öfkesi.

Bizler bugünümüzü hapseden geçmişin inatçı hayallerinden Önderliğimiz sayesinde kurtulduk. Bizler özgürlük yetisinin ve egemen otoriteyi reddetme eğiliminin insan içgüdülerinin en sağlıklı ve asil olanı olduğunu anladık. Bunu da yaşamında, düşüncesinde, felsefesinde en fazla bilince çıkaran Önderliğimiz olmuştur. Bundan dolayı yeryüzünde egemen sistemler için en tehlikeli birey olarak Önderliğimiz görülmektedir. Kür-

distan gençliği bunu bilerek Önderliği etrafında kenetlenmelidir. Egemenlerin çözümsüz köle yaşamına karşı mücadele saflarında yerini almalıdır.

Egemenler Kürt sorununu çözmek bir yana derinleştirmek için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Bunun önemli bir nedeni de şudur: Yeryüzünde mevcut durumda karmaşık bir egemenlik sistemi vardır. Bir yandan şirket liderleri ve ülke yöneticileri, öte yandan ulus üstü bürokratlar vardır. Dolayısıyla Kürt sorununun bir yerlere dayanarak çözülmeyeceği ortadadır. 30 yıldır Kürt sorunun kendi öz dinamikleriyle, iç dinamikleriyle çözümü için mücadele verildi. Şimdi Kürdistan gençliği bunu daha fazla dayatmalı ve çözümü zorlamalıdır.

Önderliğimiz en makul ölçülerini esas alarak Kürt sorunun çözmek için 15 yıldır en üst boyutta sorumlu bir tutum sergilemiştir. Onlarca iyi niyet adımı atıldığı bilinmektedir.

Ancak TC içerisinde kök salmış neo-ittihatçı çizgi ezme, yok etme, sömürme, asimile etme, işgal etme ve aç bırakma dışında bir politikaya sahip değildir. Soykırım dâhil tüm uygulamalara halkımız maruz bırakılmıştır. Devlet ile ordu yetkilileri, ABD'ye taviz üstüne taviz vererek Kürt inkârı üzerine kurulu siyasetlerini sürdürmektedir.

TC sürekli dışa bağlı, dıştan icazet alan bir yapılanmadır. En son Genelkurmay Başkanı Büyükanıt'ın ABD ziyareti dikkat çekiciydi. Büyükanıt ABD'de ABD ulusal güvenlik sorumlusuyla, savunma bakanıyla görüştü. Bu,

Türkiye tarihinde yapılan en üst düzey görüşmedir. Yine Büyükanıt, askeri üniformayla ABD'ye gitti ama sivil elbiselerle Türkiye'ye döndü. Bu da şu anlama gelir: ABD diyor ki **'senin sivil siyasette etkin var, daha da artmalıdır. Ve biz bunu uygun görüyoruz.'** Büyükanıt Türkiye'ye döndükten sonra da gerçekten kimi şeyler değişti. Mevcut hükümet cumhurbaşkanlığı seçimine kilitlenmiş, yine ticari hesaplar yaparak bu süreçten en karlı şekilde nasıl çıkılının hesabını yapmaktadır.

Tüm iyi niyetlerimize rağmen en büyük tutarsızlığı bizzat başbakan sergilemektedir. Başbakan Amed'de **"Kürt sorunu benim sorunumdur"** derken, bir yıl sonra **"Kürtlerin hak diye bir sorunu yoktur"** diyecek bir ikiyüzlülüğü göstermiştir.

TC tarihin en kirli oyununu oynamaktadır

'90'lı yıllarda dahi kısım bu yılıki kadar üst boyutlu operasyonlar gerçekleşmiyordu. Legal kurumlarımıza karşı tam anlamıyla linç kampanyası örgütlenilmektedir. Yaptığımız ateşkesler bir zaafiyet olarak değerlendirilmektedir. Birçok siyasi parti yöneticisi tutuklanmıştır. Birçoğu ceza almıştır. MHP legal bir hareketin tümüne **"bunlar vatan hainidir"** demiştir. Hrant Dink gibi aydınlara yönelerek barış umudunun tamamen ortadan kalkması için ordu, basın, hükümet ve devlet yekvücut olmuştur.

Ve en son yapılanla bardak artık taşmıştır. Önderliğimizin ze-

hirletildiği bilimsel olarak ispatlanmıştır. Mevcut belgeler elimizdedir. TC tarihin en kirli oyununu oynamaktadır. En alçak uygulama biçimi devrededir.

TC ateşle oynamaktadır. Önderliğimizin bizler için ne anlam ifade ettiği bilinmektedir. Savaş, barış gerekçemizdir. Konumu bizler için stratejiktir. Elimizdeki tüm kanıtlara rağmen mevcut adalet bakanı, bu durumu yalanlayacak kadar ikiyüzlü davranmaktadır. Bu durum örtbas edilmeye çalışılmaktadır. Sözüm ona bir heyet yaptığı incelemeler sonucu bir zehirlenmenin olmadığını belirtmiştir. Bizler açısından bunun bir hükmü yoktur. Kendileri şaibeli olanların, heyetleri de şaibelidir.

Önderliğimiz Kürdistan gençliğine çağrı yaptı

Bizler Önderliğimizin sağlık koşullarını halen düzeltme şansına sahibiz. Bunun için bağımsız bir heyetin derhal duruma müdahale etmesi gerekiyor. Aksi halde yaşanan durum bir cinayettir. Bu da stratejik değişiklikleri beraberinde getirir. Telafisi mümkün olmayan sonuçlara neden olur.

En başta Kürdistan gençliği buna sessiz kalmaz. Bizler için esas alınacak çizgi, **"ya Önderlikle onurlu ve özgür bir yaşam ya da hiç"** tir. Önderliğimiz son görüşme notlarında Kürdistan gençliğini uyanık olmaya çağırılmaktadır. Gerilla gücünün gerekirse 50 bine çıkarılmasını istemektedir. Komalên Ciwan olarak bizler için bu bir talimattır. Bu yönlü bir kararlılık ve planlama

ortaya çıkmıştır.

Katılım çalışmaları bir kampanya, bir hamle tarzında tüm alanlarda başlatılacaktır. Tüm parçalarda mevcut örgütlerimizin olağanüstü bir duyarlılıkla katılım çalışmalarını örgütlemeye ihtiyaç vardır. Bu çalışma tüm parçalarda tüm örgütlerimiz tarafından bir kampanya, bir hamle biçiminde örgütlenmelidir. Şu an bizler için dört parça, Avrupa ve Rusya'daki tüm örgütlerimizin mevcut planlamalarını buna göre uyarlamaya ihtiyaç vardır. Bunun için her türlü teknik altyapı oluşturulmalıdır.

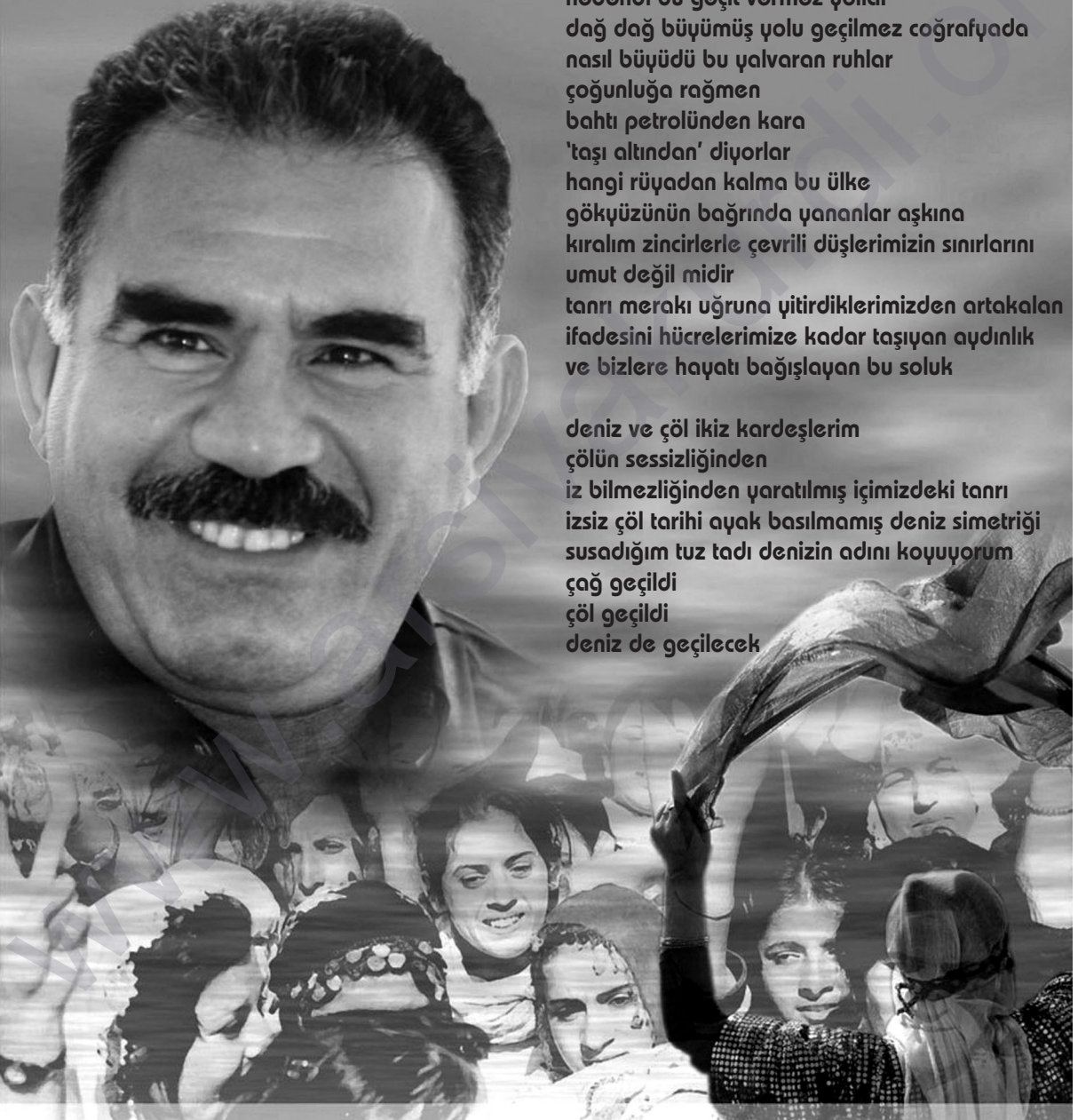
Kürdistan gençliği, 5 bin yıllık jerontokrasiyi kırmak için, Kürt halkına reva görülen Kürt kapanını kırmak için, egemen sistemin bioiktidar yaklaşımlarına karşı özgür bir yaşam için; halkımıza, gerillamıza, kurumlarımıza yapılan saldırılara karşı durmak için ve tarihin en alçak, en kirli, en korkak uygulamalarıyla zehirlenilen Önderliğimizin derhal sağlık koşullarının düzeltilmesi ve özgürlüğünün sağlanması için **"tüm gençler dağlara"** diyoruz.

Tüm parçalar ve tüm örgütlerimiz rollerini oynamalıdır. Kürdistan gençliği sistemle olan bağlarını koparmalıdır. Zincirlerini kırmalıdır. Gün onurumuzu koruma günüdür, İmralı sistemini parçalama günüdür, direniş günüdür. Gün Önderliğimizin sağlığını güvenceye alarak onu özgürleştirme günüdür. Daha fazla gecikmeden Kürdistan gençliği buna müdahale etmelidir. Bizi Önderliksiz bırakmaya çalışanlar bilmelidir ki **bizlere Önderliksiz yaşamı yaşıtanları yaşatmayacağız.**

hiçbir yeniliğe kapısını açmadan
tarihten çalınmış nice çağ kapandı, kim duşdu
neydi bu yıkımı mümkünsüz kader
nedendi bu geçit vermez yollar
dağ dağ büyümüş yolu geçilmez coğrafyada
nasıl büyüdü bu yalvaran ruhlar
çoğunluğa rağmen
bahtı petrolünden kara
'taşı altından' diyorlar
hangi rüyadan kalma bu ülke
gökyüzünün bağrında yananlar aşkına
kırılım zincirlerle çevrili düşlerimizin sınırlarını
umut değil midir
tanrı merakı uğruna yitirdiklerimizden artakalan
ifadesini hücrelerimize kadar taşıyan aydınlık
ve bizlere hayatı bağışlayan bu soluk

deniz ve çöl ikiz kardeşlerim
çölün sessizliğinden
iz bilmezliğinden yaratılmış içimizdeki tanrı
izsiz çöl tarihi ayak basılmamış deniz simetriği
susadığım tuz tadı denizin adını koşuyorum
çağ geçildi
çöl geçildi
deniz de geçilecek

Gençlik İdeolojik Üretimi Üstlenmek Zorundadır

Doğrultu

Bariş DERSİM

Gençlik nedir, günümüz toplumu içerisindeki yeri neresidir, sorunları nelerdir, sorumlulukları nelerdir? Bunun gibi daha pek çok soru gençlik kavramı üzerine sorulabilir ve sorulmuştur da, bundan sonra da sorulacaktır.

Elbette ki pek çok büyük düşünür, ‘gençlik’ kavramını olabildiğince irdelemiş ve yukarıdaki sorulara cevap aramıştır. Halen de bu kavrama ait soru(n)lar, düşünürlerin ilgi alanında güncelliğini korumaktadır. Nihayetinde gençlik, toplumun bir parçası olduğuna göre toplumsal olayların incelenmesinde göz ardı edilemez, daima güncelliğini korur.

Ancak burada önemli olan, gençliğe dair soru(n)ların ne olduğundan çok gençliğin bu soru(n)lara kendi bakış açısını geliştirip geliştiremediğidir.

Yani gençler, gençliğe nasıl bakıyor, gençlik kavramını nasıl algılıyor, toplum içerisinde kendilerine biçtikleri rol nedir? Öyle sanıyorum ki günümüz gençliğinin temel sorunu budur. Kendi soru

ya da sorunlarına kendisinin cevap veya çözüm bulamamasıdır.

Gençlik güven bunalımı yaşıyor

Gençlik kendisine ait sorunlara kendisi dışından çözümler aradığı içindir ki bir güven bunalımı yaşamakta, bu bunalımda sorunlarını sorunsalığa dönüştürmektedir.

Bu önermeye tam tersinden de bakabiliriz aslında. Gençliğin belli bir dönemde yaşamış olduğu öz güven kaybı, sorunlarına kendisi dışından cevaplar aramaya yönelmiştir onu. Bunun sonucu olarak da *soyut gençlik* kavramı ile *somut gençlik* arasındaki bağ kopmaktadır.

Bu bağın kopuşu, *gençler* ile *gençliğin* farklı şeyler olarak algılanması gibi bir tehlikeyi de gündemleştiriyor.

Günümüz dünyasının oldukça sık rastlanan hastalıklarından biri olan *gerçek* ile *tekrar* arasındaki o çok güçlü bağ, resmi ideolojilerin tuzağına çekmektedir toplumlara. Bir şeyin sürekli olarak tekrarlanması, belli bir zaman sonra o şeyin gerçek olduğu kanısına neden oluyor toplumda.

Öyle bir an geliyor ki tekrarlanan şeyin gerçek olup olmadığını sorgulamak dahi bilimsellikten sapmamış gibi algılanabiliyor. Bunun en bariz örneği Kürt ve Alevi toplumunun kendisidir.

“Artık gençlik, yalnızca teknik ve fiziksel boyutuyla toplumun motor gücü olmanın ötesinde, toplumun ideolojik üretiminin de temel dayanağı olmak zorundadır.

Şayet gençlik ideolojik üretim yapamazsa fiziksel yetkinlik itibarıyla toplumun en iyi hamallarından başka bir şey olmayacaktır.”

Yıllardır resmi ideolojinin ilköğretimden başlayarak sürekli topluma tekrarlattığı **'tek din, tek dil, tek millet'** söylemi neredeyse gerçeğin yerini alacaktı. Eğer 1970'li yıllar ile gelen devrimci, demokrat ve de yurtsever dalgayla birlikte bu toplumlar, kendi hikâyelerini kendileri anlatmaya başlamasaydı bugün başkalarının kendileri hakkında anlatmış olduğu hikâyelere inanmak zorunda kalma olasılıkları oldukça yüksekti.

70'li yıllar ve sonrası için baktığımız zaman, bir Maraş katliamı, bir Çorum ya da Sivas katliamı, özünde Alevi toplumunun resmi ideolojiye inat kendi hikayesini kendisinin anlatma çabasının bedelleridir. Tıpkı PKK'nin Kürt halkının kendisini bizzat kendisinin tanımlama çabasının ürünü olduğu gibi.

Esas konumuzdan daha fazla uzaklaşmadan yukarıda söylemek istediğimizi tek cümlede özetlersek, **gençlik kendi hikâyesini kendisi anlatamadığı sürece kendi geleceğini de ellerinde tutamaz.**

Yani artık gençlik, yalnızca teknik ve fiziksel boyutuyla toplumun motor gücü olmanın ötesinde, toplumun ideolojik üretiminin de temel dayanağı olmak zorundadır. Şayet gençlik ideolojik üretim yapamazsa fiziksel yetkinlik itibarıyla toplumun en iyi hamallarından başka bir şey olmayacaktır.

Sorunun nedenleri ve çözüm önerileri

'68 gençliği tüm dünyada etkin olmuş bir devrimci dalgaydı. Bu devrimci gençlik dalgasının kalıcı etkiler yaratmasının temel nedeni ise hemen hemen geliştiği tüm alanlarda geniş halk kitleleriyle buluşmuş olmasıydı.

Gençlik bir anda tüm dünyada toplumun öncüsü olmuştu. Ne var ki bu dalga özellikle Batı toplumlarında yalnızca Mayıs ayı ile sınırlı kalırken, Türkiye'de bir devrimci kültürün oluşmasında, bir devrimci geleneğin yaratılmasında fitilin ateşlenmesi anlamı taşıyordu. Dolayısıyla Türkiyeli 68 gençliği, diğer toplumdaki 68 gençliğinden çok farklı bir gelişim içerisine girmişti.

Paris gençliği De Gaulle hükümetinin totaliter uygulamalarına karşı, Prag gençliği SSCB'nin dayatmalarına karşı, Almanya gençliği Nazi geçmişinden dolayı duyduğu aşağılanmaya karşı, Japon gençliği II. Dünya Savaşı'ndan dolayı anti Amerikancı temelde gelişirken; Türkiye gençliği, hiçbir zaman sahip olmadığı haklar ve özgürlükler için alanlardaydı. Demokrasiyle hiçbir zaman tanışmamış bir toplumun gençliği, sosyalizm gibi bir ülkü seçmişti kendisine. Bu ülkü-

ye ulaşmak için de Sovyet modelini örnek alıyordu. Sonsuz bir hayranlık vardı Sovyetlere.

1961 anayasasının toplumsal ve bireysel özgürlükler alanında getirdiği haklar ve özgürlüklerin Adalet Partisi iktidarı tarafından sürekli tehdit edilmesi, gençliği Kemalist bir çizgide muhalefete yönlendiriyordu. AP iktidarına karşı CHP'nin daha özgürlükçü bir tavır takınıyor görünmesi, devrimci gençliği daha çok CHP çizgisine yaklaşıyordu. Bu da 1961-68 arası süreçte esas olarak gençliği edilgen bir konumda tutmakta ve her türlü söylemlerinde devletçi Kemalist bir tutum gözlemlenmekteydi.

Gençlik hareketinin ilk olarak Kemalist bir karakterde gelişmesi, devlet kavramı üzerinde muğlak ifadelerin oluşmasına neden oluyordu. Devlet kavramı üzerinde gençliğin yaşadığı bu muğlaklık, gençliğin devlet aygıtlarını (*ordu, polis, medya vs.*) birbirinden bağımsız, hatta kimi zaman da devletin kendisinden bağımsız olarak düşünmesine neden oluyordu. İdeolojik olarak beslenebileceği kaynaklara yeterli düzeyde ulaşamaması, gençliği eksik tanımlamalara zorluyordu.

Kemalizm-Marksizm arasındaki çelişkinin görülmesini engelliyordu.

1968-71 arasındaki süreçte gençliğin pratiğinde de bu muğlaklık kendisini göstermektedir. Silahlı mücadele kararı alan Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının askerle çatışmaktan sürekli olarak uzak durması, gençliğin devlet kavramına yaklaşımindaki muğlaklığı gösteren en somut pratiktir.

Türkiye’de bir İttihat Terakki mirası olan askerin kendisini sürekli olarak devletin gerçek sahibi olarak görmesi sonucu gerçekleşen 12 Mart 1971 askeri darbesi, gençlik liderlerini acımasızca kıyımdan geçirmiştir.

Darbenin belki de en olumlu yönü, gençliğin *devlet* kavramını yeniden tanımlama çabasına girişmesi olmasıdır. 1971-80 arası süreçte gençlik Kemalist oluşum içerisinde gerçek anlamda Marksist-Leninist bir kol çıkarmayı başarmıştır. Gençliğin bu duruşu, onu devletle her alanda çatışmaya götürmüştür.

Bu anlamda PKK hareketinin bu sürece gelmesi bir tesadüf değil; tarihsel düzeyde Türkiye’de gençlik hareketinin ilk kez kendisini bütünüyle devletçi söylemlerden kurtarmasının da somutlaşmış pratiğidir.

Toplumsal sorunlara yaklaşımda gençlik, ilk kez resmi ideolojinin bütün söylemlerinden uzaklaşmaktadır. Dolayısıyla 15 Ağustos 1984 Atılımı’nı, 1960’lı yıllar ile başlayan ve 70’li yıllarda olgunlaşan gençliğin kendi çözümlerini (*örneğin ‘Kürdistan sömürgeci’ tezi*) pratiğe dökme ihtiyacının ilk değil ama en şiddetli ve en kararlı adımı olarak görmek gerekir.

Gençliğin önündeki sorunun esas kaynağı yine kendisidir

Türkiye gençlik hareketinin gelişimini bu şekilde özetledikten sonra günümüzde gençliğin önündeki sorunun esas kaynağının yine kendisi olduğu görülmektedir. Gençliğin toplumsal sorunlara kendi bakış açısını getirememesidir. Toplumun ideolojik üretimine katkı sunamamasıdır.

Oysa bugün Türkiye gençliği, özelden de Kürt gençliği için böylesi bir duruş çok lükstür. Gençliğin yaşadığı özgüvensizlik, öncelikle onu pratik-

ten koparmakta, devamında ise bu pratiksizliğin teorisini yapmaya itmektedir. En basitinden bir 6 Kasım eylemliliğini ele alacak olursak, her ne kadar yeterli olmasa da birer pratik olarak alınabilecek eylemler gerçekleştiren gençlik, 12 Eylül darbesinin ürünü olan YÖK’ü (*Yüksek Öğretim Kurulu*) neden istemediğini bizzat kendisi anlatamıyorsa, o pratiğin gerekliliğini yeniden tartışmak gerekir. Bunun gibi daha pek çok örnek verilebilir.

Bugün gençliğin ideolojik üretim olarak değerlendirilebilecek kaç tane çözümlenmesi mevcuttur? Bu noktada özeleştirimizi vermek zorundayız. İdeolojik üretim alanında neden yeterli bir çaba yoktur, bu isteksizliğin (*bana göre özgüvensizliğin*) nedenleri nelerdir? Çok az toplumun gençliğine nasip olabilecek müthiş bir mirasa sahipken neden toplumsal sorunlara kendi çözüm önerilerimizi sunamıyoruz?

Kürt gençliği, Önderliği esaret altındayken ideolojik üretimi üstlenmek zorundadır

Kürt gençliği, Önderliği esaret altındayken ideolojik üretimi üstlenmek zorundadır. Bunu yapmaya başlarken de sahip olduğu mirasa bakması yeterlidir. 68 gençliğini devrimci yapan ruhun şehir, köy, mahalle demeden gezilerek yapılan araştırmaların raporlar halinde derlenip, ortaya çıkan sorunlara yine kendisinin çözüm önerileri sunması olduğu bir gerçektir. *Fikir Kulüpleri Federasyonu* çatısı altında yapılan yoğun ideolojik tartışmaların temelleri, halkın nabzı tutularak yapılıyordu. Bunun neticesinde de ortaya devrimci pratikler konuyor, bu pratikler geniş halk kitleleriyle buluşuyordu.

Dolayısıyla bugün de gençliğin öncelikle halka gitmesi, sonrasında da

halkın sorunlarına kendi çözüm önerilerini sunması gerekmektedir. Toplumun ihtiyacı olan doğru perspektife ulaşmanın yollarını ideolojik üretim hattında yapmak zorundadır.

Elbette ki ideolojik üretim yapmak oldukça zor bir mücadele alanıdır. Bugüne kadar ideolojik üretim yapmış büyük tarihsel kişilikler karşısında kendimizi birer cüce olarak görüp güvensizliğe düşme tehlikesini de daima içerisinde barındırmaktadır. Ancak şu gerçek unutulmamalıdır: Evet, ideolojik üretim hattında bizler gençlik olarak bir Marks, bir Engels, bir Lenin, ya da daha güncel olarak bir Abdullah Öcalan gibi devlerin karşısında birer cüceyiz.

Fakat **“bir cüce, daima bir devin omuzlarına bastığı zaman devden daha ilerisini görme imkanına sahiptir.”** Ayrıca bu kişileri tarihe mal eden şeyin birer gençlik önderi olarak aynı zamanda toplumun da öncülleri oldukları unutulmamalıdır. Yeter ki bizler, bu devlerin omuzlarına yükselme iradesi ve kararlılığını gösterelim. Günümüz koşullarında ve de Kürt Halk Önderliği esaret altındayken bu, yakıcı bir ihtiyaçtır.

Özellikle devrimci gençliğin en büyük ve en dinamik bileşeni olan yurtsever gençlik, her türlü ihtimali göz önünde bulundurup bir an evvel ideolojik üretime başlamak zorundadır. Kendi sorunlarının çözümünü tecrit altındaki Önderliğinden beklemek gençliğe çok pahalıya mal olabilir.

Önderliğin tecrite rağmen sürece bu kadar hakim olması, onun her ne kadar müthiş bir öngörüye sahip olduğunu gösterse de yurtsever gençlik, KKK sisteminin hayata geçmesinin oldukça uzun bir sürece (*belki de birkaç nesile*) yayılacağını düşünerek şimdiden realist bir yaklaşımla Önderliğin rehberliğinde, onun omuzlarındaki yükün en azından küçük bir kısmını sırtlamak zorundadır.

Tîrêjên Roja Me Îro Ji Herdemê Geştirin

Hêvîdar
MÛNZÛR

Bihara ku li bendê bûm hat û di ser temenê min re borî. Xeyalên zarokane, hêviyên xeşim di nava xemla biharê de li benda tîrêjên rojê man.

4'ê Nîsanê; destpêka biharê, destpêka jiyane, heyecana nûhbûnê, evîna jînbûnê, roja tarîtiyê ji holê radike û bedewiya xwezayî derdixîne holê.

Lê îsal rojava ku rewşa tendûristiya Rêber APO mora xwe di rojevê da. Dema ku ez vê nivîsê dinivîsim jî hînê her roj buyar û pêşketinê cûrbe cûr derdikevin pêş. Lê divê dîsa jî ez roja 4'ê Nîsanê binivîsim.

Dîsa bihar e, dîsa roja geşbûyîna rojê ye. Dîsa dixemile bihara dilê min. Dîsa bihara te li ser dilê me palvedaye. Dîsa 4'ê Nîsanê roja ji dayîkbûna kesên azadîxwaz. Piştî zivistaneke sar û serma biharek wiha germ wê di dilê mirovan de cihê xwe bigire...

Kesên ku ji tîrêjên rojê aciz dibin çiqasî tîrêjên rojê dûrî mirovahiyê bixin jî wê tîrêjên rojê dîsa dil û rûyê bi germa-hiya xwe germ bike û bi şewqa xwe jî ronî bike.

Dibe ku rojê dûrî mirovan bixwin, lê wê dîsa tîna rojê xwe bighîjîne mirovan.

Di jiyane de tiştê herî xweş ma ne azadiyê? Ma di nava bi sedan şeran de hêviya azadiyê û jiyana azad ne weşartiye? Azadî di dilê mirovan de weke ronahiya hevîyê ye. Azadî tiştê wisa ye ku ti sinoran nas nake û ti sinoran jî qebl nake. Azadî tiştê wisa nîne ku mirov li bendê be ji mirov re bê dayîn, divê ji bo wê tim û dayîm di nava lêgerîn û tekoşinekê de be. Ji bona azadî û jiyana azad gelek bedel hatin dayîn û wê bîna dayîn jî lê divê jibo tekoşîna azadiyê ti caran şert û dem neyên dayîn. Ji bo azadbûyîn û jiyana azad divê tim hewldan û lêgerînê hebe, ji ber ku ji-

yana mirov tim bi lêgerîn û tekoşî-
nê derbas dibe.

Ji bo jiyaneke bi nirx me jî piri be-
del dan û emê hînê jî bidin. Emê jî
weke yên beriya me tim û dayîm di
nava lêgerînekê bin. Em ti car bê
hêvî nemînin ji ber ku tîna rojê
germahiya xwe li ser me nebir.

Tim bi tîrêjên xwe dilên me û hêvi-
yên me germ kir. Ji ber ku tiştêk
fêrî me kir 'hêvî ji serkeftinê qîmet-
tire.' Em fêrî vê yekê bûn û em bi
vê yekê re tim meşyan. Di meşa
xwe ya rêya azadiyê de û emê tim
bi vê hêviyê jî bimeşin.

Roja me, em fêrî tiştêkî kir, ew
jî sebirkirin e. Lê niha êrişên li
hemberî roja me tînin kirin, sîno-
ran derxîne pêşberiya sebra me.
Ji ber ku sedema jiyana me sero-
katiya me ye. Em bi tîrêjên wî dijî
û em bi tîrêjên wî germ dibin, hê-
vî dikin û sebir dikin.

Dibe ku di rojên pêşiya me de
pêşketinên pir cûdatir rû bidin. Lê

divê em ji her demê zêdetir, vê de-
mê li dora roja xwe kom bibin û
ewrên berbi roja me ve tînin belav
bikin. Ji ber ku roja me hêviya aza-
diya me ye, daxwaza evîna me ya
welatê me ye. Ji ber ku Rêber
APO kedek pirr mezin ji bo azadi-
ya me da û divê em jî xwedî li vê
kedê derkevin û ji her demê zêde-
tir di vê demê de em ji Rêberê
azadiya xwe re bibin bersiv. Ew
êrişên ku li hemberî Rêberê me û
gelê me tînin kirin, divê em aliyê me
ve jî bersivêk pirr xurt bistînin da
ku careke din komployên nû ne li
hemberî Rêberê me, gelê me û rê-
xistina me jî dernekevin holê. Ji ber
roja me em fêrî tiştêkî kirinê li him-
berî zilm, neheqî û zordariyê ti carî
bê deng nemînin, û divê vê demê
em jî li himberî êrişên ku li ser roja
me û rêxistina me tînin pêşxistin
weke gel û weke kesên azadixwez
bê deng nemînin.

Di demek wiha ku tevahiya hê-

zên komploger li ser tinebûyîna
me dixebitin divê em di nava têko-
şîneke pirr alî de bin. Û bersiva he-
rî xurt ku em bidin wan hêzan jî ji
her demê zêdetir xwedî rêberê
xwe û gerîllayên xwe derkevin. Ji
ber ku me wisa naskir jiyana û divê
em bi tekoşîn û xebatên xwe yên
pêşxistî xwedî li doz û azadiya xwe
derkevin.

Divê em îsal ji her demê zêdetir
bibin evîndarê azadiyê û ji her de-
mê zêdetir ji welatê xwe û gelê
xwe hez bikin. Bi tenê weha em di-
karin bersivê bidin hêzên xwîndar.
Divê ciwanên kurd û jinên kurd ji
her demê vê demê li dora rêxistin
û rêberê xwe bin. Û xebatên xwe
jî ji her demê zêdetir di vê demê
de xurt bikin. Ji ber ku hebûn û ti-
nebûna Rêberê me, rêxistina me
hebûn û tinebûna ciwan û jinên me
ye. Bi hêviya tîrêjên rojên xweş û
geş ez rojbûyîna Rêberê Azadiya
xwe jî pîroz dikim.

Hatırlanmaya Değer Birinin - Doğum Günü -

İzzet EKER

Dost canlısı ada-
larda tanrının
dostu; iyilik öğ-
reticisi ....

Yaklaşık 57 yıl önce
bir kadın (Üveys ana),
Urfa'nın Halfeti ilçesi
Ömerli köyünde bir er-
kek çocuk doğurdu. O
zaman kimse bu doğu-
mun önemini bilmiyor-
du. 57 yıl önce doğan bu
çocuk; asla çocukluk
anılarına ihanet etmedi.

Sıra dışıydı. Çocuk
bile değildi çocuklu-
ğunda.

Yılan ve akrepleri av-
lamayı sevdi, şahin ve
kartala özel önem ver-
di.

57 yıl önce peygam-
berler şehrinde Kürt
halkı için bir kurtarıcı
gelmişti. Kimse bunun
bilincinde değildi.

Önder olarak doğ-
muştu.

İnsanlık tarihinde bü-

tün halklar kendi önde-
rini yarattı: Ama Kür-
distan'da ise iş çok
farklıydı, diyalektik de
felsefe de farklı işliyor-
du. Kürdistan'da Önderlik bir halk yaratı-
yordu:

İşte 4 Nisan bu insa-
nın doğum günü...

Bu sıradan bir doğum
günü değil... Bir mi-
lad...

**Başkan Apo'yu na-
sıl hatırlamalı?**

Başkan Apo dünyada yaşamış en etkili insandır.

Büyük insanlar genellikle yaptıklarıyla hatırlanırlar. Onun için Başkan Apo'nun yaptıklarını benimsemek, takipçisi olmakla, onu kavrayıp eylemselleştirmekle olur.

Başkan Apo'nun doğum günü çok dikkat çekicidir.

II

Dönüşü olmayan yollara girdik bazen. Nerede olduğumuzu bilmeden yürüdük kilometrelerce.

Yorulduk.

İhanetlere uğradık.

Hiç bitmeyen ve sabahlara ulaşmayan geceler yaşadık. Diasporaya uğramış bir kavmin çocuklarıydık.

Aşk hep başka yerlerde aradık. Ama aşk içimizdeydi...

Ülke kavramını yitirmiştik,

Kimliksiz sevdalar peşinde avare olmuş, **“ne mutlu**

Türk'üm diyene” yalanına kendimizi yamamaya çalıştık. Kendi ülkemizde yabancıydık kendimize. Kimliğimizi aldılar, çocukluk düşlerimizi kurşuna dizdiler. Biz, kendimiz dışında çok şey olmuşuk. Ama ülke ve özgürlük olamamıştık.

Zaman, sessiz bir testeredir, keser-alır götürür. Bizi de götürmüştü.

Bu yitirilmiş, diaspora acısına son verecek biri gerekiyordu. 57 yıl önceydi. Bugündü. Aylardan Nisan... Newroz'dan 15 gün sonraydı. Bu doğum, bir halkın doğum sancılarıydı. Özlenen bir önder doğacaktı.

III

Bir halkın umudu olmuştu artık. Umudumuzu çaldılar.

...

Ve susamışken özgürlüğe insan;

Birileri çıkar

Orta yerinden zulmün ...

Prometeus' tan sonra

Önce ateşi

Sonra çalıp da

tutsak güneşi tanrılardan

Sunarken özgürlüğe susamış insanlara

Tek varlığı inancıydı

Ve...

Birkaç söz... yaşama d.a.i.r...

Çok içerlendi buna koca Zeus

Tez toplansın dedi,

Tanrılar kurulu

Ölümlü bir halk uyandı

benim saltanatımda.

Bu ne cüret

Bu ne saygısızlık

Ben ki;

Bulutları devşiren

Şimşekleri çaktım

Yıldırımları savuran

Koca Zeus' a kafa tutan

Tez elden ele geçirilsin bu ölümlü, dedi

Ve...

Dağıldı tanrılar kurulu

IV

Güneşi ve umudumuzu bir adaya hapsettiler. Sonra... Bir halkı zehirlediler. Seni değil, Kürt halkı şahsında tüm ezilmiş halkları zehirliyorlar.

4 Nisan GÜNEŞİN doğuşu

güneş için derler ki,

kocaman bir ateş topudur

ama ne ateş

orada hiçbir şey

katı değildir

hatta sıvı bile değildir

orada halkların umudu vardır.

V

4 Nisan başta Kürt halkı olmak üzere bütün insanlık alemini ne kutlu olsun.

İyi ki doğdun Başkanım.

PKK Hêza Hebûn û Parastina Kurda ye!

Zagros VIYAN

Pêvajoya ku em tê de derbas dibin, ji bo kurdan ji her demê dîrokê bêtir pêvajoyeke mirin û mayîne ye.

Dibe ku hinek kes bibêjin ku, **“Ma kurd pênc hezar sal in, her tim ne di hundirê rastiyeke hebûn û tunebûnê de ne?”** Rast e, kurd ev hezar sal in, di nava xetera tunebûnê de jîyan kirin. Bes dema ku em niha tê de jîyan dikin û rastiya dijminên kurdan ji her demê bêtir gihîştîye asteke bi tevahî tune-

kirina kurda ye. Bi taybet jî dewleta tirk, pêvajoya ku ketiyê, ji bo kurdan pêvajoyeke pir xeter e.

Di siyaseta Rojhilata Navîn de, lîstikên ku li ser kurdan tê bipêşxistin, her çiqas lîstikeke kevn be jî, asta ku gihîştîyê di milê stratejîk de nûbûnekê jîyan dike. Wekî ku tê zanîn, hêzên desthilatdar ê hundirîn û derveyî, li ser kurdan siyaseta înkarkirin û tunekirinê bi lîstika **“xefka kurdan”** bi pêş dixin.

Di serî de Emerîka û Ewropa îro dixwazin gelê Rojhilata Navîn bixin **“xefka kurdan”**. Hinek kurd jî di vê lîstikê de, wekî **“emê li ser xefkê”** tevdigerin. Hêzên statûkoparêz ên herêmê, ji bo ku nekevin xefkê, çareseriyê di qirkirina kurdan de dibînin. Ji ber vî awayî jî, di serî de dewleta tirk, ji bo tunekirina kurdan, ketiye hundir hewldanên nû. Li ser vî esasî, pêvajoya ku dewleta tirk ketiyê, pêvajoya faşîzmê ye. Vê faşîzma ku

tê pêşxistin jî, wekî peywireke esasî qirkirina kurdan ji xwe re kirine armanc.

Tam jî di pêvajoyeke wisa de, hêzên kurdan ên gelparêz û azadîxwaz pêwîst dike ku rojeva xwe ji tevliheviyê rizgar bikin. Helbet, di pêvajoyeke xwe ji nû ve avakirinê û netewbûnê de, pirsgirêkên kurdan ên piralî hene.

Wekî pirsgirêkê îdeolojîkî, siyasî, aborî, çandî; dîsa wekî têkoşîna zayendî, çînî, netewî û wekî mijarên rojeva kurd hebûna xwe berdewam dikin. Lê ji bo ku him van pirsgirêkan çareser bibin him jî têkoşîna xwe bidin meşandin, ji berî her tiştî pêwîst dike di rewşeke hebûnê de bin.

Li ciyê ku pirsgirêkên hebûn û tunebûnê bikevin rojevê, bi xwezayî pirsgirêkên din dikevin asta duyemîn. Ger ku em dibêjin, bi rastî jî pirsgirêka kurdan a îro, li hember faşîzmê û qirkirinê pirsgirêka hebûn û tunebûnê ye; rojeva xwe bi tiştên din dagirtin, hatina lîstika hêzên desthilatdar an jî xwe xapandine. Wê demê mirov dikare bibêje ku, rojeva me ya destpêkê, parastina hebûna gelê kurd e. Ev pirsgirêka jî, ji berî her tiştî felsefeyek, stratejiyek û hêzeke parastinê ferz dike.

Wê demê rojeva me, rojeva parastina hebûna gelê kurd e. Ev parastin wê bi kîjan rengî bimeşe, bi kîjan hêzan wê bê tevgerkirin û li ser stratejiyêke çawa wê bê bipêşxistin?

Ger ku em dibêjin, rastiya welat û gelê kurdan di bin

desthilatdariya hêzên faşîzan de rastiyeke dagirkirî, mêtîngerî û qirkirinê de ye; wê demê parastin li hember dagirkirina leşkerî, parastineke leşkerî; li hember mêtîngeriyê, têkoşîneke azadîxwaz û li hember qirkirinê, çêkirina hêzeke ku hemû kurdan digire nava xwe heye.

Ji ber ku pirsgirêka hebûn û tunebûnê û li hember vê xwe parastin e, wê demê pirs bingehî **“parastineke çawa?”** ye.

Her çi qas li ser xeta parastinê di nava hêzên kurd de, nêrînên cuda cuda hebin jî, ya herî zanistî û ya herî zêde ji rastiya gelê kurd re dibe bersiv, xeta parastina rewa ye. Xeta parastina rewa, bi tarzê formûlekirina li dijî her cureyê êrîşan, parastinê bi piralî pêş dibîne û li ciyê ku kurdan bi gelên din re bixîne hundir pevcûnekê, yekîtî û biratiya gelan bingeh digire, ne bi tenê xeta parastinê, di hemû demê de xeta çareseriyê ye jî. Ev xet bi şîrovekirina demsalê, ya qerkerê kurdan ên dîrokî û naskirina siyaseta rojane hatiye çêkirin û ji van hemûyan bêtir jî wekî pêşniyareke ku ji nîqaşê re vekiriyê, hemû hêzên kurd dikarin di nava vê de ciyê xwe bigirin.

Ger bi rastî dixwazî, kesayetî an jî hêzên kurd ku ji têkoşînê narevin an bi niyetên ne baş tevnagerin, bi tu awayî nikarin ji derveyî vê xetê xwe bigirin dest.

Rêber Apo, tarza têkoşîna xeta parastina rewa, wekî xetêke parastinê bi nav kir û ji

bo ku kurd ji nava **“xefka kurdan”** bî derxistin, nêzîkbûnên bi pevcûna bi gelê din re, ji derveyî vê xetê girte dest û vê nêzîkbûna xwe wekî dirûşma ku **“Ku hêza me ya em hemû dinyayê têk bibin hebe jî, em bi ser kesî de êrîş nakin, lê dinya hemû jî bi ser me de were jî, emê xwe heta dawîn biparêzin”** formûle kir. Mirov dikare bibêje ku, ev formûlasyoneke di felsefeyê de hûmanîst û di siyasetê de demokratîk e. Tu kes ji rewabûna vê formûlasyonê nikare guman bike.

Piştî ku hemû van rastiyan li ser nêrîneke hevbeş hate çêkirin şûn de, pêşxistina parastinê êdî dibe pirsgirêkeke teknîkî. Di milê teknîkî de, wê parastina rewa di nava kurdan çawa bê birêxistinkirin, her mirov û hêzên kurd dikarin nêrînên xwe bînin ziman.

Tevgera Azadiya Netewa Kurd û pêşengê wê PKK, vê xetê îro bi hêzeke pir zindî dixîne jîyanê. Her çi qas zehmetî, kêmasî û lewaziyê xwe hebin jî, parastina rewa ya ji milê PKK'ê tê bi pêş xistin, pir aşkereye ku, temînata hebûna kurdan a îro ya destpêkê ye.

Kes û hêzên ku, bi rastî xwe ji hebûn û têkoşîna kurdan berpirsyar dibînin, ji derveyî xurtkirin û tevlibûna vê parastinê nîqaşên ku bipêşxînin, hemû wekî niyetên ne baş an jî xapandinê, wê bêne binavkirin. Ji ber ku çawa PKK'ê, roja destpêkê şerê parastina rewa bi pêş xist,

xwest eniyeke netewî ava bike; îro jî ji bo -herî kêm di asta parastinê de- yekîtiya netewî çêbike, bi awayekî pir berfireh bang û hewldanên xwe dide berdewamkirin.

Xeta ku PKK bi pêş dixîne, ne xeteke tenê leşkerî xeteke parastina civakê ya bi her awayî ye. Ji milê çand û hunerî bigire, heta milê siyasî, hiqûqî û aborî êrîşên ku li hember gelê kurd bi pêş dikevin, di her astê de rêxistin-kirina berxwedaniyê pêş dibîne. Di milê taktîkî û teknîkî de, ne wekî reçete an jî doxmayekê, ji nûbûn û afirandinê re vekiriye. Di milên din de jî, hêz û kesên di milên îdeolojîkî û siyasî de ji hev her çiqas cudabin jî, di xeta parastinê de, deriyê xwe ji hemûyan re vekirî dihêle.

Rêber Apo, di hevdîtinên xwe yên dawîn de, banga çêkirina milîsên netewî dike. Ji vê bangê re bêdengmayîn, ji bo her kesî reva ji berpirsariyên xwe yên ê parastina neteweyî ye. Ji ber ku, pêşdîtina milîsên netewî ne li ser bingeha taybetmendiyên îdeolojîkî, bi esasî li ser bingeha parastina rewya ya netewî ye.

Kesên ku xwe ji hebûn û tunebûna kurdan berpirsyar digirin û li ser vî esasî îdfaya xwe ya siyasî heyî, nikarin ji vê nîqaşê birevin.

Wê demê emê van pirsan bînin rojevê: Di milê siyasî de, di milê leşkerî de û di milê jiyandî de kesên ku xwe ji hebûna kurdan berpirsyar dibînin, li hember faşîzm û qir-

kirina pergala heyî, di nava hewldaneke parastineke çawa de ne? Ku em hemû di nixandinên xwe de, bahsa qirkirina kurdan dikin û em dibêjin sîstema siyasî ya cîhanî bi hevparên xwe yên herêmî re li ser kurdan lîstikeke mezin a qirkirinê bi pêş dixin, li hember vê pergale helwesta me çî ye?

Madem ku, em dibêjin, desthilatdariyên li ser kurdan hêza xwe ji hevparê xwe yê cîhanî digirin û hêzên cîhanî jî di hundir sîstema kapîtalîzmê de hemû dijminên gelan in, wê demê gel -di mijara kurdên navborî- wê li hember vê pergale çawa xwe biparêzin?

Ji derveyî hêza cewherî, îdeakirina parastin û hebûna kurdan, çiqas rast e?

Ev û pirsên bi vî awayî, hewce dike ku hemû kurd, yek bi yek ji hev bipirsin. Kurdên ku parastina netewî wek pirsgerêka bingeîn û ya herî lezgin dibînin, kesên ku nîqaşên ji derveyî vê rojevê bi pêş dixînin, wek xapînokan û kesên ne xwediyê niyetên baş, wê bêne binavkirin. Ya din jî, parastineke rewya û bi hêz, di rastiya kurdan a hatî parçekirin de, ne pêkan e.

Parastineke rewya, bi yekîtiyeke demokratîk, bi hêzeke cewherî û bi rêxistinbûneke giştî dikare bê bipêşxistin. Ji ber vî awayî jî, hêza ku îro kurdan bi girseyeke pîranî temsîl dike, bi PKK'ê û bi rê-

beriya wê pêwîst e bersiv bê dayîn.

Rêberî û rêveberiya PKK'ê, banga konferansa yekîtiyê û ji bona parastina rewya banga çêkirina hêzên milîsên netewî dike. Ev bang ji bona hebûn û tunebûna kurdan bangeke dîrokî û jiyandî ye.

Di destpêkê de, hêzên çalاک ên parastina rewya û hemû hêzên li ser navê kurdan siyasî didin meşandin, îro wê rengê xwe belî bikin.

Ji bangê re bersivdayîna gel û ya gerîla, li hember dîrokê sekna me ya rastîn dide nîşandan.

Kesên ku hêza xwe di rojêke wisa de, ku hebûn û tunebûna kurdan mijara nîqaşê ye, bi rojevên çêkirî re xwe mijûl bikin, dîrok wê wan bi lanet bibîrbîne.

Ne bi tenê laneta dîrokê, îro jî kesên ku ji peywîrên parastina gelê xwe direvin, hewce dike li hember wan jî, helwestên tund bêne dayîn. Ji ber vî awayî jî, rojeva me milekî xwe bi rêxistin-kirin û xurtkirina parastina rewya ye, milekî jî kesên ku di vê mijarê de xwedan berpirsyar in û berpirsariyên xwe pêk naynin bêne rexnekirin, teşîrkirin û tecrîdkirin.

Di warê rêxistinî de jî, her milîtanek parastina rewya, bi qandî têgihîştin û fêmkirina xeta parastina rewya, bi hewldaneke afirîner û bi rihekî fedakirinê xwe tevî pratîka şerê parastina rewya bike.

Ji derveyî vê, her cure nêzîkatî lewazkirina berxwedaniyê ya hebûn û tunebûnê ye.

An die Weltöffentlichkeit

**Umut Ozan
SORULMAZ**

Liebe Freunde und FreundInnen, wie ihr wisst wurde Abdullah Öcalan der Vorsitzende der Arbeiterpartei Kurdistans (PKK), der durch Millionen von Kurden als Volksführer anerkannt wird 1999 in Kenia aus Nairobi entführt.

Mit der gleichen internationalen Aktualität, wie heute die CIA Flüge und wahllose Entführungen von uns-

chuldigen Menschen nur aus dem Grund sie seien "Terroristen" beanstandet wird, muss auch dieser Fall betrachtet werden und rein aus juristischer Sicht gibt es keinen Unterschied zu diesen Vorfällen in Europa.

Weiterhin muss die Verschleppung Öcalans aus Griechenland nach Nairobi in dieser Hinsicht überprüft werden und höchst wahrscheinlich war

das Flugzeug, das für diese Aktion gestellt wurde, selbst ein CIA Flugzeug, da zumal es sich heute als bewiesen erstellt hat, dass die Amerikaner Herrn Öcalan einfach den türkischen Behörden übergeben haben.

Während man bei "unbedeutenden" Menschen einen so großen Aufstand macht, schweigt man in Hinsicht zum Fall Öcalan!

Wieso sind die europäischen Staaten in dieser Hinsicht stumm

Nun wie dem auch sei, ist mein heutiges Anliegen dennoch wichtiger und handelt um etwas ganz anderes! Seit 1999 befindet sich der Volksführer der Kurden und Symbol für den Widerstandskampf im Hochsicherheitsgefängnis Imrali (*Gefängnisinsel wie Guantanamo*), isoliert in einer 13 qm großen Einzelzelle. Seit seiner Verhaftung hat sich sein Gesundheitszustand drastisch verschlechtert. Herr Öcalan war vor seiner Verhaftung kern gesund.

Die unabhängige Untersuchungen von 6 Haaren, die unter erschwerten Bedingungen rausgeschmuggelt wurden, haben ergeben, dass der Kurdenführer systematisch mit Schwermetallen vergiftet wird.

Hierbei hat sich ergeben, dass die Werte für Chrom und Strontium bei Herrn Öcalan um ein Vielfaches (1000) erhöht sind und selbst höher als bei Menschen die in einem Chrombergwerk arbeiten. Die Tatsache vor den Augen haltend, dass diese Werte, Werte sind welche sich in den Haaren widerspiegeln, müssen die tatsächlichen Werte vor allem in gut durchbluteten Organen, wie das Gehirn um ein vielfaches höher sein.

◀ Die Intrigen und geheimen Machenschaften des türkischen Staates wurden einmal mehr entlarvt.

Die Intrigen und geheimen Machenschaften des türkischen

Staates wurden einmal mehr entlarvt und die Rechnung ist ohne den Wirt gemacht worden. Sie haben sich erhofft in dem sie Abdullah Öcalan langsam vergiften, ihm einen "natürlich" aussehenden Tod zu geben, jedoch liegen nun konkrete Beweise vor, für die Vergiftung von Herrn Öcalan.

Deshalb fordern wir erstens eine unabhängige Internationale Kommission, die den Gesundheitszustand des Herrn Öcalan untersucht und weiterhin die Aufhebung der Isolationshaft und Zulassung einer Internationalen Ärztekommision, die Herrn Öcalan adäquat behandelt.

Soziale Konsequenzen

Die Vergiftung des Herrn Öcalan hat weitreichende politische Konsequenzen und bedeutet nichts anderes, als die Vergiftung der Beziehung des kurdischen und türkischen Volkes, welche ohnehin schon genug angespannt sind und durch eine neue Welle des Nationalismus in der Türkei geprägt ist.

Menschen werden auf offener Straße gelyncht, Journalisten ermordet und "Mein Kampf" ist nicht umsonst Best-

seller in der Türkei. Nach der Ermordung von Hrant Dink einem armenischen Journalisten in der Türkei, ist auch Orhan Pamuk aus der Türkei geflohen weil er um sein Leben fürchten musste (*Nobelpreisträger*).

Die Ermordung von Hrant Dink hat nur zu gut den Staat im Staate aufgezeigt und es gibt Aufnahmen, in denen Sicherheitskräfte den Verhafteten Ogün Samast (*Mörder von Hrant Dink*) wie einen Helden feiern. Auch ist es so, dass die weiße Kopfbedeckung von Ogün Samast in weiten Teilen der türkischen Bevölkerung Mode geworden ist und man

kann auch in Deutschland diese Erscheinung ganz gut beobachten.

Politische Konsequenzen

Sollte Herr Öcalan an der Vergiftung sterben und der türkische Staat an seiner Leugnungs- und Vernichtungspolitik gegen die Kurden weiterhin festhalten und die Vergiftung des Herrn Öcalan fortführen, so wird das zum Entgültigen reisen der Banden zwischen beiden Völkern führen.

Die Geduld der Kurden hat auch eine Grenze.

Der Tod des Herrn Öcalan würde nichts anderes als Bürgerkrieg bedeuten, in denen der bisherige **“Kontrollierte Krieg”** in eine Dimension münden würde, in der er nicht mehr sich auf den Bergen Kurdistans abspielen, sondern auf die großen westlichen Metropolen ausgeweitet würde.

Wir alle hören die Meldungen aus Israel, in denen sich Woche für Woche Palästinenser Hochjagen.

Dies hat es bisher in dieser Dimension noch nie gegeben, aber sollte Herr Öcalan sterben, ist dies unumgänglich, die Zeichen stehen dann für einen **“Totalen Krieg”**.

Wer diesen Konflikt seit mehreren Jahren beobachtet, weiß nur zu gut, was das bedeutet und in welche Phase wir gemündet sind bzw. münden.

Seit 6 Jahren wurden mehrere einseitige Waffenstillstände erklärt und dennoch wurden diese

seitens der türkischen Armee mit mehr Operationen, Repressalien, Gewalt Folter und Tod beantwortet.

Der für Frieden gereichte Arm wurde als Schwäche interpretiert.

Dies hat auch in den Kurden eine Frust und Enttäuschung entstehen lassen, welche sich in eine Wut umgewandelt hat, welche durch den Tod des Herrn Öcalans, wie ein Sturm auf die Republik Türkei entladen wird.

Deshalb fordere ich alle Demokratischen und Pazifistischen Menschen auf, dies zu verhindern, um ein friedliches Dasein der Völker, insbesondere der Völker Kleinasiens zu garantieren.

Wir sind für den Frieden! NEIN zum Blutvergießen, deshalb unterstützt diese Aktion und schickt diese Email so vielen Menschen, wie ihr könnt, den nur so kann die Weltöffentlichkeit auf dieses Problem aufmerksam gemacht und die dunklen Mächtschaften Ankaras verhindert werden.

Weiterhin bitte ich euch eine Protestemail an die türkische Botschaft in Berlin zu schreiben und an das Außenministerium, damit der türkische Staat sieht, dass auch die Weltöffentlichkeit gegen diese dunklen Pläne ist.

Was aber noch besser wäre die Telefone der Berliner Botschaft heiß laufen zu lassen bzw. beides.

Email und Kontakt der türkischen Botschaft in Berlin:

Johann-Georg Str. 12, 10709 Berlin
Tel : (49-30) 8925033-34 / 89680211
E-mail: turk.genkon.berlin@t-online.de

Kontaktadresse des Außenministeriums der Republik Türkei:
 bilgiedinme@mfa.gov.tr

Emailkontakt des Präsidiums:
 bilgi@basbakanlik.gov.tr

Kontaktadresse von Adulkadir Aksu (Innenministerium):
 abdukkadir.aksu@tbmm.gov.tr

Hier noch ein paar andere Kontakte der Türkischen Republik:

* **Ahmet Necdet Sezer (Präsident)**
E-mail: cumhurbaskanligi@tcgb.gov.tr

* **Recep Tayyip Erdogan (Kanzler)**
Fax: + 90 312 417 0476,
Email: tayyip Erdogan@rterdogan.com

* **Abdullah Gül (Außenminister)**
E-Mail: agul@abdullahgul.gen.tr
 abdukkadir.gul@basbakanlik.gov.tr

* **Recep Akdag (Wezîrê Tendurîstiyê yê Tirkiyeyê)**
Fax: +90 (312) 4339885
E-Mail: info@saglik.gov.tr

die Laborergebnisse der Haaruntersuchung als Attachmentdatei

Link:
<http://www.freedom-for-ocalan.com>

Nochmals vielen Dank das Ihr das kurdische Volk in seinem demokratischen

Kampf unterstützt und es in seinen dunklen Zeiten nicht alleine lasst.

**Friede für Kurdistan!
 Für eine friedliche Lösung !**

Mit patriotischen Grüßen

Sömürüye Boyun Eğen İnsandır Yeryüzündeki En Onursuz Yaratık!

Welat HEREKOL

“Bizler bu düzende bize sunulan tek yaşam seçeneğinin sefalet ve onursuzluk olduğunu ne zaman anlayacağız? Tok olmanın, namus sahibi olmanın, onurlu bir insan olmanın yolunun önce bir ülke sahibi olmaktan geçtiğini ne zaman anlayacağız? Ülkesizliğin en büyük onursuzluk, en büyük namussuzluk olduğunu ne zaman kavrayacağız?”

Olacaksa yaşam özgürce olmalı, onun dışında tek seçeneğimiz direnişe dayalı varolma biçimidir.

Boyun eğerek dil-den, kimlikten, ülkeden, haktan-hukuktan, özgürlükten yoksun bir yaşamı onaylamak, yaşamı sadece fiziki varlığını sürdürmek olarak ele alıp kabullenmek, binlerce yıl önceki ilkel yarı hayvan yarı insanın kabul edece-

ği bir yaşam şeklidir.

Oysa bizler 21. yüzyılda yaşıyoruz. Çağımız özgürlükler, demokrasi ve insan hakları çağı(!) fakat bu çağda hala varlığını tartışma konusunu etmeye devam ediyor, uygarlığın coğrafyamızdaki piç evlatları.

Ülkemizi baştan başa insansızlaştırmış, halkımızı yerinden yurdundan etmiş, metropollerini aç ve perişan durumdaki

insanlarımızın sefalet mekanlarına çevirmiş, binlerce kadını-mızı düşürmüş, yüz binlerce çocuğumuzun açlık sınırında olmasına yol açmış, her türlü insani haktan yoksun, ana dilini bile öğrenme özgürlüğünden mahrum bırakmış, on binlerce gencimizi yozlaşmış sokak kültürüne mahkum etmiş, binlercesini asker ocaklarında onurdan daha da arındırmak için en

aşağılık yöntemlere maruz bırakmış, ajanlığı, koruculuğu, yani onun kapısında deyim yerindeyse bir kemik peşinde koşan köpek olmayı tek yaşam seçeneği olarak sunmuş ve biraz vicdan olan hiçbir canlının kabul edemeyeceği ve katlanamayacağı bir yaşam düzenini adeta olağanlaştırmıştır.

Namusumuz ayaklar altındadır

Çok kutsal kavramlarımız vardır. Örneğin 'namus' deriz. Namusun simgesi bizde 'kadın'dır. Bir kadına yan bakmayı bile cinayet sebebi sayar toplumumuz.

Oysa bugün Kürdistan'ın büyük şehirlerinde ve Türkiye metropollerinde binlerce genç kızımız ve kadınıımız açlıktan, yoksulluktan, yani bu rejimin uyguladığı ve olağanlaştırdığı politikalarından ötürü fuhuş batağına düşmüştür.

Yani en kaba ve klasik mantıkla bile düşündüğümüzde namusumuz ayaklar altındadır. Çiğnenmektedir. Bizler ise esas suçluyu göz önünde olduğu halde görmeyiz. Ya da görmek istemeyiz.

Bizim erkekler suçu kadınlarımızda arar. Ve birçok yerde bu durum sözüm ona "namus" cinayetlerine kadar gider. Aslında 'namussuzluk cinetleridir' bunlar. Çünkü bu duruma yol açan sistemin bütün temsilcileri ve kurumları gözümüzün önündedir. Biz-

ler onlardan hesap soracağımıza, onları yerle bir edeceğimize kendimize sıkırız kurşunu. Korkaklık ederiz, gerçekleri düşünmeye cesaret edemeyiz.

Ve buna yol açanların kapısında en aşağılık bir iş, bir etmek kırıntısı için dileriz. Yüz binlerce Kürt gencinin vahim tablosu geliyor gözümün önüne.

Dünyanın hiçbir yerinde eşi benzeri görülmeyen bir statüdür bize reva gördükleri

Evet, açlık zordur, çekilmezdir; sefalet yakıcıdır. Çolukçocuk sahibi olanlar için bu daha da böyledir. Hele bir düzine kardeşe veya aile üyesine bakmak, onların karınlarını doyurmak zorunda olmak çok ama çok daha zor bir iştir. Durmadan çalışıp didinir, oradan oraya koşarız ama yine de yetiştiremeyiz. İnsan gibi yaşatmaya yetmez gücümüz.

Kovulmamak için iş yerinde, devlet kurumunda ya da çalıştığımız herhangi bir mekanda her türlü onursuzluğa katlanırız, ama sonunda küçük bir refleks bile bizi sefil ve aç, kapı önüne koymaları için yeterli bir bahane olur.

Bütün ekonomik gelir muslukları onların elindedir. Ve bir damlasıyla ıslatmak için durmadan ağızımızı açarız, yalvarırız, hatta onların istediği gibi ülkemizden, kimliğimizden, bizi biz eden her şeyimizden bile vazgeçeriz. Bu sistemde **"kardeşçe birlik içinde yaşamaktan**

ne kadar memnun olduğumuzu" her fırsatta ifade ederiz, etmek zorunda bırakılırız. Ama yine de aç tutarlar bizi.

Açlıkla, bunun bir sonucu olarak sefalet ve rezaletle tehdit ederler bizi sürekli. Hapis ve cezalar yetmez onlara çünkü. Onlar bizim en zayıf noktalarımızdan birisini yakalamışlardır. Ve o yüzden yarı aç yarı tok tutarlar bizi. Hep aynı statüde. Onların dilini de iyi konuşamayız.

Ki, zaten onlar da hiçbir zaman bizi tam olarak kendilerinden saymazlar. En fazla sadık bir köpek muamelesi görür, en iyi yarananlarımız. Yani ne onlardan oluruz ne de kendimiz olarak kalırız. Yarı aç yarı tok, yarı insan yarı hayvan... Dünyanın hiçbir yerinde eşi görülmeyen bir statüdür bize reva gördükleri. Ve onlar için geçici bir şey değildir bu halimiz.

Sürekli bir yaşam standardıdır bize sundukları. Ve ondan memnun olmalıydık. Çünkü bu ülkede efendilere hizmet etme ayrıcalığını, bize sunmuşlardır sadece. Geri kalanları ise Ermeniler gibi tümünden yok etmişlerdir.

Bizim de başkaldıranlarımızı "temizlemişlerdir", dar ağaçlarında sallandırmışlardır, bize ders olsun diye sokaklarda süründürmüşlerdir cesetlerini, ve hala da dağdakilerini zehirlemektedirler. Kurşunla vurmak yetmez çünkü. Bu halimize katlanamayıp 'oralara çıkarız' diye ibretlik ölümleri sergilemek istiyorlar her gün. Cesetle-

ri bile paramparça ediyorlar. Ki, biz dersimizi alıp uslu uslu duralım yerimizde! Ki, dilenmeye, onurdan daha da arınmaya devam edelim! Ki, her gün doğan yeni bebelerimizi de kendimiz gibi yetiştirelim! Ki, sürekli orada arayalım yaşamı! Ki, sadece fiziki varlığımızı sürdürmeyi bile bir nimet sayalım.

dağlarında yankılanan özgür yaşam haykırışını ne zaman duyacağız?

Oysa bizler uyandıığımızda bir günde bu düzeni ahlaksız sahiplerinin başına yıkacak gücümüzün olduğunu çok açık bir biçimde göreceğiz. Onura uyanmış bir avuç yiğidin dinmeyen özgürlük çığlığının, efendileri patır patır na-

lardan başka bir özgür yaşam seçeneği yok ve bizlerin direniş dışında onura giden başka bir yolumuz yok. O halde neyi bekliyoruz daha? Nereye kadar katlanacağız bu yaşama?

Özgürleşmek bizim için artık bir amaç olmaktan öteye, bir yaşam biçimi, yaşam seçeneği, bir yaşam yoludur. Ve mücadeledir bu yeni yaşam formasyonu. Önümüzde durmaktadır bu seçenek. Varolan rezilce yaşama karşı tek alternatifimizdir.

Aşk ve evlilik en büyük oltaşı bu düzenin. Ve bu rezilce düzenin bize sunduğu yegane üretim alanıdır yaşamda. Tatmine bağlanmış en doğal duygularımızı kullandıkları, bizi en doğal özgürlüğümüzden ve geleceğimizden mahrum etmek için. Kendimiz gibi bükük boyunlu nesiller yetiştirmemiz için, tıpkı babalarımızın ve onların babalarının yaptığı gibi... En sağlam kazıktır bağlanmak için onlar açısından.

Ey insan duygusuna sahip olan Kürt gençleri!

Bizler bu düzende bize sunulan tek yaşam seçeneğinin sefalet ve onursuzluk olduğunu ne zaman anlayacağız? Tok olmanın, namus sahibi olmanın, onurlu bir insan olmanın yolunun önce bir ülke sahibi olmaktan geçtiğini ne zaman anlayacağız? Ülkesizliğin en büyük onursuzluk, en büyük namussuzluk olduğunu ne zaman kavrayacağız? Böyle yaşamaktansa hiç yaşamamayı insan olma onuruna yakışan tek seçenek olarak ne zaman belleyeceğiz? 30 yıldır ülkemizin

sıl döktüğünü geçen yıllar bize açık bir biçimde gösterdi. Ve özgür bir halk yaratmanın mümkün olduğunu bugün bile meydanlardaki haykırışlardan anlıyoruz. Dağdaki özgürlük havarilerine katılmanın yer yüzünde bize layık en yüce erdem olduğunu hepimiz kavrasaydık eğer, ülkemizi cehennem çeviren zebanilerin sultasını bir çırpıda yerle bir ederdik biz.

Kimlerden neyi bekliyoruz daha?

Bizlerin bizden başka sahibi ve kurtarıcısı yok, bizlerin dağ-

Sevgiyle yaşamı yaratmanın vakti gelmiştir

Kıyılarıyla geçindiğinde evlilerimiz, bunu yeterli görürler gelecek için. Oysa bu rezilce hayatta aşk arzusunu da, evlilik ve aile kurma istencini de yerin dibine batmanın yoluna çevirenlerin yüzüne çarpmak gerekir. Aşkımızı da, sevgimizi de ülkemizin özgür mekanlarında kavgayla yaratmanın vakti gelmiştir artık. Ve de sevgiyle yaşamı yaratmanın vakti gelmiştir cennet ülkemizde.

KARANLIĞIN PRENSLERİ

Ey zulmün yaratıcıları ve acımasızlığın cellâtları!
Vuracaksınız da ne çıkacak ki vuracağınızdan.
İnancımın kutsallığıdır beni direngenliğe bağlayan.
Biz görmesek de duyarız ihanetin ayak izlerini.
Tutsağım ama yüreğim özgür dağlarda atar.
Kelepçelidir ellerim; fakat zaferin işaretini yapar parmaklarım.

Karanlığın tufanından görürüm güneşi
Ve sen sevdiğim: bakma gözlerime;
Çünkü gözlerimde çığlıkların sahneleri oynanıyor.
Kan ve kıyımın senaryosu çevriliyor
Loş bir hücrenin kuytu köşesinde.

Susuzdur dudaklarım; ama ıslaktır saçlarım
Bedenimde ter ve kan damlalarının karışımından
Bir nehre akıyor sularım.
Kapalıdır gözlerim; ama görürüm
Çeneşe sarkan katil bıyıkları.

Ey karanlığın diktatörleri:
Kulaklarınızı açın ve duyun beni
Parlak bir günde göremeyecek miyiz yüzlerinizi?
Ve sadece köşklerinizden mi yok edeceksiniz beni?
De haydi söyleyin:
Bir tek gecenin suskunluğunda mı kaçıracaksınız yalnızlıklarımı?

Bu kör ve sağır duvarların dili olsaydı da
Söyleyebilseydi copla parçalanmış kafaları
Elektrikle tutuşturulan bedenleri,
Ve hakırabilseydi kasatura edilen bedenleri, oşulmuş gözleri
Ve kesilmiş kulakları...

Ey karanlığın prensleri!
Sakın dokunmayın bana:
Biz ölsek de
Kendi kitabımızın inancına göre ateşleriz bedenimizi.

Doktor Muzaffer

Türk-Kürt Savaşı Gelişirse Bunun Altından Kimse Kalkamaz

Özgürlük Notları

Abdullah ÖCALAN

Sağlığıma ilişkin önceki hafta kimyasal bir yönelim olabilir demiştim. Devletin sorumluluğu var. Ben bir şey yapamam, bilemem, her şey dışarıdan geliyor, yemekler dışarıdan geliyor. Bırakalım kaba davranışları ama odanın mimarisi çok kötü... Nefessiz kalıyorum. Camı açık havalandırıyorum, o zaman da içerisi soğuk oluyor. Boğazımda acı ve yakıcı bir sıvı geliyor. Ben bu sıvıyı anlayamadım. Neden kaynaklanıyor, nedir bu, bilemiyorum. Karaciğerden ya da akciğerden kaynaklanıyor olabilir, bilemiyorum, bunları genel sağlık bilgilerine göre söylüyorum. Boğazımdaki akıntıyı sürekli temizleyip dışarı vermem gerekiyor. O sıvıyı önlemezsem vücudumun içine akıyor ve zarar veriyor. Zehirlenme olsa midemde yanma olur ama midemde yanma yok. Odamda kar-

bondioksit oranı yüksek, sanırım yüzde 75 oranında. Boğaz akıntım nedeniyle hap vermişlerdi. Bu hapi kullandığım zaman vücudum uyuşuyordu, kaskati kesiliyordu. Bir süre kullandım, faydasını görmedim, kullanmayı bıraktım. Diz ve diz altındaki kaşınma ve dökülme, şimdi kollarımda da var. Hava ile temas ettiğinde kollarımda yanma ve kaşınma başlıyor. Kaşıntı çıban şeklinde değil, deriden dökülme şeklindedir. Daha önce bu kaşıntının ve diğer belirtilerin tehlikeli olmadığı söylenmişti.

Bahsettiğim şikayetlerden farklı olarak son zamanlarda kulaklarımın birinde çınlama oluyor. Bu çınlama çok yoğun bir şekilde oluyor. Bir ara bir damla verdiler, kullandım ama hiçbir işe yaramadı. Diğerinde şu anda bir şey yok.

Son zamanlarda uykusuz kalma sorunu çok yoğunlaştı. Uykusuzluk

sorunu had safhada. Buraya gelen doktorlar sağlığımla ilgili bir şey demiyorlar. Daha önce bana bağımsız doktorlar gelsin dedim, ama bugüne kadar bu talebime olumlu bir yanıt verilmedi. Aslında buradaki koşullar ve son yaşadığım sağlık sorunları adeta insanı çıldırtacak boyuttadır.

Ben sorumlu tavrımı bugüne kadar sürdürdüm. Burada zaman zaman çok kışkırtıcı uygulamalar da yaşadım fakat barışçıl ve yapıcı tavrımı her şeye rağmen sürdürdüm. Gördüğünüz gibi şu anda dayanabilecek durumdayım. Elimden geldikçe direnmeye devam edeceğim. Bütün halkımız böyle olsun.

Ne tür kimyasallar bulunmuş? Nasıl böyle bir sonuca ulaşılmış? Benim anlattıklarımından mı bu sonuç çıkarılıyor?

Biliniyor, burası Başbakanlık Kriz Merkezi'ne bağlı. Bana böyle bir yönelim varsa

devletin bütün kesimlerinin haberdar olup olmadığını bilemiyorum. Bir kısmının haberi olmayabilir. Ben devletin, yetkililerin hepsini zan altında bırakmak istemem. Belki bu cezaevi yönetiminin bile bu konuda bilgisi yoktur. Hatta belki devletin de bilgisi yoktur. Bilemiyorum.

Kaldığım odanın oksijen oranı çok düşük. Koşullar kötü. Bunların etkisi olabilir. Ama ikinci ihtimal olarak kimyasal madde verme ihtimali de var. Benim yediklerimi, içtiklerimi kontrol etme imkanım yok. Örneğin içtiğim çayın dibinde tortu kalıyordu. Ben öyle ani bir zehirlenme belirtisi hissetmedim. Daha önceleri yetkililerin “yavaş yavaş öldüreceğiz” açıklamaları olmuştur. Burada böyle bir yönelime niyetleri varsa benim yapabileceğim bir şey yok. Buradaki yaşanacaklardan hükümet ve devlet sorumludur.

Kenan Evren bile tehlikeyi gördü

Barzani'nin PKK'ye karşı savaşmayacağını düşünüyorum. YNK de öyle. Onlarla zamanında çok çatıştık çok mücadele ettik ama artık belli bir ulusal ruh ve birlik ihtiyacı oluşmuş durumdadır. PKK'ye karşı savaşma, Barzani'nin çıkarına da değildir. Onlar savaşmak istese bile peşmergeler PKK'nin üzerine yürümez.

Türkiye'nin PKK'ye sınırlı bir operasyonu üzerinde bir uzlaşmaya varabilirler. Bu tür anlaşmalar olabilir. PKK'ye, Güney'e sınırlı bir operasyon da yapabilirler. Öyle uçaklarla falan saldırılar olabilir. Ama bunlardan sonuç alamazlar.

Avrupa'daki tutuklamalar, Türkiye'nin gözünü boyamaya yöneliktir. Bu operasyonu ABD'nin desteğiyle yapmışlardır. Bu tarz operasyonları başka yerlerde de yapabilirler. DTP ve Kürtlere bahar-

la birlikte bir sıkıştırma, daraltma, etkisizleştirme politikasını yürüttükleri görülüyor. Seçim öncesi oy oranlarının düşürülmesine dönük bu tür yönelimler olabilir.

Biz bütün iyi niyetimizle demokratik ve barışçıl çözüm için çaba sarf ediyoruz. Ama bunlara neden yanıt verilmiyor?

Devlette şu anda iki kliğin çekişmesi var. Hrant Dink cinayetiyle de bu kamplaşma biraz ortaya çıktı. Şimdi Baykal'ın elinde fırsat olsa benim gibi kırk Apo'nun idam edilmesini isterler. Kimin idam edildiği ve niçin edildiği onun ve onun gibilerin umurunda bile değil. Onların tek düşündükleri iktidardır. Ufak bir iktidar bile eline geçse halkın menfaatine olan birçok şeyi gözden çıkarırlar. Kenan Evren bile tehlikeyi görmüş ki, bu kadar dönüş yapabiliyor. “Kart-Kurt” söyleminden “eyalet” geldi. Türkiye'nin cesur olması gerektiğini, ileride eyalet sistemine bile geçilebileceğini söylüyor. O bile bu noktaya gelmişse ordu içerisinde de çözüm yanlısı olanlar vardır ama güçleri yetmeyebilir.

Dört ideoloji var, çok tehlikeli

Daha önce de söylemiştim. Dört ideoloji var:

- Milliyetçilik,
- Dincilik,
- Cinsiyetçilik,
- Bilimcilik...

Bu dört ideoloji de tehlikelidir. Bu dört ideolojide iktidar hırsı var, dördü de iktidarı amaçlamaktadır. İktidarı ele geçince her şeye sahip olacağını düşünürler.

Milliyetçilik adına halklar birbirini boğazlıyor.

Filistin-İsrail çatışması bir türlü sona ermiyor. Yine Yugoslavya ve Irak örnekleri yaşandı, yaşanıyor. Menfaatleri uğruna halkları çatıştırıyorlar.

Din adına mezhep çatışmaları yaşanıyor. İşte Şia ve Sünniler her gün Irak'ta birbirlerini vahşice boğazlıyorlar.

Cinsiyetçilik adına kadının zorla bağımlı hale getiriliyor. Kadına zorla sahip olmakla iktidar olunmaya çalışılıyor.

Kadın iktidarın nesnesi haline getiriliyor. Cinsiyetçilik ideolojisi ile ka-

Türkiye'ye teslim edilmemdeki amaç da bir Türk-Kürt savaşı yaratmaktı. Ecevit yıllar sonra, “hala Öcalan'ın neden Türkiye'ye teslim edildiğini anlamış değilim” demişti. Yine İmralı'ya ilk getirildiğim dönemde Genelkurmay yetkilileri de benimle görüşürken, bu oyunu fark ettiklerini, birlikte boş çıkarabileceğimizi söylemişlerdi. O zaman benimle görüşürken bile ayrı odalarda ve gizlice görüşüyorlardı. Ben de onlara “siz devlet adına, Genelkurmay adına burada değil misiniz, niye çekiniyorsunuz?” diye soruyordum. Onlara “siz böyle konuşuyorsunuz ama bu oyunu boş çıkarmaya gücünüz var mı?” demiştim. Bu söylediklerimi defalarca tekrar etmemin bir sebebi var. O zaman bu yetkililer bana “Sayın Öcalan, siz bu uyarılarınızı neden daha önce yapmadınız?” diye soruyorlardı. İşte ben de bu nedenle önümüzdeki tehlikeler için şimdiden defalarca uyarı yapıyorum: Türkiye eğer demokratik çözüme gelmezse Irak ve Yugoslavya ile aynı akıbeti paylaşacaktır. Burada bana “yavaş yavaş öldürme”

dın tamamen tahakküm altına alınıyor.

Bilimcilik de çok tehlikelidir. Bilim adına hareket ettiklerini söyleyenlerin yarattıkları tehlikeler ve sonuçlar ortadadır. Bu gidişle dünyanın yok olması için büyük sınıf savaşlarına gerek kalmayacak.

Dünyada bilim adına yapılan tahribatlarla dünyanın daha ne kadar yaşayacağı da artık belli değil. 10 yıl sonra ne tür devasa sorunlarla karşılaşacağımızı bilim adamları bile bilmiyor.

politikası uygulanıyor da olabilir. Ama benim demokratik barışçıl çözüm için çabalamam görülmüyor mu? **“Apo, kendini kurtarmak için bunları savunuyor”** diyorlar. Ben korktuğum için söylemiyorum, korkmuyorum. Tehlikeleri gördüğüm için böyle konuşuyorum. Benim kendim için en ufak bir kaygım yok.

Benim burada imha edilmem, Türkiye'nin Iraklaşmasına sebep olacaktır. Önümüzde Cumhurbaşkanlığı seçimleri var. Çok kritik bir süreçtir. Bu süreçte herkesin farklı hesapları olabilir. Bana dönük bu tür şeyler gelişebilir. Herkesin çok dikkatli olması gerekir. Ben demokratik çözümü öneriyorsam, herkesin, sizlerin zarar görmemesi içindir. Benim yargılama aşamasında mahkemedeki yumuşak ve yapıcı tavrımın nedeni, bu tehlikeleri görmem ve Genelkurmay yetkililerinin de başta sağduyulu yaklaşmalarından dolayıydı.

Benim Türkiye'ye teslim edilmemde Türkiye'nin hiçbir rolü yoktu. ABD ve İsrail eliyle bu oldu. Teslim edildiğimde anında idam edilebilirdim. Beni teslim edenlerin

de amacı buydu. Ecevit o dönem sağduyulu yaklaştı. MHP'ye kalsaydı anında idam edeceklerdi. MHP, **“Apo'yu bir dakikada idam ederiz”** diyordu. Hatta Sağlık Bakanı Osman Durmuş, o dönemde **“derisinden kösele yaparız”** diyordu. MHP, bu olumsuz politikalarını hala sürdürüyor. Ecevit biraz sağduyulu yaklaşıyordu ve tehlikeyi gördüğü için de genel af çıkarmak istedi fakat MHP anında engelledi. Affın bizi de içerdiğini biliyordu. O nedenle yasa farklı bir şekilde yürürlüğe girdi.

Mustafa Kemal zamanında da bu ikilik, kararsızlık vardı. Fethi Okyar biraz daha liberal, yumuşak bir tavra sahipti. İnönü ise daha bastırmacı politikalarından yanaydı. Deniz Baykal'ın tavrı çok kötü. Tehlikeli oynuyor. Bugün de Deniz Baykal ve MHP çözümsüzlük ve bastırmacı politikalar yürütüyorlar. AKP'nin tavrı biraz ılımlı ama o da iktidar hırsıyla davranıyor ve çıkarıcıdır.

Baykal, Talabani ve Barzani ile görüşmenin PKK ile görüşmek olduğunu, PKK ile görüşmenin de benimle görüşmek olduğunu biliyor. Dediğim gibi MHP ve Baykal'ın eli-

ne fırsat geçse benim idamımı gerçekleştirir. Hatta benim gibi kırk Apo'nun idam edilmesi bile onun umurlarında olmaz. Bunların tek derdi iktidardır. Oysa Baykal'ın bu devleti yönetemeyeceği ortadadır. Baykal ulus-devletçidir. Başbakan, Baykal için **“iki koyun güdemez”** demişti. Doğrudur. İktidara gelirse bu politikalarla Türkiye'yi dışa kapatır, iki günde ekonomiyi batırır. Halk da birçok kesim de bunu biliyor, bu nedenle ona oy vermiyorlar. İktidara gelirse dış sermaye kaçar.

Bu savaşın bitmemesinde bazı kesimlerin çıkarı var. Savaşın hep sürmesinden yanalar. Bu kesim iktidar hırsı ve çıkarlarından vazgeçmiyor. Savaşın sürdürülmesinde ekonomik nedenlerin de payı büyüktür. Dünyanın hiçbir yerinde yüzde 20 faiz yoktur. Türkiye'de yüzde 20 faiz ile işleyen bir sistem var. Türkiye buna mahkum olmuş şekilde mümkün değil. Sistem bu şekilde işliyor. Çünkü faizde sıcak para var. Türkiye'nin yıllık geliri 400 milyar dolar ise bunun 200 milyara yakını direkt dış borç ödemelerine gidiyor. Yılda 40 milyar dolar faiz

Devlet ve devrim sorunu

Ben devlet ve devrimler konusunda burada detaylı çözümler, araştırmalar yaptım, okudum. Üç önemli devrimden bahsedebiliriz:

Fransız Devrimi, Sovyet Devrimi ve ABD Devrimi...

Rusya'da ve Doğu Almanya'da uygulanan sosyalizmin **‘firavun sosyalizmi’** olduğunu söylemişim. Sümer rahip devletindeki sistemde böyle bir sistemdir. Lenin, Sovyet devrimini yaptıktan sonra

hemen dört elle devlete sarılıyor. Bu nedenle Kropotkin onu eleştiriyor. Stalin'den itibaren devlet eksenli sosyalizm müthiş yozlaşıyor ve firavun sosyalizmi haline geliyor.

Fransız devrimi ile ulus-devletler ortaya çıkıyor. Bugün ulus-devletin geldiği nokta ortadadır. Afrika ve Ortadoğu'daki ulus-devletler can çekişiyor. Saddam'ın durumu ulus-devletin trajik sonudur.

Saddam'ı nasıl ki idam edilsin diye Şiilere teslim

ettilerse, beni de '99'da komployla Türkiye'ye bu amaçla teslim etmişlerdi.

Fakat benim oyunu boş çıkarmak için sergilediğim sağduyulu yaklaşım ile o dönem devletten de böyle bir yaklaşım sayesinde bu amaç gerçekleşmedi.

Saddam'ı neden hemen öyle alelacele astılar sanıyorsunuz?

Saddam'ın bu şekilde asılması, Irak'ta çözüme yaklaşmak bir yana tersine kaosu daha da derinleştirdi. Bugün de bana karşı bu kimyasal

yönelimle böyle bir şey amaçlanıyor olabilir. Türkiye'de bir kesimin eline fırsat geçerse bunu bana yönelik kullanabilir. Cumhuriyetin kuruluşu sonrasında ulus-devlete geçiş, dönemine göre anlaşılırdır ama bugün aşılması lazım.

ABD devrimine gelince; bu devrim biraz farklı gelişiyor. Kuruluşunda demokratik değerler vardır. Bugün hala ayakta durabilmesinin temelinde bu demokrasi değerlerine önem vermesi yatmaktadır.

ödüyor. Biliyorsunuz, faiz dinen de haramdır. Bu yüzde 20'lik faize dayanan sistem, sadece sınıf çatışmasına değil bütün toplumun birbirini yemesine de yol açıyor. Kâr hırsından başka bir şey düşünülüyor. Türkiye'deki demokratik çözüme engel olanlar bunu düşünmüyorlar, tek düşündükleri kariyerleri ve iktidar hırsıdır. Türkiye'de sağ ve sol, ikisinde de bu hastalık vardır. Bu nedenle çözüm üretmiyorlar. Türkiye'nin artık gerçekleri görmesi gerekiyor. MİT başkanı biraz gerçekleri görüyor ki konuşuyor. DYP ve Ağar da biraz gerçekçi yaklaşıyor gibi. Ancak çok cesur hareket etmiyorlar.

Kürdistan'da Kürt sorunuyla ilgili genel olarak iki çözüm anlayışı vardır:

Birincisi, Barzani'nin Kürt ulus-devlet çizgisidir. Bu ulus-devlet çizgisine Talabani de dahildir. Ancak daha çok Barzani üzerinden yürütülüyor. Şimdi ABD tarafından da “**Kürdistan**” tabiri sık sık dillendirilmeye başlandı. Barzani de “**Kürdistan fikrine alışı**” diyor. ABD bu konuda Barzani'ye destek veriyor. Barzani, ulus-devlete daha da sarılacak. Bunu yapmak zorundadır. Ama ulus-devletin yaşama şansı yok. Kurulacak Kürt ulus-devletinin Türkiye, İran ve Suriye ile çatışması kaçınılmazdır. Komşu devletler de Türkiye ve İran fırsat bulursa bu Kürt ulus-devletini ortadan kaldıracaktır. Belki de eskisi gibi ortadan kaldıramazlar. Amerika ve İsrail Kürt ulus-devletini destekleyecektir, desteklediği müddetçe de bu devletler Kürt ulus-devletini ortadan kaldıramazlar. İsrail bir şeye karar vermişse, kimse direnemiyor. Türk Genelkurmayı da uzun süre direnemez. Barzani'nin Kürt

ulus-devletini savunmaktan başka tutunacağı bir dalı yoktur. Kürt ulus-devlet fikrinden vazgeçerse biter. O da doğal olarak bunu yapacaktır. Barzani az değil, gücü de var. 40-50 yıllık bir mücadele deneyimleri var. Başta Irak olmak üzere Türkiye, İran ve Suriye'de de taraftarları ve örgütlenmeleri var. Buralardaki taraftarları da yeri geldiğinde kendisine destek oluyorlar, olacaklar. Ulus-devlet fikrini ben de uzun zaman savundum ama bunun çözüm getiremeyeceğini gördüm.

İkinci çözüm anlayışı, bizim savunduğumuz demokratik çözüm anlayışıdır. Yaklaşık 14 yıldır demokratik çözüm üzerinde yoğunlaşıyorum. Bizim çözüm anlayışımızda toplum, demokratik komünlerden oluşur. Bu anlamda söylediklerim bazen devlet yapılanması anlamında yorumlanıyor ama öyle değil, öyle anlaşılmasın. Toplumun çeşitli kategorileri vardır. Yani toplulukları kastediyorum. Farklılıkların, inançların, toplulukların, kesimlerin, sınıfların, kadının kendilerini ifade edebildikleri bir yapılanmadır. Türkiye'de her halkın kendi komünü olur. Kürtler, Çerkezler, Lazlar, Araplar herkesin komünü olur. İngiltere'de de bu sistem uygulanıyorsa biz niye uygulamayalım?

Herkese birlik olun diyorum

Herkes demokratik ulusal bütünlüğü yakalamada üzerine düşeni yapabilmelidirler. Yalnız dikkatinizi çekiyorum, ben ulus-devlet etrafında birleşmekten bahsetmiyorum. Ben “**demokratik ulus**” diyorum. Kürtler demokratik ulus çerçevesinde birliklerini sağlamalıdır. Herkese birlik olun diyorum. Demokratik ulusal bütünlüğü yakalamalıdır. Aydınlar da bu harekete dahil olma-

lıdır. Demokratik çalışmalarınızı sürdürün. Bu kritik süreçte çok önemlidir. Önümüzde az bir süre kaldı. Eğer topyekün bir saldırı olursa Kürtler doğal olarak kendilerini savunacaklardır. Böyle imha yöntemleriyle sonuç alınmaz.

Tekrar ediyorum, burada böyle bir yönelme sonucunda imham gerçekleşirse biliyorum, Kürt halkı buna karşı tepki gösterecektir. Topyekün bir savaş başlar. Türk-Kürt savaşı gelişirse bunun altından kimse kalkamaz.

İran'da PJAK'la çatışmalar yaşanıyor. Bir helikopter düşürülmüş. PJAK, eğer İran devleti diyalog yolunu açarsa demokratik uzlaşma çerçevesinde görüşür. Ama onlara karşı saldırı olursa kendilerini sonuna kadar savunacaklardır. PJAK, eski tarz PKK gibi savaşmamalı. Kadrolarını kendileri oluştursunlar. PKK komutanlarının tecrübelerinden yararlanabilirler ancak esas itibarıyla bağımsız bir örgüttür ve bağımsızlıklarını korusunlar. Hepsini selamlıyor, mücadelelerinde başarılı diliyorum. Pasdarlara güvenmesinler. Pasdarların tarzı güvenilmezdir, o konuda uyanık olsunlar.

Suriye'deki halkımız yalnız bırakılmamalıdır. Oradaki parti iyi örgütlenmelidir. Devlet seçimlere girmelerine olanak tanırsa girsinler. Aksi takdirde onlar da demokratik hakları için mücadelelerini yükselteceklerdir.

Irak'taki duruma değindim. Oradaki silahlı güçler, Irak'taki halkımızın savunması içindir. PÇDK demokratik çalışmalarını sürdürmelidir. PÇDK'nin orada silahlı güçleri var. Bu güçlerini korusunlar. KDP ve YNK ile iyi ilişkiler geliştirmeye devam etsinler, onlarla çatışmasınlar. Ama bağımsızlıklarını da korusunlar, onların paralarına ve silahlarına teslim olmasınlar.

Polat CAN

polatcano@hotmail.com

KOBANÎ

“Di havîna sala 1979-an de Serok Apo ji bakur derbasî rojavayê Kurdistanê bajarê Kobanî bû û pişt re jî Kobanî bû dergehê herî girîng ê derbasbûna partîsan û şervanên PKK. Wis ajî Kobanî bû yekem qada ku himbêza xwe ji şoreşa PKK re vekir. Bi hezaran ciwan û keç beşdarî şoreşê bûn û li sere çiyayên Kurdistanê li hemberî neyarên gelê Kurd şer kirin, bi sedan ji wan xwîna xwe ya pak di rîya azadiyê de rijandin û bi hezaran jî hin li sere çiyayên Kurdistanê şer dikine.”

Kobanî: (navê kobanî ji aliyê dewleta Ereb ya şoven ve hatiye guheztin û bûye “Eyn El-Ereb” (yanî kaniya Ereban an jî çavê Ereban).

Lê li gorî gelek kesan navê “Kobanî” jî gotinê Îngilîzî (Company) ango kompanî tê. Di salên 1910-1920-an de Kampaniya Elmanî ya ku rêya hesin ya Trêna di navbera Berlîn û Bexdadê de li vê heremê bi cî bûye.

Ji çiyayê Miştênûrê (gundê Helincê) kevîrên reş ji bo rê derdixistin û dibirin. Pişt re jî, navê Kompanî dibe

Kobanî û heta niha jî wisa tê gotin.

Xaknîgarî: ferehbûna xaka kobanî (3000,23 km²) ye. Hêjmara şîniyan li gorî serjmarê dewletê sala 2000 (204653) mirov in. li gorî nexşeya Kurdistanê, Kobanî û herema deşta Suruç ê yekser bi Urfa (Riha) yê ve girêdayî ye. Li rojavayê naven-da heremê (bajarê Kobanî) bi 30 km ava çemê Firatê derbas dibê. Kobanî 100 km dûrî bajarê Urfa ye.

Kobanî, di parêzgeha Helebê de ye, ji naven-

da bajarê Helebê bi 150 km dûre.

Li bakurê wê sînorê dewleta Turkiyê (Ruhha) ye li başûrê wê sînorê parêzgeha Reqayê ye, li rojhilata wê sînorê herêma Tilebyede (Girê Spî), li rojavayê wê sînorê Herêma Ceraclusê û çemê Feratê ye.

Kobanî ku bi piranî deşta rast e (deşta Suruç) û hinek çiyayên ne bilind hene, wekî: (çiyayê Miştênûr 600 m. çiyayê Qerebekir, Çiyayê Xan-Mamed, çiyayê Reş), di herêma kobaniyê de çemê kêmîn, hin kanî henûn

wek kaniya Ereban û kaniya Mi-sidê, lê niha çikayî ne.

Aborî: Di herêma Kobanî yê de 300 gund hene. Piranî gelê Kobanî bi çandinî û hesinkariyê ve mujul dibin. Dar û daristin kêmin, bi piranî çandiniyên salane tèn çandin, wek: Pembû, genim, nîsk, nok, bacan, îsot, ceh, kuncî, garis (*misir*), kemûn (*buharat*), zebes û gelek berhemên axê yên din. Van salên dawiyê jî çandinî-ya daran (*fistiq, mişmiş “qeysi”, Tîrî, henar, hêjîr û tiştên din*) pêşketiye. Di xwedîkirina heywan û dewaran de jî van salên dawiyê paş ketiye û zayîf bûye. Herî zêde ciwan bi xwendin û xebatên derveyî Suriyê re mujul dibin. Bi piranî li Libnan, Îraq, Tirkiyê, Cezayîr, Tunîs û Ewropayê dixebitin. Di heremê de ji ber ku dewlet fabrîqe, dibistan û navendên xebatê ava nekiriye, lewma jî gelê heremê her tim derdikevin derveyî welêt. Yan jî, di xebat û karên taybetî de dixebitin û debara xwe dikin.

Di aliyê hesinkarî û çêkirina makîneyan û aletên hesin de, kobanî gavên pir mezin avîtine. Gelek fabrîqeyên biçûk yên taybet hene. Niha jî weke navenda çêkirina makîne û aletan lê hatiye. Lê polîtîkayên dewleta Suriyê ya ku her tim xêr û bêran ji herema Kurdan derdixe û dibe li heremên Ereban çêdike. Gelê Kobanî bi xebata kolandina bîrên avê bi makîneyên taybet (*Xeraze*) ango suntaj bi nav û bangin. Mirov dikare bibêje ku sektûra kolandina bîra bi piranî di destê wan de ye. Jêdera wan a sereke ya aboriyê jî, ji vê sektûrê ye.

Jiyan: Gelê Kobanî hemû Kur-dên Kurmanc in. Hîn li ser kurde-tiya xwe ne. wekî heremên din tê-kiliyên xwe bi Ereban re pir kêmin. Jinên wan hîn cilên Kurdî (*Zerduştî*) yên bedew li xwe di-kin. Wek: Xeftan, Bervank, Six-me, Keras, Ebe û jib o serî jî, Şar, Hibrî, Kom û kofî bikar tînin. Mêr jî cilên Ereban (keras, çefî û eqal) li xwe dikin. Hîn jî gelek kesên ku cilên kurdewarî (*Şal, Şapik û êlek*) li ber xwe dikin hene. Mirovên Kobaniyê dilgerm û dijwarin. Bi mêvanperwerî û piştgiirtina hev eyanin.

Çand: Çanda vê here-mê, heman wekî ya hemû gelê Urfayê ye, hîn Bêhtir nêzî eşîrên Urfayê yên Êzîdî ne. Gelek urf û ede-tên Êzîdîtiyê di nava wan de hene, çendî ku hemû musulman bin jî, lê ji qanunên musulmtiyê bêhtir, ew qanunên Kurdeti-yê û eşîretiyê pêk tînin.

Çendî ku gelek rewşen-bîr, hunermend û nivîskarên mezin ji nav wan derneketi bin jî, lê van salên dawiyê gelek ciwanên nivîskar, hunermend, rewşenbîr û zana derketine.

Gelek dengbêjên wan yên kal jî (*Baqî Xido, Hafîzê Kor, Miso-yê Bekebûrê, Xidirê Hebeşê..*) hene. Di nava heremê de gelek serpêhatiyên di seranserê Kur-distanê de binav û bang hene, wek serpêhatiya Eysana Îbê û Bozan begê.

Dengbêj Baqî Xido jî, yek ji dengbêjên Kurdan ên ku klama

Derwêşê Evdî bi awayekî herî baş gotin ye. Jixwe dengbêjê mezin Baqî Xido li hemû Kur-distanê tê nas kirin.

Her wiha jî hin dengbêj û saz-bendên navdar hene wek: Eh-medê Çep, Reşîd û Xalid Sofî, Mistefa, Baran û Ze’îm Kendeş, Kardox Beyro, Siyamend Os-kullî. Di aliyê sazbandiyê de jî, kemancê Hemedê Dûman û tembûra Hemedê Hadî hene.

Baqî Xido

Eşîr û êl: Eşîra herî mezin, eşîra “*BERAZÎ*” ye. Ev eşîr di herêma Urfa, Suruç, Serî kaniyê, Suleymaniyê (*başûr*), Libnanê û bajarê Hemayê de dijîn. Ev eşîr-ke pir mezine. Kesên derve ji hemû endamên konfederasyona vê eşîrê re “*Berazî*” dibêjin, lê ew di nava xwe de bi hoz û qebîlên xwe, xwe dinasînin. Di nava wê de jî gelek êl û qebîl hene (*Miran,*

Kêtikan, Şêxan, Oxî, Zirwar, Îlê-dînî, Şedadî, Mi'ef, Dinan, Qereberkeran, Pîjîyan, Bêskan û gelek din...) lê niha girêdana wan kêmbûye. Heta salên nêz, malbata Şahîn Begê ji hoza Mîran (*Begler*) serokatiya konfederaliya na eşîra Berazîyan dikirin. Lê niha çî destlatiya wan nemaye. Şahîn Begê Mîran û birayê wî Bozan Begê Mîran di avakirina Komela Xûybûn de rolek sereke leystine û şervanên Kobanî yên Berazî li gel Osman Sebrî çend çalakî li hemberî Qereqolên Tirkan pêk anîne.

Gund û Navçe: Kobanî di nava xwe de li 6 navnedên birêvebirina herêmî dabêş dibe. Zêdetirî 321 gund li herêma Kobanî hene. Ji van gundan (*Helinc û Tilêcib, Tilxezal, Bozîk, Xanmed, Sixur, Qilhedîd, Qînê, Qûmlix, Girik, Şeran û gundê Şêranê*). Piraniya navên van gundan bi Kurdî ne, lê dewleta Ereba şovenîst nava van hemû gundan guhertiye û kiriye erebî. Di salên dawiyê de gelek gundên Kobanî ji bajêr hatin qutkirin û bi navçeyên Ereban ên derdorê ve hatin girêdan. Bi taybetî jî bi navçeya Sîrrîn û parêzgeha Reqqa ve. Hêjayî gotinê ye ku navçeya Sîrrînê bi navneda herema Kobanî ve girêdayî ye.

Bermayiyên Dîrokî: Di van gundan gelek bermayiyên dîrokî yên kevnar hatine dîtin û ji aliyê dewletê ve guheztine bajar û muzexaneyên Ereban. Wek du şêrên kevirîn ên mezin ji gundê Şêranê hatine birin bo bajarê Reqqa ya Ereban. Di sere Çiya-

yê Miştenûr de gelek şkeftên dîrokî hene, şkefta herî bi nav û bang jî, şkefta Qîzîkan (*Keçkan*) heye. Her wiha jî gelek ziyaret û ciyên pîroz hene. Wek ziyareta Xanmamed û ziyareta Kurrikê. Heta salên nêz li bajêr dêra Ermenîyan jî hebû.

Ermenî û netewên din: Di nava Kurdên Kobanî de hêjmarek Ermenî yên ku ji Tirkiyê riviya jî hene. Rûniştvanên destpêkê yên bajêr Ermenî bûne. Ev Ermenî bi piranî li taxa Gumrigê dijîn, bi karên hesinkarî û sazkarîyê ve mujul dibin. Têkiliyên Kurdan û Ermenîyan bi hev re pir baş e, têkiliyên kirîvtiyê di navbera wan de hene. Ji xwe Ermenî pir baş bi zimanê Kurdî diaxivin. Di salên dawiyê de gelek Ermenî, ji bo mercên jiyaneke baştir koçî bajarê Helebê kirine. Li rex Ermenîyan, hêjmarek ji Tirkmenan jî li bajêr dijîn. Tirkmen bi Tirkmenî û Kurdî diaxivin û bi piranî bi karên dukanvaniyê re mujul dibin. Her wiha jî hin Ereba li bajêr û herêmê dijîn, bi taybetî jî Ereba ji eşîra (*Nî'îmî*). Lê ev Ereba xwe Kurd dibînin û bi Kurdî diaxivin û ji kokên xwe yên Erebiyê dûr ketine.

Şoreş: Ji roja ku rojevayê Kurdistanê ji bakur hate qutkirin û heta roja me ya îro, gelê rojevayê Kurdistanê her tim himbêza xwe ji hemû şoreş û şoreşvanên beşên din û bi taybetî jî yên Bakurê Kurdistanê re vekirîye. Me li jor behs kiribû ku şervanên Kurd ên Berazî li gel Osman Sebrî li hember Tirkan çalakî pêk anîn û hewl dan xwe bigihînin şoreşa Agirî.

Her wiha jî serok eşîra Berazîyan Şahîn Begê Mîran di avakirina komela Xûybûn de rolek sereke leystine. Her wiha jî Birayê wî Bozan Beg ji aliyê destlatê ve hatiye binçav kirin. Di heman dem de, gelê Kobanî wek hemû Kurdên Rojavayê Kurdistanê piştgiyariya şoreşa Başûr jî kirine. Di havîna sala 1979-an de Serok Apo ji bakur derbasî rojevayê Kurdistanê bajarê Kobanî bû û pişt re jî

Kobanî bû dergê herî girîng ê derbasbûna partîsan û şervanên PKK. Wis ajî Kobanî bû yekem qada ku himbêza xwe ji şoreşa PKK re vekir. Bi hezaran ciwan û keç beşdarî şoreşê bûn û li sere çiyayên Kurdistanê li hemberî neyarên gelê Kurd şer kirin, bi sedan ji wan xwîna xwe ya pak di riya azadiyê de rijandin û bi hezaran jî hîn li sere çiyayên Kurdistanê şer dikine. Kobanî di riya azadiyê de gelek zarokên xwe yên qehreman qurban kiirn, wek Şilan Baqî, Dîcle, Akîf, Halim, Sebrî, Perwîn û bi dehan ji şehîdên qehreman.

*Yok öyle değildi; suskunluktan en iyisi...
Konuştuklarımı anlatmıyordu, anlatamıyordu beni.
Uzaklıktan; en çok da kendimden...
Biliyordum bunu da ve bunu da anlatamıyordum.*

*Bir yerlerde duruyor ya da bir yerlere takılıyordu;
Ağlamaklı zamanların siteminde kayboluyorduk,
Bir sonraki fırtına sonrasına...*

*Başka bir "fırtına öncesi sessizlik" başlıyordu hep,
Fırtınalarda savruluyor muyduk yoksa?
Savrulmak...
Bir kum tanesi hafifliğinde miydik?
Dağlardan kopan bir kaya parçasının kadir kıymeti var mıydı?
Son cümlelerde tüketilen son soluklar ne diyordu?*

Ne diyordu son soluk?

"Mezarıma borçludur, yazın!"

Bedri Adanır

SEMA

alevler içinde yanıyor bir kadın!
elleri sema'da!
saçları gibi alevler!
gülüyor ateş gibi, gürlüyor.
elleri sema'da
resmini çizmek isterdim!
ve ellerini havada bırakırdım.
havada kalırdı elleri!

kıyameti kucaklarcasına;
gülerek; cehenneme meydan okuyan!
ellerini havada bırakırdım.
havada kalırdı elleri!

an ve and ile yanardı bedeni!
dokunurdum ellerine!
beni de yakmasını isterdim
ve gülmesini isterdim ben yanarken!
ressam olmalıydım önce
resim yapmayı iyi bilmeliydim
hele sema'nın resmini iyi çizmeliydim

ateşler içinde gülümsemesini!
ve gençliğinden bir dirhem eksiltmeden,
kaşlarını çatmadan,
çizdiğim kağıdı yakmadan,
gözümünden bir damla yaş bile akmadan
çizebilmeliyim o yüce bedeni.

elleri havada olmalı
ve bağırmalı
feryatlarının sesini duymayanlara haykırmalı.
paslanmış kafaları çekiçlercesine bağırmalı!
ressam olmalıyım.
yalnızca O'nu çizebilmek için, ressam.

ya da bir heykeltraş!
tozu dumana katmalıyım!
arş ile yeri birleştiren, güneşi bedenine giydiren
o insan oluşu, yontabilmeliyim tarihin taşlarına!

o yandıkça, vurmaliyim taşlara, ben vurdukça yanmalı taşlar!
ellerini yine kaldırmalı havaya.
iyi yontmalıyım. kıvılcıkların zerrinesine kadar
saçlarının her teline kadar yontmalıyım.
dudaklarından bir ah bile çıkmayışı!
yaratan gibi, o yaratılışı eksiksiz yontmalıyım!

çırılcıplak bedenlere özgürlüğü giydirişini
arlanmaz beyinlere bile işleyişini
yontabilmeliyim tek bedende milyonların dirilişini;

vururdum çekici
utanırdım zayıf vuruşlarımdan!
daha hızlı vururdum, levye'ye
daha hızlı, daha hızlı; bağırdım hırsımdan
en gücümle vururdum levye'ye!..

Mendo BETIRS - (FR/Grenoble)

Tiyatro ve Felsefe

Kültür Sanat

Yekta HÊVÎ

“Toplumdaki farklılıkların ortaya konulması da, ortadan kaldırılması da sanatı nasıl kullandığınıza ve toplumu nasıl etkilediğinize bağlı. Yeni bir toplum kuracaksınız yeni davranışlar da koymalı.”

Tiyatro ve felsefe birbirini doğuran iki öge... Biri olmadan diğerini düşünmek pek mümkün değil. Ruh ve beden gibi...

Tiyatro; gösterilen, seyredilen yer, salondakiler, sahnedekiler...

Kendisini görmeye gelen seyirci de, oyun olan oyuncu da bir bütündür aslında.

Küçük bir toplumdur tiyatro, toplum sahnededir. Gülmeye, hoşnut kalmaya gelen seyirci insanları ve insanların farklılıklarını görür, farkına varır. Bunlar bir toplumun farklılıklarını görmek gibidir.

Seyirci sahnede kendini görür, değişerek sahlondan çıkar.

Çokça tartıştığımız sanatın bir rolü de (*olumlu-olumsuz*) davranış kazandırma özelliğidir. Arabesk müzik dinleyicisinin ruhu, bedeni gibi paramparçadır; ya da popüler müzik dinleyicileri o şarkıcılarla ne kadar bütünleşiyor, değil mi? Picasso'nun pembe dönemi değil de mavi döneminde savaşın yakıcılığını nasıl hissediyoruz. Cervantes'in Don Kişot'u yel değirmenlerine yenilirken, makine karşısındaki derebeyliğin acizliğini ortaya koymuyor mu? Rus edebiyat ve sanatında devrimin kişiliği ortaya çıkmıyor muydu?

Yeni topluma yeni davranışlar gerekli

Toplumdaki farklılıkların ortaya konulması da, ortadan kaldırılması da sanatı nasıl kullandığınıza ve toplumu nasıl etkilediğinize bağlı...

Yeni bir toplum kuracaksınız yeni davranışlar da koymalısınız. Toplumu robotlar gibi yürekli, duyumsaması zayıf kişilikler haline getirecekseniz tek bir davranış ortaya koyar, asimile

cuk, mitolojik kahramanlardan etkilenen insana ne kadar yakın değil mi?

Çocuk büyüyor, okul, aile, sokak, tv, çevre vs. sistemle tanışıyor, tüm çarpıklıklarıyla buluşuyor. Meraklı, sorgulayıcı çocuğumuz, çocukluğumuz, her şeyi yaratan tanrıyı ve onun yeryüzündeki cismi olan devleti öğrendikçe merakı azalıyor, kadercileşiyor, kabul ediyor. Özgür doğan çocuk, tam bir köle olarak büyüyor, buna gö-

edersiniz. Burada sormamız gereken soru “nasıl?” sorusudur. Nasıl bir toplum, nasıl bir yaşam? Nasıl bir sanat? Tiyatro için ise nasıl bir tiyatro?

Nasıl bir davranış; ister çocukluğumuzdan bu zamana ele alalım ister insanın tarihi süreçlerini, bir benzerlik taşıyor. Ellerini açık kapayan, her şeyi ağzına götüren, tadına bakan, ilk sesi çıkaran çocuk nasıl da ilkel (*geri anlamında değil*) insana benziyor. ‘Öcü geliyor’ dendiğinde korkan ço-

re yaşıyor, asıl konumuz olan davranış kazanması da buna göre şekilleniyor. Doğallığı ölüyor; deyim yerindeyse *sistemin adamı* oluyor.

Bir bunun dışında bir şey var:

Özgürlük arayışı...

Her dem çocuğun ve toplumun, kadının, gençliğin içindeki doğallık...

Tiyatro yalnız tiyatro olarak işte bu değerlere ve bu doğallığa koşma, onlarla buluşma, o davranışları yaratma eylemidir, topluma hatırlatmadır.

Çelişkilerin farkına varılması, merakın yeniden uyandırılması, sorunların çözülmesi (*küçük toplumda çözülen sorunlar seyirciyle dışarıya taşırılıyor ve büyük toplumun sorunlarının çözümüne katkı sunuyor, insanı değiştiriyor, davranış kazandırıyor*) tiyatro ve felsefenin buluşmasıyla oluyor.

Sokrates iyi bir tiyatrocuydu bence; merak uyandırıyor, soruyor, davranışları değiştiriyordu. Sessizliğe müdahale ediyor, dilsizleri dillendiriyordu. Sorunları çözüyordu. Egemenler ise bu işe **'Sokrates gençlerin beynini yıkıyor'** diyordu. O'nu yargılıyordu.

Tiyatromuzun felsefesi nasıl olacak?

Devletin sanatı denetimine alması, onu kendi adına kullanması, çelişkileri yokmuş gibi gösterip sahnelemesi, onun temel politikasıdır. Bizim yapacağımız tiyatro bu değildir, daha doğrusu tiyatro bu değildir. Sistemin verdiği acıları sanatla örtme işidir.

Biz tiyatroya nasıl bakacağız? Soyut düşüncülerin tiyatrosu olan felsefeyi bir sır olmaktan çıkartıp yaşamın içinden bir parça olarak nasıl somutlaştıracamız? Devletsiz toplumun kurulmasında, inşasında nasıl bir tiyatro yapacağız?

Davranışta düşünce, düşüncede davranış...

Tiyatromuzun felsefesi nasıl olacak? Aristo mantıkçıydı, değişen koşulları göremiyor. Oysa madde değişiyor, fikir değişiyordu. Antik Yunan'a dönüp onun tiyatrosunu mu yapacağız?

Ortaçağ Avrupasında Shakespeare'i Shakespeare yapan, feodal toplumun davranışlarını eleştirmesi, zamanını çözmesiydi. Daha

sonrasında Brecht, Stanislavski, Aristo mantığını çöpe atıp yeniyi aradılar. Marksizm ile buluştular. Aynı suda iki defa yıkanılmayacağını ortaya koyup maddenin değişimini gördüler.

Neden-sonuç ilişkisi kendince yerini tiyatrodada buluyor, madde değiştikçe fikir değişiyordu. Bu fikrin, teorinin, felsefenin tiyatrosu yaşam buluyordu.

Ama bir yanıla eksikti. Çünkü madde tam olarak bilinmiyor, bilinmezlik dört bir yanımızı sarıyor, maddenin sezgiselliği tartışılıyordu. Neden-sonuç yerine nedenler ve sonuçlar ortaya çıkıyor, kuantum felsefesi geliyordu. O geliştikçe kaba maddecilik yetersizleşiyordu. Düşünce ve davranışları yaratan madde (*Marksizme göre*) tam bilinmediği için bazı davranışların nedeni de tam bilinmiyor olabilirdi. Olasılık, olasılığın yön vericiliği ortaya çıkıyor, neden nasıl etkilendiğimiz bazen bilinmez oluyordu.

Artık renkler, sesler, görülen bir şey, küçük bir duyumsama, yaşamımızı hiç düşünmediğimiz bir şekilde etkileyebiliyor. Aynı sanat gibi...

Biz Kürtlere gelince...

Tiyatro yapacağız, ortada neler var biraz ona bakalım; sonra da felsefesine değinelim.

Kürt tiyatrosu, dengbêjlerle, çîrokbêjlerle yüzyıllar süren bir dönemi kapsıyor.

Dengbêjler, kimi zaman ağa sesi kimi zaman doğanın, kimi zaman övgü düzücü, kimi zaman arayışçı... Nasıl olursa olsun, şu bir gerçek ki yazılı egemen tarihe karşı toplumsal bir bellek yaratmış, sessizlere ses veren olmuş, anlatıcı olmuş, unutturmamışlardır.

Çîrokbêjler, gerilikleri çîroklarla eleştirmişler, özgür bir dünya kurmuşlar, jest ve mimikleriyle,

sesleriyle iyi bir oyunculuk sergilemişlerdir.

Apê Musa; 'Birine Reş' ile Kürt tiyatro tarihine geçti diyebiliriz. Bir Kürt çocuğunun doktor oluşu ve Kürt hastalarla Kürtçe konuşması, halkın özlemlerini ne güzel dile getiriyordu.

Aşkı Milli Güvenlik Kurulu'na konu olan **Teatra Jiyana Nû** ve özgür dağlarda yapılan gerilla tiyatrosu, son yılların ortaya çıkarıldığı değerlerimizdir. Gerilla alanlarında yapılan tiyatronun çok geniş alanlara ulaşacağı günlerin özlemi içimizdedir hala.

Bugün tiyatro yapan kurum ve topluluklara bakarsak, bir dağılmanın, üretimsizliğin, verimsizliğin olduğunu çok rahat söyleyebiliriz. Newton'un atomları gibi sağa sola dağılan bireyler ve gruplar var. Bir şeyler yapmak isteyenler de var ama çok sınırlı sayıda, ulusal bütünlük yakalamaktan uzak, birbirini beslemekten ve büyütmekten aciz. Ülkeden, topraktan, halktan kopuk.

Kürt tiyatrosunda belki de olmayan en önemli şey, felsefesidir.

Son dönemler için söylersek üretimsizliğin, verimsizliğin nedeni de budur.

Birkaç çeviri yapıp kolaylığa kaçmak sorunları ne kadar çözecektir? Kürt tiyatrosunu ne kadar geliştirir bu? Bu demek değil ki, dünya tiyatrosuna, Türk tiyatrosuna uzak kalalım... Antik Yunan'ı, Shakespeare'i, Brecht'i, Stanislavski'yi bilmeyelim... Bunları bileceğiz ama dengbêjleri, çîrokbêjleri de unutmayacağız. Çünkü Kürt'ün tarihsel ve toplumsal belleği, büyük militan tiyatrocular Şehit Hêvîlerin, Şehit Yektaların ışığıyla aydınlanır. Bir de özgürlük felsefemizle buluşursa Kürt tiyatrosunun geliyeceği apaçıktır.

Gerilla Dünyası

Babar XEYZAN

Ay Işığında

Bölüğümüz Kurê Jahro zirvesinde konumlanalı iki ay olmuştu. Burası operasyonlarda alan savunması için öngörülen hat boyunca yer alan önemli mevzilerimizden biriydi. Gece nöbeti için seçilen mevzi, hem Derelük hem de Şoreş tepesi yönüne hakim, uzun süreli bir çatışmaya elverişli yüksek kayaların ortasındaydı.

Kurê Jahro tepesinin batıdaki yükseltisinde, sinsicce çömelmiş bir grup vahşi hayvanı andıran kayalıkların arasında turuncu, ürkek bir ışıkla ağır ağır turmanıyormuş gibi yükselen dolunay, kendinden memnun, ipeksi gülümseyişiyle tam arkamızdan bizi izliyordu. En yüksekteki iki kayanın

karşılıklı uzanan sivri uçları arasında sıkışmış gibi bir süre hareketsiz kaldı. Nereye gideceğine karar verememiş bir gece yolcusunun ürkek sessizliği içinde tepeyi kolaçan ediyor gibiydi. Derken doğuya doğru tepenin birden bire alçaldığı boğaza kadar simden ışıltılı bir halı yayarak yoluna devam etti.

- Her tarafımız soğuktan uyustu, dedi Canda, zor duyabildiğim bir fısıltıyla. O sırada ay biraz daha yükselmiş, boğazın tam üstünde bir kapı gibi daralan kayalıkların arasındaki nöbet yerimi zi aydınlatıyordu. Canda, bir çözüm bulabilmişim gibi:

- Keşke bir battaniye-miz olsaydı, deyince dayanamadım:

- İyi ki yok. Battaniyenin altında rehavete kapılır, uyurduk.

Ona güç vermek için böyle söylerken, dişlerimin takırtısını güçlkle engelleyebiliyor, üşüdüğümü gizlemeye çalışıyordum. Canda'nın gerilme yaşadığı ilk kıştı bu. Gerçi sonu gelmez görünen fırtınalı günleri, dev bir çuvaldan dökülüyor-muş gibi soluk aldırma-yan yoğun karlı haftaları artık geride bırakmıştık.

Mayıs ayının ilk günleri-ydi. Zap çevresindeki vadiler baharın ilk müjdelelerini çoktan karşılamıştı. Oysa tepede hala kışın soğuk elleri geziniyordu. Karların eridiği yerlerde güneşe yüzünü gösteren toprak, gecenin ayazında katılışp donuyordu.

"Başımıza musallat olan o esrarengiz ışık, çakmak ya da fener ışığına benzemediği gibi, sigara ateşi de olamazdı. Kafamda onlarca olasılığı geçiriyor, hiçbirisini makul bulmuyordum. Düşman şaşırtma mı yapmaya çalışıyordu? İyi ama ne diye, hangi mantıkla böyle bir şaşırtma yapmışlardı ki?"

Canda, üşüyen ayaklarını sık sık yere vurunca, katır kutur sesler geliyordu topraktan. O, sıcak diyarlarda büyümüş bir Türkmen kızıydı. Dikiş tutmaz hale gelmiş yırtılmış naylon çoraplar ve lastik ayakkabılar içinde ne yapsak ısıtamazdık ayaklarımızı. O da bunu biliyor; uysal, bilinçli bir kabullenmeyle alışmaya çalışıyordu. Yerimizde kıpırdadıkça omuzlarımız birbirine değiyor, sık sık göz atıyordum ona. Omuzlarına attığı kefiyenin altında soğuktan büzülen ince gövdesini izliyor, bir serçeye benzetiyordum onu.

Neyin nesiydi bu tuhaf ışık?

60-70 metre aşağılarda belli belirsiz bir ışık fark ettim. Bakması için işaret ettim. İkimiz de anlam verememiştik. '97 operasyonunun ilk günlerindeydik. Bütün güçler alarm durumunda, hepimiz tedbirliydik. Neyin nesiydi bu tuhaf ışık? Kim cesaret edebilirdi bu saatte buraya gelmeye?

Bu gece bir grup arkadaş eyleme gitmişti. Deraluk'a bakan KDP markarı vurulacaktı. Şimdiye kadar bir ses gelmemişti. Çeşitli aksilikleri düşünerek zaten yeterince tedirgin oluyorduk, böyle bir gecede ışık kullanan ya delirmiş ya da hain olmalıydı. Gözlerimizi kırpıştırıp kırpıştırıp tekrar bakıyorduk.

- İkimiz de gördüğümüze göre bu bir göz aldanması değil, diyen Canda'ya hak verdim.

Silahlarımızı omzumuzdan indirilmiş, her an bir yerlerden ateş edileceği beklentisiyle kayaların arasına mevzilenmiştik. Arkadaşlara haber vermemiz gerektiğini söyledim. Canda'nın fısıltılı cevaplarını duyamamam, onu kızdırıyordu. Birimizin gidip yönetime

haber vermesi gerekiyordu.

Onun mevzide yalnız kalmasını doğru bulmuyordum.

- **Ateş edilirse zaten duyar ve karşılık veririm. En iyisi sen git. Hiç olmazsa ani bir durumda herkes hazır olsun**, dedim.

Kah işaretlerle kah sıkıntılı boğuk fısıltılarla bir süre çekiştikten sonra Canda'yı güçlkle ikna edip gönderdim. Kulaklarım ağır işittiği için beni yalnız bırakmak istemiyordu. Eh, sağır da olsam, yine de deneyimli bir gerillaydım.

Canda ayaklarının ucuna ne kadar hafif basmaya çalışsa da, bir bisküvi yığınının üzerinde yürüyormuş gibi takırtılı sesler çıkara çıkara uzaklaştı. Şiddetli sesler dışında 5-6 metreden sonra ses almıyordum. Bu yüzden tüm enerjimi gözlerime vermiş; en ufak kıpırtıyı, arazideki herhangi bir hareketi kolluyordum.

Başımıza musallat olan o esraren-giz ışık, bir iki metre kadar sola kaydı. Gözümü hiç kırpmadan bakmama rağmen ışığın nasıl yer değiş-tirdiğini anlayamamıştım. Olduğu yerde bir anlık sönmüş, sağ tarafta tekrar tekrar yanmıştı sanki. Çak-

mak ya da fener ışığına benzemediği gibi, sigara ateşi de olamazdı. Kafamda onlarca olasılığı geçiriyor, hiçbirisini makul bulmuyordum. Düşman şaşırtma mı yapmaya çalışıyordu? Belki de bu gece yapılacak eylem için hedef alınan mevzileri boşaltmış, tam ters yönden içimize sızma yapacaklardı. İyi ama ne diye, hangi mantıkla böyle bir şaşırtma yapınları ki?

Bağırıp yardım isteyemez, silah kullanamazdı

Bu arada Canda arkadaş yaklaşık yüz metre uzaklaşmış ki, karşıdan gelen karartıyı görünce hemen önündeki dikenli gunilerin arkasına geçerek çömelmiş. İyice yaklaşan karaltının bir ayı olduğundan emin olunca korkudan bir titreme almış arkadaşı. Bağırıp imdat isteyemez, böyle kritik bir gecede silah da kullanamazdı. Kaçmaya kalksa ayının onu iki adımda yakalayacağını, duyduğu onlarca ayı hikayesinden öğrenmişti. Hantal görünümüne rağmen çok hızlı koşabilen bir hayvan olduğunu duymuştu.

Tesadüf bu ya, tam da o günlerde son iki yıldır Cudi ve Şores tepesi civarında dolaşan bir çift kaplan hikayesi anlatılıp duruyordu. Peşine düşüp avlamaya niyetlenen bile olmuştu. Doğa bilimcilerine göre Ortadoğu kaplanının nesli çoktan tükenmişti. Bu konuda çeşitli varsayımlar, giderek şakalar üretiliyordu. Bir kısım “yeşil” gerilla ise bu konuda bir önerge çıkartılmasını, kaplanların ulusal bir zenginlik olarak koruma altına alınmasını önermişlerdi.

Tüm bunları hatırlamak Canda'nın korkusunu büsbütün artırıyor, karaltı yaklaştıkça kalp atışları hızlanıyor, silahına daha sıkı sarılıyordu. Kaplan iki ayağı üstünde yürüyemeyeceğine göre bunun bir ayı olduğu kesindi. Ay ışığı bu tarafa vurmadığı için net göremiyordu. Kalın kollarını iki yana doğru tuhaf bir biçimde sallayarak geliyordu. Kış uykusundan çıkmış, yiyecek bulamamış bir ayının pekala insan eti yiyebileceğini düşündükçe korkusu, paniği büyümüş Canda'nın. Aralarında sadece 2-3 metre kalmışken, Canda artık bakmaya tahammül edememiş, kafasını eğmişti. Son bir umutla görmeden geçip gitmesini bekliyordu.

- Kimsin sen! Ne yapıyorsun burada?

Bu kadarı da fazlaydı artık. Konuşan bir ayı mı yoksa? Canda'nın üst üste yaşadığı şoklardan sonra gelen karaltının Metin arkadaş olduğunu anlaması uzun sürmüştü. Sonradan Metin'in o haline bakıp yaşadığı duyguları hatırladıkça sinirli sinirli gülüyordu. Metin gece subayıydı. Omuzlarına attığı battanisi ve omzundan yana uzanan silahıyla onu uzaktan kim görse vahşi bir hayvan sanabilirdi.

Metin, Canda'nın anlattıklarını sakın sakın dinlemiş, nöbet yerimişe gelip bakmaya karar vermişti.

Yanıma geldiklerinde, sanki firsatını bulursa kaçacak ya da gizlenecek bir yaratılmış gibi gözlerimi ışıktan hiç ayırmadan fısıltıyla düşüncelerimi söyledim.

- Ne zaman gördünüz, ses filan var mıydı? dedi Metin bağıra bağıra.

- Şş!... Sessiz konuş!

Canda sık sık uyarmasına rağmen, Metin arkadaş istifini hiç bozmuyordu. Metin'in de benim gibi işitme kaybı vardı kulaklarında. Ama ben onun gibi bağıra çağıra konuşmuyordum. Hiç değilse ses tonumu kontrol edebilmenin üstünlüğüyle:

- Heval durumu ciddiye almıyorsun galiba, dedim fısıltıyla, duyp duymayacağını fazla kestirmeden.

Metin Haruni elini alnına vurarak kahkaha ile gülmeye başlamıştı. Sanki bunu duyup korkmuş gibi esrarengiz ışık da az sonra biraz daha öteye kaydı.

Ne yapacağımızı şaşırılmış, Canda'yla bakışıp duruyorduk. Soğukkanlı olmak iyidir de savaş ortamında her şeye bu kadar rahat, şakavari yaklaşmak da kabul edilemezdi. Uyarılarımızı anlamıyor düşüncesiyle kolundan çekştirip susturmaya çalışırken:

- Aman arkadaşlar! Anlaşılan bu gece ay ve ayı ile başınız çok derde girmiş sizin...

Sözünü tamamlayamadan yine kahkaha ile gülmeye başladı.

- Yeter artık! Sen bizimle alay mı ediyorsun heval Metin?

İyice sinirlenen Canda, tedbiri, güvenlik kuralını bir tarafa bırakmış, bastıramadığı öfkesiyle sesini iyice yükseltmişti. Onu sakinleştirmek için kollarını oynatıp du-

ran Metin, bu kez ciddi bir tavırla:

- Kusura bakmayın ama, benim yerimde kim olsa gülerdi bu duruma, dedi. **Aynen böyle bir olay Çirav kayalıklarında başımıza gelmişti. Gündüz dikkat ettiyseniz, bütün kaya oyuklarında derinliğine göre bir miktar kar suyu var. Şimdi geleceyin üstü buz tutmuştur.**

Bir bilim adamı tavrıyla bir Canda'ya bir bana bakıyor, tepkimizi anlamak, merakımızı iyice arttırmak istiyordu sanki.

- İşte, ay ışığı bu buz tabakasında kırılıp bir ayna gibi yansıyor.

Keyifli keyifli sürdürdü sözlerini:

- Anlayacağınız; siz bu gece ne ayı, ne de ayıyı pusuya düşürebiliniz! dedi.

İkimiz de mahçup mahçup susuyorduk. Özellikle Canda pek bozulmuş, ödevini yanlış yapmış çocuklar gibi somurtuyor; Metin arkadaşın bu gayet bilimsel açıklamasına ikna olmak istemiyordu.

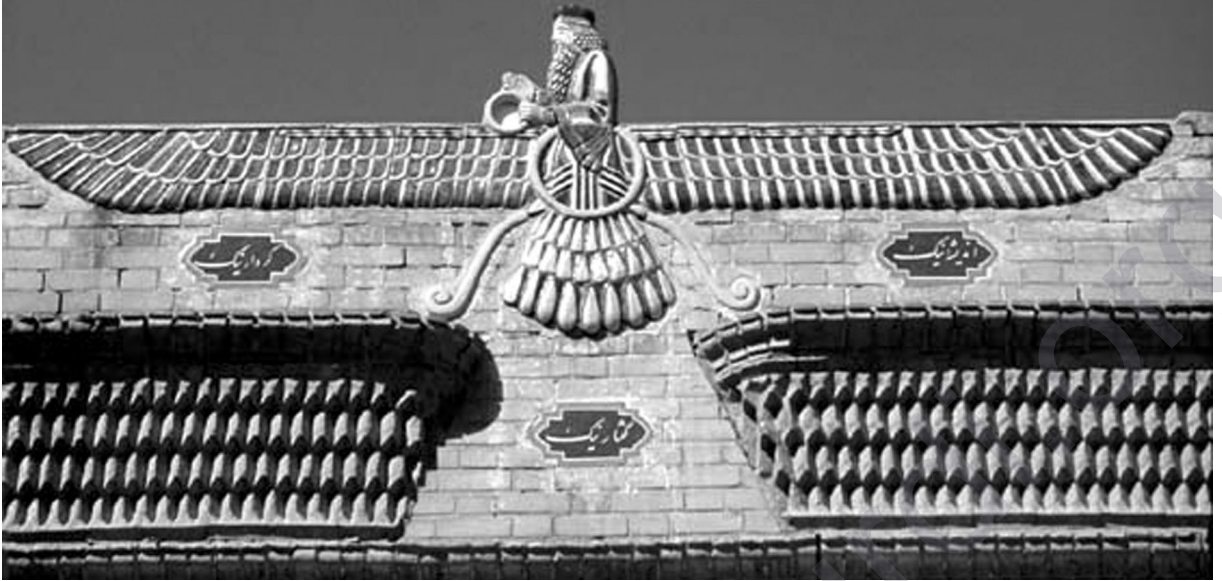
Öyle ya, bütün bu telaş ve heyecanımız, ortak kurgularımız birden bire sönmüştü, diğer ayı meselesi de üstüne eklenince, iyice gülünç bir duruma düşmüştük.

- Peki ama ışık niye hareket ediyor? dedim fazla düşünmeden, arkadaşın teorisinde bir gedik bulma umuduyla.

- Ohoo! dedi Metin, o sevimli vurgusuyla:

- Artık onu da mı anlatayım heval, siz üniversite okumuşsunuz, ben alfabeyi dağda öğrenmişim. Neyse neyse, kızmayın yine. Işık hareket ediyor, çünkü ay hareket ediyor, farklı kayalardaki suya rastladığında aynı şey tekrarlanıyor.

Bir süre sessizce aşağı yamaçtaki ışığı izledik. Belli belirsiz titreşiyordu. Sanki bize muzip muzip göz kırıyor, “nasıl da kandırdım sizi” diyordu.

ZOROASTRE: Le Reformateur

Guney AZAD

La revelation

Il existe de nombreuses thèses sur les origines de Zoroastre. Certains se basent sur les gâthâs tandis que d'autres se basent sur la tradition pour situer Zoroastre dans le temps et dans l'espace. La plus probable de ces thèses est celle qui situe la naissance du prophète en Iran Oriental aux environs du VIIe siècle avant notre ère.

D'après la tradition,

Zoroastre se retirait dans le désert où il avait aménagé une grotte pour méditer sur les questions qui le préoccupaient. La révélation de sa mission se fit en trois étapes.

Lors de sa première vision, Zoroastre aperçut un champ de bataille où s'affrontaient deux armées dans lesquelles il reconnut aussitôt les partisans du Bien et leurs adversaires, les sectateurs du mal. La vision se termine par

la victoire des forces du Bien sur les forces du mal.

Lors de la seconde vision, Zoroastre est guidé par un archange (*Vohu Manah* "L'Esprit Saint") au Paradis où il s'entretient avec Dieu.

Cet entretien n'est cependant que le premier d'une série de sept qui constituent la troisième étape initiatique de l'expérience vécue par Zoroastre. Lors de ces entretiens, Dieu révèle à Zoroastre sa mission.

La pensée

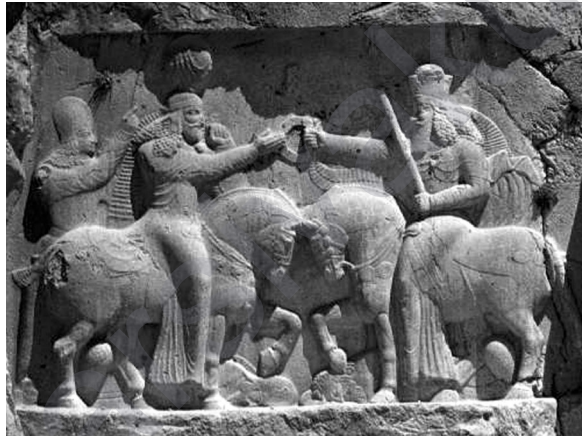
Il pense que l'autorité spirituelle n'est rien, ou pas grand-chose, sans le pouvoir temporel et inversement le pouvoir temporel ne se justifie que par l'autorité spirituelle.

Les adaptes de la religion en place s'opposent violemment aux pensées de Zoroastre. La nouvelle religion sera diffusée par tous les moyens, y compris les armes. Il n'y a pas vraiment de nouvelle religion car Zoroastre réforme la religion en place. Zoroastre n'est pas le fondateur d'une nouvelle religion mais un réformateur.

Zoroastre invite les hommes à renoncer au culte des Daévas (*démons*) pour se consacrer au seul culte d'Ahura Mazda. On passe d'une religion polythéiste à une religion monothéiste.

Zoroastre a condamné les rites et les sacrifices traditionnels offerts aux dieux. Il s'en prend avec violence à ceux qui immolent le bœuf et à ceux qui pressent le haoma (*breuvage*).

Il a fondé sa doctrine sur la **"bonne pensée"**, la **"bonne parole"** et la **"bonne action"**. Le cœur et l'esprit des hommes constituent la demeure de Ahura Mazda. Les fidèles doivent respecter la sainte triade (*la bonne*

pensée, la bonne parole et la bonne action) s'ils désirent gagner les faveurs d'Ahura Mazda et accéder au paradis.

La Justice est plus importante que le Pardon dans la pensée de Zoroastre. Il insiste sur l'égalité entre tous les hommes. L'homme doit respecter et protéger la nature. La récolte et le travail occupent une grande place dans la pensée de Zoroastre. Chacun doit vivre de son tra-

vail et profiter de sa récolte.

Le feu occupe une grande place dans la pensée mazdéenne avec toute sa symbolique. Il est le gardien de l'ordre, le témoin véridique, symbole concret de la lumière divine promise aux élus du Seigneur.

Zoroastre aura une grande influence sur les autres religions monothéistes même si ces religions feront tout pour faire disparaître la pensée de Zoroastre.

La conquête arabe fera disparaître une grande partie de la culture zoroastrienne. Les personnes qui sont restés fidèles à la pensée de Zoroastre ont dû fuir devant l'avancée des armées arabes. Il existe de petites communautés zoroastriennes en Iran et en Inde. L'esprit de la pensée Zoroastrienne continu de survivre malgré les changements et les persécutions.

Il existe de nombreux ouvrages sur le zoroastrisme notamment ceux de Jean Varenne (*Zarathustra. Zoroastre, le prophète de l'Iran*) qui sont à la base de ce résumé sur la pensée de Zoroastre. Les personnes qui s'intéressent à la pensée de Zoroastre peuvent consulter ces ouvrages pour en apprendre d'avantage sur la personne de Zoroastre et sa pensée.

Newal BİLGE

g.d.bilge@hotmail.com

Politika ve *Birey*

“Bir mücadele içinde en tehlikeli yan, kişinin tekdüzeleştirilmesi, kendini tekrar etmeye başlaması, biçilen özgürlük anlayışının önüne ‘tarz ve çizgi içi’ ya da ‘dışı’ gibi öldürücü anlayışların konulması, onun varoluşunun ve arayışının durdurulmasıdır. Eğer bir arayışçı ‘buldum’ diyorsa; yaratıcılığa ve özgürlüğe sunduğu itham ölümçülleşmeye başlamış demektir. ‘Budur!’ kelimesi, bir özgürlük arayışçısı için çok tehlikeli bir yanılgıdır. Bulduğunu düşündüğü ya da bildiği şeyin içinde bile yeniden, yeniden bir arayışa çıkmalıdır özgürlük evliyası...”

“Kim ve ne olursa olsun, yeryüzünde her insan, her zaman, dünya tarihinde başrolü oynar. Ama bunu bilmez.”
(Sımyacı, Paula Coelho)

Evet... Oynarız ama bilemeyiz. Kendimizin farkına varamayız, onu tanımayız.

Bireyselliğimizi anlamadan; kendi benliğimizi, bilincimizi tanımadan, geliştirmeden politikleşmek zorunda kalan bir halkın gençleriyiz. Çünkü süreç artık bizim büyümemizi bekleyemeyecek kadar sabırsız saldırıyor. Birçoğumuz günü yaşıyor...

haklı olarak, günün onurunu kurtarmaya çalışıyor; ama devrimcileşmek ve devrimleştirmek konusunda çoğumuz sınıfta kalıyor.

“**Tarih nedir?**” sorusunu cevaplamayı denediğimizde, cevabımız bilerek ya da bilmeyerek, zaman içindeki kendi tutumumuzu yansıtır ve daha geniş bir soruya, içinde yaşadığımız toplum hakkında ne düşündüğümüz sorusuna vereceğimiz karşılığın bir parçasını oluşturur. Soruyu yanıtlamaya kalkmıştık eğer, anlattığı-

mız kendi tarihimizden ya da kendi tarihimizin, etkileşip/etkilediği tarihten bağımsız da olmayacaktır. Çok akademik bir anlatımda bile söylediklerimiz kendi eksenimizde ifadesini bulacaktır.

Kendini inkara varacak kadar sevmek köleliktir

Sevmek ya da görülende sevillecek bir yan bulabilmek güzeldir ama her şeyi sevmek, hele ki kendini inkara varacak kadar sevmek köleliktir.

Bu davranış biçimi ve ruhsal gidişi kabul etmek, kendini ancak köleyken sevebilmekten başka bir şey değildir. Her şeyi tanrılaştırarak bakma, bakılana objektif ya da gerçek değerinin üstünde paha biçme... Politikada, yaşamda, dostlukta ve hatta aşklarda... Yaklaşım, anlayarak ve ölçerek yaklaşım değilse eğer, en ufku geniş özgürlük çağrısına bile tapınma halini almadan kendini adayamayacak sözde özgürlükçüler panteonudur bu mahal.

Eğer ruhumuz bir köleyse ve başlangıçta 'kader' gibi görülebilecek köleliğini artık 'tercih'leştirmişse; biz en olmazı, yani bir taşı bile tanrılaştırabiliriz artık...

İşte! Tanrı baş ucumuzdadır ve kendi dışımızdaki her şey onun sıfatındadır. Gotikleştirdiğimiz ve Rönesans'ın mimarisi gibi önce göklere çıkarıp, sonra ona tapıp, en son da kendimizi bu inşamızda bir yerlere yerleştirdiğimiz düşünsel ve duygusal imarlarımızdır, bizim 5 bin yıllık kölesel tarihimiz.

Yaratma ya da zaten varsa, yaratılmış olana tapma artık kolaydır nasılsa. Bakma, görme, anlama, kavrama, yeniden oluşturma gibi kavramları hayata geçirme yerine artık yalnızca karşımızdakine ibadet etmek kalmıştır. Mideyi doyurmaz, açlığımıza sunduğumuz bu bir öğünlük haz. Ruhü degil...

Sorgusuz sualsiz inanmak, gerçek bütünlüşmeden uzaktır

Bilmeyenlerin, bilgisiz bırakılanların, düşünce tembeli yapılmışların içinden bir tanesi de bizizdir bu geldiğimiz toplumlarda. Her şey sistemli olsun isteriz ve bu sistemin bizi de içine alıp götürmesine, kolayca ve bizi yormadan sürüklemesine nasıl da düşkünüzür.

Karşımızdaki ne olursa olsun güvenelim isteriz, bilmesek de olur, düşünmesek de. Özellikle de erkekte ve onun yarattığı toplumda, sisteme ne olursa olsun güvenme söz konusudur. Bu da antidemokratik yaklaşımı getirmektedir. Politika da zaten öyle bir dille yapılmaktadır ki; **'ikna olma ve inanmaya HAZIR olan insanlar'**ı düşünmeksizin kendi etrafında toplayabilir.

Bireyi ve politikayı, bireyi ve tarihi, zamanı, yaşamı, doğayı, aşkı ve kendimizi anlayamama... Kendiliğindenciliğimiz ve modasal bakışlarımız, yaklaşımlarımız...

Aslında hep çıplak kalmış bir zihni ve bedeni, 'yakışıyor mu, acaba oturdu mu, ya da daha iyi nasıl yapabilirim?' diye düşünmeden ya da gelişim ve düşünceyi daha da devrimcileştirme hedefini kendi önüne koymadan, camekandan indirip satın alırız. Tüketicilik ve hızla satın aldığımız son modamızdır politikamız bile!..

Yaşamın sıkıştırdığı birey, tanrı ya da kurtarıcı arar

Artık süreç çok hızlı ilerler. Yaşamın sıkıştırdığı ve boğduğu birey, tanrı ya da kurtarıcı aramıştır. Ve doğru ya da yanlış; özümsemeden, bilimselliğini kavrayamadan kendini onun kucağına atmıştır. İşte bu süreç, sorgusuz, sualsiz, gerçek bütünlüşmeden uzak, üretimi hızlandırarak, düşünceyi yavaşlatarak ya da ezberciliği geliştirerek ilerleyecektir. Onun gözünde politika, peygambersel bir çıkış olarak görülmektedir ve taparken de feodal bir anlayışla secdeye durur. Aşiretsel yoldaşlıklar ve peygambersel arayışlarda, genelde dil ve yaşam birbirine uzaklaştırılmış; beyinde bir ikilem yaratılmış; hızlı süreçlerde, tarihsel becerimiz olan örtbasla saklanmaya başlanmıştır. Hatta kendi gözümüz ve bilincimizle kendimizden bile saklanacaktır, tüm yaşanacak çelişkiler.

Bilimsel yaklaşmadığımız politik dil, yani söylemler, aslında hep kendini ikna etmek üzere kullanılacaktır. Beyin, konuşan dilinin çok çok yabancıları olacaktır. Çünkü bu özümsemeyecek olan dil, özgürleşen kültürle kendi diline yerleşmiş değildir. Oysa insanın yalnızca dili özgürleşemez ve aynı insan bilincine yabancılaşacaktır.

Politikanın köklü savunmak çirkinleşmeyi engeller

Politik dil, bireyin düşüncesini, belirli bir dilde sınırlamasını getiriyor maalesef. Üstelik o politika, eğer sözcüsü tarafından yapay ve köksüz savunuluyorsa, dillendiren insan da çirkinleşmektedir. Eklektizm panoramasının en öndeki ilk fotosu da hep bu kategorideki taraftarlardan çıkar.

Bu alışverişin sonu yoktur... Ve işte, gerçek kölelik budur. Kişi aslında köleliği tekrar, ama bu kez kılıfını da bularak kendisine atfetmiştir. Bilimsel olmayan politik yaklaşımlar, kişiyi sürekli donanımsız bırakacaktır. Birisini ya da bir düşüncüyü tanımlama yaklaşımı, öncelinde kendisini köleleştirmeden start almıştır. Köleliğin nüfus bulacağı bir yapı, bir anlayış, bir yaklaşım mevcutsa tanımlamak da kaçınılmazdır. Kölelik anlayışının olduğu bir zihinde, en özgürlükçü düşünceler bile tanrılar panteonuna girmeden sonlanamaz. Bu acı sonuç, sadece basit bir 'kayıp'ı gözyle bakılacak bir şey değildir. Tarih ve birey, tarih ve özgürlük, tarih ve yaşam kaybedilmiştir. Bunlar-

sa yaşamı anlamlı kılan her şeydir. Umut ve mutluluk bitmiştir. Bitkisel hayat tekrar başlamıştır.

'Yaşam olacaksa ya özgür olacak ya da hiç olmayacak' sözü, yalnızca dışımızdaki gardiyanlara söylenmemektedir. Bilimin algılanmadığı bir toplumda tehlike varsa eğer, o tehlike her zaman her yerdedir. O tehlikenin kendini tek bir kalıba soktuğunu sananlar, gerçekten kendini uyutmayı başarabilenlerdir. Alternatif olamayacak kadar pasif ve düşünce tembelidirler bu sananlar. Gerçek özgürlükçü değildirler ve iyi birer illüzyonist olabilirler.

Hak evrenselleşmezse özgürlükçü bir karakterden milliyetçi bir niteliğe evrilir

Eğemenlikten kendini kurtarmayan bir beyin ve yüreğin özgürlükten bahsetmesi ne kadar da büyük bir aldatmacadır. İnsanın kendisine ve sevgisine yapabileceği en kötü haksızlık ve düşmanlık sanırım budur. **'Özgürlük kendini derin gerçekleştirme olayı'** ise, bu 'derin'den kastedilen nedir?

Tabular, yaşamın ilkeleri olarak herkes tarafından benimsenir ve esas alınır. O yüzden **'birey göbekten topluma bağlıdır ve sözleşmeli'**dir. En iyi ve doğru ideolojiyle bile kurtulması oldukça zordur.

Her hak, özgürlükçüdür. Fakat bu hak zamanla evrensellik kazanmıyorsa eğer, politik bir sınırlamayla boğulur ve bireyi özgürlükçülükten alıp milliyetçi bir karaktere sokar. Başlarda evrenselliği taşıyan özgürlükçü tu-

tum, sonunda gerici ve tehlikeli bir anlayışa girmiştir. İşte, birey ve özgürlüğün 'izm'lerin arasındaki tarihsel işlevi burada ortaya çıkmaktadır.

Bilimselliğin olmadığı yerde, yapılacak en doğru şey bile aslında gericilik olma tehlikesiyle başlıktır. **'Gerçek demokrasi'** derken bile sorgulamayı bilmiyorsak, başkalarına ya da marjın diğer ucundaki kendimize Ortaçağ'ın keskin kılıçlarından birisi olabiliriz. Değil başkalarına da özgürlük vermek, kendisini de öldürücü bir kılıç...

Özgürlüğün dili kadındır

Politikalarda alt ve üst yapılar erkek zihniyetine göre tarihsel olarak gelişmiştir. Kadınsa özgürlüğün dilidir. Gözlemselliği gelişmiş olan kadının sorgulayıcılığı da gelişmiştir. Toplumumuzda çok çabuk inandığı sanılan kadın, aslında sürekli bir şüpheli ruh haliyle, devamlı olarak bir tarafta tersi ihtimalleri de düşünmektedir. Bu yaklaşım aslında toplumu tanımlamaktan kaynaklanmaktadır. Politikadan uzaklaştırılmış olması bir yana, bir taraftan da politikayı özümseyerek yapmak istemiştir. Onun hala bu politikalarından uzak olmasının önemli bir nedeni de budur.

Bir alternatifin içinde eğer bir üst kimlik oluşmuşsa, yani resmi bir kimlik edinilmiş ve siz de bireysel özgürlüğünüzü o üst kimliğin sınırları içinde kimlikleştirmişseniz, ona dayamışsanız, alternatifliğiniz kalmamıştır artık. Düşünce kurumsallaştıkça, peşinden de bürokratismi getir-

mektedir. Ve bu bürokratism, bilinen anlamından ziyade sivil inisiyatifi öldüren, yani yine erkek eksenli bir yaklaşımdır. Bürokratism de özgürlük düşüncesiyile ilgisi yoktur.

Gençlik iktidar hayali kurmamalı

Gençliğin politika içindeki yeri, iktidar kaygılı olacaksa eğer, gençlik gelecek vaad edemeyecektir. Mücadele ettiği her şey dahil, kendisini ifade ettiği her duruşta, gençlik iktidar hayali kurmamalı, kendisini bilinç ve ruhen bu tehlikeden uzak tutmalıdır. Aksi taktirde dönüştürücülüğü bitecek ve vaad ettiği gelecek, bir öncekinin yeni ve biraz daha dönemselleştirilmiş olacaktır.

Önderliğin kendine özgü bir dili vardır. Bu dili ben şöyle yorumluyorum:

Bir yandan çok evrensel bir konunun anlatılışı içinde, bir bakıyoruz kendinden bir örneğe geçiyor. Hep, konuşulan evrensellik içinde kendisini arayan, konumlandırılan, tartışılan, çatıştıran bir tarz var. Bu yaklaşımın kendisi, bireyin evrensellik içindeki önemine dikkat çekerek aslında. Birey ve tarihi ortaya koyar. Bu yüzden anlatım politik bir söylenceden çok, gerçek bir arayışın, gerçek bir özgürlükçü-ğün ifadesi olarak okunur bana. Birey/politika, birey/evren, birey/doğa, birey/toplum, birey ve her şey gibi... düşünceler, sürekli olarak birbirine gidip gelen akımlar olarak çatıştırılır gibi gelir bana.

Bizim derdimiz bir devletten öte olmalıdır

Kitleler, sıkıştıkları darboğazdan kendini kurtaracak bir kaynak arar ve bunu kendine sosyo-ekonomik ve kültürel olarak yakın gördüğü yerde bulmayı arzular. Kaynağın oluşmasını birilerinden beklemek yerine, birileriyle birlikte oluşturmak gerekir aslında. Ama bu, bilimsellikle varılabilecek bir erdemdir. Hep birilerinden bekleyen ve yalnızca eteklerin ucundaki savunucuları olmayı kabullenenler, bireyin tarihsel rolünü bilmeyenlerdir.

Bireyin toplumdaki etkilerine göz attığımızda; özgürlük tutkusunun önünde devletçiliğin nasıl da bir handikap olduğunu görebiliriz. Fransa tarihi aslında birçok örnekleriyle izlenmesi gereken bir tarihtir. Yalnızca kendi tarihine de değil, tüm toplumlara ışık tutabilecek ve zaten etkili olan bir tarihtir. Yaptığı inanılmaz devrimiyle birçok özgürlüğün adı olmuştur. Ama bugün Fransa, elinde tuttuğu o adalet ve özgürlük terazisini tek yanlı ağırlaştırmış, kendi tarihindeki özgürlük tutkusunu, yarattığı ve taptığı devletin eline vermiştir. Demek ki insan ve toplum, kendi yarattığı sistemin içinde böyle yok edebiliyor kendisini. Fransa, karşılaştırma yapacak olursak eğer, Avrupa'nın en güçlü faşist partilerinden birisine kendi topraklarında hayat buldurmuştur.

Devletçilik tehlikelidir ve bizim derdimiz bir devletten öte olmalıdır. Ve bugün özgür olduğunuzu sanacağınız ülkede bir Fransız'a gidip bir Fransız anla-

yışını eleştirdiğinizde inatla yanlışı savunan bir kimlikle karşılaşsınız. Bu, milliyetçiliğin ta kendisidir.

“Kendini ihbar etmeyen bir düşünce özgürlükçü olamaz”

Toplumlar sürekli yeni toplumlar doğurmak zorundadırlar. Duruşlar, en basit duruşlar bile günümüzün bu hızlı dünyasında büyük kayıplar demek... Bilgiden ve sevgiden uzak, yalnızca geçmişin sloganı ve özgürlük mirasının üstüne yatan yaratıcılıktan nihai bir özgürlük çıkacağını beklemek, olsa olsa trajikomik bireysel bir hikaye olur.

Teori, resmen kabul görmüş ve ebedi bir bilgi değildir. Teori; o anlık, dönemlik ya da en fazla yakın bir gelecek için (*ki bu yakın gelecek artık hayatın bu mütahiş hızında ne kadarlık bir süreçtir tahmin edelim*) bir doğru olabilir, ama gerçeğin tam olarak da bu olduğunu bilmek için yine de düşünmek ve tarihin sonunu beklemek gerek... Bugün söylediğimiz bilgilerin doğru olup olmadığını sınamak için tersinden düşünme yöntemiyle de sürekli kendimizi kolaçan etmeliyiz... *'neleri doğru yapıyoruz, doğru söylüyoruz'* diye beynimiz ve pratiğimiz bir laboratuvar olmalıdır. Bunun için de sürekli tetikte olmak gerekir.

Özgürlükçülük, 'toplumun aydını olma' özelliğini de yanında taşımalıdır. Tutucu bir aydın kavramından uzaksak, yaptığımız her şey kısır bir döngüdür.

“Kendini ihbar etmeyen bir düşünce özgürlükçü olamaz.”

'Yetinmek', kendine 'dur' demektir

Politika bir yandan bireyi toplumsallaştırırken, diğer yandan da onun bireysel gelişimini, özgür yanlarını örtebilir, tek tipleştirir. 'Özgür bireyiz' diyoruz ama cidden bu, halihazırda pratik ve zihinsel olarak mümkün müdür? Kendi dışımızdaki her şey bizi esareti altına almak isterken, kendi içimizdeki her şey bizi özgür bırakmak ister mi? Mümkün değildir; çünkü hiçbir alternatif, tamı tamıyla mücadele ettiğinden farklılaşmış da değildir. Ne olursa olsun tarihsel olarak onun bir uzantısı olacaktır. Tabiattaki hiçbir şey, bir önceki halinden tamamen başkalaşarak yaşayamayacaktır. Yani alternatifin kendisi de aslında bir olasılıktır. Bir alternatiftir, tamamıyla doğruluğu ya da bünyesi, olması gerekeni yaşamamıştır ve arayışındadır. Oluşturma çabasıdır ama oluşmamıştır. Farklıdır... diğerinden farklıdır ama tam da olması gereken değildir henüz... çok yol ister bu çaba. Onun için bilmek gerekir ki; toplumsal dönüşüm çok düşünülerek varılacak bir sürecin pratiği olacaktır.

Bir mücadele içinde en tehlikeli yan, kişinin alışıp alıştırılması, tekdüzeleştirilmesi, kendini tekrar etmeye başlaması, biçilen özgürlük anlayışının önüne 'tarz ve çizgi içi' ya da 'dışı' gibi öldürücü anlayışların konulması, onun varoluşunun, arayışının durdurulmasıdır. Eğer bir arayışçı 'buldum' diyorsa; yaratıcılığa ve özgürlüğe sunduğu itham ölümcülleşmeye başlamış de-

mektir. 'Budur!' kelimesi, bir özgürlük arayışçısı için çok tehlikeli bir yanılgıdır. Bulduğunu düşündüğü ya da bildiği şeyin içinde bile yeniden, yeniden bir arayışa çıkmalıdır özgürlük evliyası... 'Yetinmek', kendine 'dur' demektir. 'Bana bu kadarı yeter' demek, zamanla başka bir boyunduruğa boyun eğmeye evet demektir. Böyle bir durumda belki de başlangıcından beri verdiği onca arayış yanılgılarının, korkularının ya da yorgunluğunun mutsuzluğuna, kendi kendine söyleyip kendini bu çizgide tutmanın iknasına götürecektir yalandan başkası olmayacaktır onun 'sözde' arayışı. Bir alev parçası güneşten bile kopsa, uzun süre sönmeden yine de yanacaktır. Olumsuzla iç içe yaşadığımız kentler bir yana, savaşılan cepheler bile en nihayetinde düşmanı olduğumuz kötülüğü karşımıza çıkartıp bize göstermektedir. Bu bile başlı başına bir etkileşim, beyinlerimize verilen bir kodlamadır.

Politikanın kendisi, aslında kimse kabul etmese de bir bölünmüşlüktür

Politika, kuralları olan ve bu kurallar çerçevesinde oynanmadığında kaybedilen bir oyuncak gibidir.

Kurallar ise bireyin yaratıcılığını öldüren bir mekanizmadır.

"Kafamızın içindeki dünya, bizi bir bardağı düşürüp kırmamak için dikkat etmeye zorlar."

Sanırım '*şu anda yapılagelen politika nedir?*' sorusuna benim verebileceğim yanıt bu olacaktır.

Oysa **"mutluluğun gizi, dünyanın bütün harikalarını görmektir, ama kaşıktaki iki damla yağı unutmadan, dökmeyen."**

İkinci sınıf vatandaş olma ihtimali her zaman hepimiz için bir endişedir. En iyi demokrasilerde bile bu tehlike bizi bekler. Kastettiğim ikinci sınıf vatandaş, daha çok edilgen, yönlendirilmeye açık vatandaşdır. Yani pasif kalandır. Pasifliğin nedeni ise, ne kadar toplumsal bir şey yapıyor olursa olsun, ne kadar 'yeni çağın çocuğu' olursa olsun, kendi düşünce sistemini ve değerlerini yaratmayan kişilik ve ruhtur.

Şunu unutmamak gerekir ki; **"bir amacı ilk kez gerçekleştiren kişi, o uğurda o güne kadar ölen herkesi onurlandırmış olur."**

Kurallar toplumsal yaşamın iyileştirilmesi için konmalıdır, düşüncenin ve pratiğin engellenmesi için değil. Politika yasa ve yasaklara oynayan, onlarla korunan bir bilgidir. Maalesef kuralları vardır. Anlayışlar çizilir ve onun içinde ve dışındakiler belirlenir. Politikanın kendisi, aslında kimse kabul etmese de bir bölünmüşlüktür. İnsanın sınırlarını çizmesi önemlidir, en kötü şey tarafsızlıktır. Evet ama, bu da yalıtılmayı ya da yalıtılmayı getirmek gibi bir tehlikeyi de yanında sürükler.

"Hazineleri seller toprağın altından çıkarırlar. Yine seller toprağa gömerler"

Tüm alıntılar: 'Piedra Irmağının Kıyısında Oturup Ağladım' (Paulo Coelho), Simyacı (P.Coelho)

Kürdistanlaşan Bir Yıldız Daha Kaydı

Ölümsüzlere

Devrim AMED

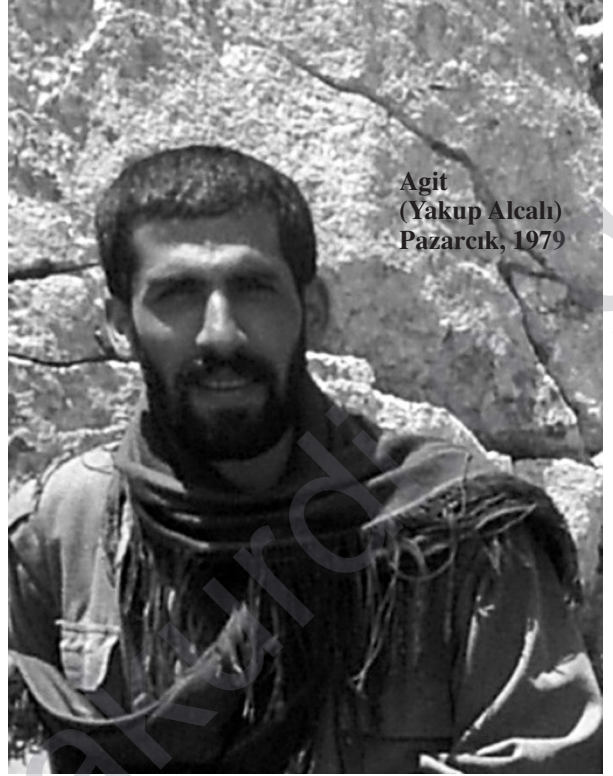
Yaşam içerisinde bana ‘en fazla zorlandığın durum nedir?’ diye sorular, vereceğim yanıtlardan ilki, şehit arkadaşları anlatmak olur.

Şehitlerin arkadaşı ve yoldaşı olmak insana büyük bir sorumluluk yüklüyor. Onları her ne kadar yazılarımızda ve yaşam içerisinde anlatsak da sürekli eksik ve yetersiz bırakacağımız yönleri kalacaktır.

Ve gencecik fidanlar, mücadelemiz içerisinde her gün toprağa düşmekte, Kürdistan’ın yüce toprağını soylu kanları ile sulamakta ve güzelim Kürdistan’ı bir cennet bahçesine çevirmektedirler.

Her geçen gün gökyüzünde, yani yüceliklerde, yıldızlardan yenileri kaymakta. En son kayan yıldızlardan biri de Agit yoldaşı.

Agit yoldaş, uzun yıllar Avrupa’da kalmış, Kürdistan özgür-

Agit
(Yakup Alçalı)
Pazarçık, 1979

lük hareketi ile de Avrupa’da tanışmıştır.

Avrupa’da uzun bir süre YCK içerisinde gençlik çalışmaları yürütmüş ve son olarak da gerilla saflarına katılmıştır.

Agit arkadaş ile tanışmamız bir kış gecesi metrelerce karın bulunduğu Xinere’nin en uç köşesi olan, bir bölümüyle de Zagroslara düşen bir alanda oldu.

Mangada arkadaşlarla otururken Zap’tan yeni bir arkadaşın geldiği ve bizim mangamızda kalacağı söylen-di bize.

İçeri girip tüm arkadaşlarla merhabalaştık-

tan sonra gerilla çayıyla birlikte sohbet başladık.

Böylece günler günleri kovaladı ve 4 ay aynı mangada kalıp Şehit Nucan Eğitim Devresi’ni tamamladık.

Önderliğin AIHM savunmalarında “PKK’lilerin ne söylediklerine değil nasıl yaşadıklarına bakılırdı” diye çarpıcı bir belirlemesi geçmektedir.

Gerçekten de Agit arkadaşın yaşam tarzına baktığımız zaman, bir PKK’lide olması gereken özellikleri barındırdığını rahatlıkla görebiliyorduk. Olduk-

“Her zaman “en güzel insan emekçi insandır” dendi. Yaşamın her anına bunu yansıtırdı. Mütevazı yönü de geliştirdi. İnsan bazen onun bu mütevazılığı karşısında utanıyordu.”

ça etkileyici ve çekiciydi. Çok doğal ve sade özellikleri vardı.

Temizlik, dürüstlük, güzellik gibi Kürdistanî özellikleri sürekli kendinde canlı bir biçimde yaşatıyordu.

Emekçi ve fedakar yönleri de insanın gözüne hemen çarpıyordu.

Zaten her zaman **“en güzel insan emekçi insandır”** derdi.

Yaşamının her anına bunu yansıtırdı.

Yine mütevazı yönü de gelişkindi. İnsan bazen onun bu mütevazılığı karşısında utanıyordu.

Yıllarca Avrupa’da kalmasına rağmen Avrupa’nın kirliliğine, insanı bireycileştiren, böcekleştirilen özelliklerine hiç bulaşmamıştı. Bu konuda kendini çok iyi korumuştü.

Çaldığı sazıyla yüreklere hitap ederdi. Halkının, ülkesinin duygularını sazıyla dillendirirdi.

Çoğu zaman sazı, onun söylemek istediği birçok şeyi dillendirirdi.

Sonunda bahar geldi, eğitim bitti. Sıra pratiğe gelmişti.

Bahar gelince gerillanın duyguları şahlanır, herkeste pratiğe çıkmanın heyecanı yaşanır.

Kürdistan’ın yüce dağları bu aylarda bir cennete dönüşür, her taraf yemyeşil olur, doğa sanki bir gelin gibi kendini süsler.

Buradaki güzellik, mitolojideki Babil’in asma bahçelerini kat be kat aşan bir güzelliiktir. Her taraf cıvıl cıvıldır.

Bizler de bu cennet içerisindeki patikalardan düzenlemelerimizin olduğu alana doğru yola çıktık.

Yaklaşık bir ay sonra tekrar

Agit arkadaşla Lolan’da buluştuk, vedalaşmaya gelmişti. Keleş alanına gidecekti.

Birbirimizle tokalaşıp sarıldıktan sonra ‘serkeftin’ dilekleriyle ayrıldık.

Sırtında küçük gerilla çantası, omzunda kleşi, boynunda hiç eksik etmediği kefiyesi ile yola koyuldu. Dağların doruklarında bir daha hiç görünmemek üzere kayboldu.

Ayrılıklar yaşamımızın bir parçası haline geliyor. Yine de bu ayrılıklara alışmayacağız ve bize bu ayrılıkları yaşatanlardan da hesap soracağız.

Her ayrılık beraberinde büyük bir gelişme ve mücadele yaratmalıdır.

Şehitlere layık olmak, onların bıraktığı bayrağı zafere gidene kadar yücelerde dalgalandırmaktır.

Şehitlere layık olmak, daha fazla mücadeleyi, direnişi geliştirmekle olur.

Özlemine kurdukları, hayallerinde düşledikleri, yaşamını uğruna adadıkları kutsal özgürlük mücadelesini geliştirmek ve büyütmeyle layık olunur.

Onlar Kürdistan’ı cehenneme çevirmek isteyen zebanilere karşı bir melek saflığında ve güzelliğinde Demirci Kawaların, Babeklerin, Spartaküslerin direnişçi yönleriyle mücadele ettiler.

Zifiri karanlıklarda Mani’nin özlemine duyduğu ışık bahçelerini Kürdistan’da yaratıp her tarafı aydınlatmak için mücadele ettiler.

Böylesine onurlu, böylesine soylu bir mücadelede yaşamları

nı feda ettiler.

Bizlere düşen ise onları yaşamımızın her anında yaşatmak, bıraktıkları mücadeleyi devam ettirmektir.

Aksi takdirde yüce değerler karşısında cüce bir kişiliğin sahibi oluruz.

Gökyüzündeki yıldızlara yıldız katmakla cevap olunur

Agit arkadaş aynı zamanda YCK içerisinden gelen bir arkadaştı. Bu nedenle Avrupa’daki gençlik hareketinin üzerine daha fazla sorumluluk düşmektedir.

Bu şahadete bağlılığın gereği olarak direnişi ve mücadeleyi amansız bir şekilde geliştirmeli, kendini çok yönlü güçlendirmeli, her alanda örgütlülüğünü geliştirmelidir.

Örgütsel anlamda büyüme, eylemsellik anlamda gelişme, kadrosal olarak büyüme, katılım anlamında büyüme ile sorumluluk yerine getirilir.

Gençlik dinamizmiyle, ruhıyla onlarca, yüzlerce Agitler ile, Nurhaklar ile cevap olunur.

Gökyüzündeki yıldızlara yıldız katmakla cevap olunur.

Bağlılığın gereği bize bunu dayatmaktadır. Şehitlerimiz bize bunu emretmektedir.

Bizlere düşen de sorumluluklarımızı ve bu dayatılan görevleri büyük bir çabayla, coşkuyla, emekle, heyecanla yerine getirmektir. Bunun dışında farklı bir yaşam duruşu ve alternatifi kabul edilemez. Gençlik bu sorumluluğunu da layıkıyla yerine getirip tarihin altın sayfalarına ismini yazdıracaktır.

Jede Gutmütigkeit Hat Eines Tages Ein Ende...

Agit BINGÖL

AgitBingol@hotmail.de
http://www.agitheval.de.tl

Was hat die türkische Regierung und ihre verbündeten Staaten Iran und Syrien vor, wenn ihre Pläne, uns das kurdische Volk zu vernichten nicht in die Tat umgesetzt werden kann? Wird der Staat das gleiche mit uns machen was es mit den Armenien gemacht hat, die über einen Millionen waren?

Wen wir jetzt, egal wo wir sind ob in Deutschland, in Frankreich oder in Kurdistan unsere Stimme nicht erhe-

ben, noch immer zu Hause sitzen und den Krieg in den Medien von zu Hause aus verfolgen. Wenn wir nicht endlich alle zusammen halten und uns vereinen, wird Ankara, Teheran und Damaskus unser Ende wie dem der unseren armenischen Brüdern gleich machen.

**Der kurdische
Präsident Abdullah
Öcalan**

Der türkische Staat vergiftet den kurdischen Präsidenten, den

bis zu 4 Millionen Menschen als politischen Repräsentanten anerkannt haben. Europa und Amerika sehen weiter hin zu wie die Situation sich in Kurdistan weiter hin verschlechtert und ein großer Krieg entsteht.

Was heißt das?

Der türkische Staat zwingt das kurdische Volk regelrecht in die Berge, denn viele unsere politischen Parteien setzen sich für die Demokratie und Frei-

heit ein, man möchte aber diese Vorsätzende nicht sehen.

Müssen wir davon ausgehen, dass der Konflikt in Kurdistan nur durch Waffengewalt zu lösen ist?

Der kurdische Präsident Abdullah Öcalan hat, wie schon seit 20 Jahren davor, seine Bestrebungen der Brüderlichkeit aller Völker auch kürzlich wieder geäußert.

In dem er den türkischen Staat aufforderte, dass beide Seiten die Fehler die in der Vergangenheit gemacht worden sind akzeptieren und endlich die Waffen begraben, damit die Mütter von Guerilleros und Soldaten nicht mehr weinen müssen.

Da der kurdische Präsident wie so oft keine Antwort auf seinen Aufruf zum Frieden bekam, kann man davon ausgehen, dass man den Konflikt in Kurdistan nur mit Waffengewalt lösen möchte.

Das heißt, es müssen wieder unschuldige Menschen, die ein Recht darauf haben, ein friedliches Leben zu führen, ihr Leben lassen, weil sich Ankara nicht zu seinen Fehlern bekennt.

Wenn diese letzte Chance, die der kurdische Präsident Abdullah Öcalan, mit dem letzten Waffenstillstand nicht von Ankara genutzt wird, und unser politischer Repräsentant nicht freigelassen wird, wird dessen Ende dem Irak ähneln, wenn nicht sogar schlimmer werden.

Abdullah Öcalan hat öfters in seinen letzten veröffentlichten Reden die Türkei darauf auf-

merksam gemacht, dass es nicht im Interesse der PKK ist, und auch nicht das Interesse des kurdischen Volkes, das die Türkei das Schicksal des Iraks teilt.

Die letzte Chance!

Solange man unseren Politischen Repräsentanten, den kurdischen Präsidenten vergiftet, ihn unter Isolationshaft hält, ist die Türkei mit jedem Tag, dem Schicksal des Iraks immer einen Schritt näher.

Deshalb sollte das türkische Volk sich mit den Kurden vereinen und ihre Stimme für den Frieden in Kurdistan, im gesamten Nahen Osten erheben.

Alle Länder, die am Frieden im Nahen Osten interessiert sind und nicht nur Politik betreiben, sollten die letzte Chance des kurdischen Präsidenten nutzen.

Der kurdische Präsident muss sofort freigelassen werden. Kurden müssen die gleichen Rechte

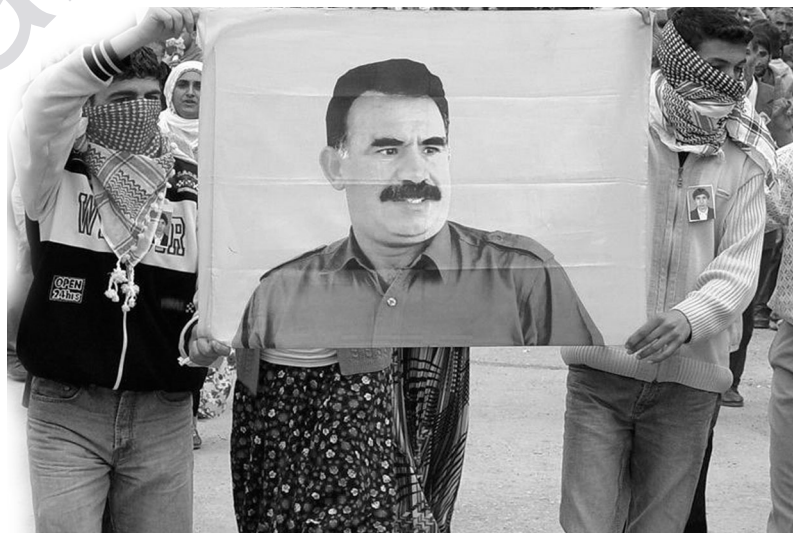
bekommen wie alle anderen Menschen.

Was müsste die Türkei und ihre Verbündeten tun?

All diejenigen, die wirklich Frieden haben wollen, die nicht nur ihre schmutzige und imperialistische Politik über uns betreiben sollten wissen, der Frieden ist oft näher und aber auch weiter weg als man denkt!

Der erste Schritt für den Frieden in Kurdistan ist, dass alle politischen Gefangenen freigelassen werden müssen und alle Dörfer die von den "türkischen Sicherheitskräften" vernichtet wurden sind wieder errichtet werden.

Falls man aber nicht davon ausgehen kann, dass man diese letzte Chance des kurdischen Präsidenten Abdullah Öcalan nicht entgegen kommt, kann man mit einer hohen Wahrscheinlichkeit davon ausgehen, dass die Türkei das Schicksal des Iraks teilen wird.

Asıl Sorun İktidar Hırsı

Okuyucudan

Nurhak ERDAL

Aslında bugüne kadar gelmiş geçmiş hükümetlerden en iki yüzlüsünü ve çıkarıcısını (sayılabilecek çok kötü niteliği var ama...) barındırıyor şu an Türkiye. Bu tanımlamaya hemen hemen hepimiz bir parça hak veriyoruz. Bu nitelenenin haksız olduğunu düşünenler de vardır elbette. Neden böyle bir tanımlama yaptığımıza kanaat getiremeyebilirler bu arkadaşlar. Benim gibi düşünmeyenlere şunu sormak istiyorum:

AKP 2002 seçimlerine hangi sloganla girdi?

Söylenen ve vaad edilenlerle yapılanlar, adeta iki zıt kutup gibi çelişmektedir. Cevabı bilip sonucunu görmezden gelenlerse şunu söylerler: **“Adalet, eşitlik ve daha aydınlık bir Türkiye”** ama onların da buna inanmakta zorluk yaşadığına eminim. Bu yanlışlığı ifade edememenin sebebi ise çıkarları doğrultusunda yaşamalarıdır.

Kendilerine bile anlatmaktan korktukları bu yanlışlığı onlar için biz açalım öyleyse.

Şöyle bir 2002 seçimleri öncesine gidelim ve vaatleri bir hatırlayalım:

- Türkiye'ye demokrasi getireceğiz!

Bütün dünya kamuoyunun kabul ettiği ama bir türlü Türk devletinin kabul etmediği, nereye gitse karşısına çıkan Kürt sorununun bugün bakıldığında ne aşamada olduğu açıkça bellidir. Tabiri caizse bir arpa boyu bile yol almamış ve halen kanamakta olan bir yaradır.

Demokratik çözüm bir yana dursun, her gün yeni bir çözümsüzlük eklenmektedir. Kendi başına Türkiye'nin sırtında yaratmış olduğu ağırlık yetmiyormuş gibi mütemediyen eklenen sorunlarla bu yük katlanarak artmaktadır. Peki bunun arkasında kim var? Bunu bilmek için alim olmaya gerek yok. Elbette hükümet ve devletin askeri ka-

nadı var. Askeri kanat bu oynanan oyunun bugüne kadarki her sahnesinde vardı zaten. Öte yandan ikinci sınıf bir rolle sahneye çıkan hükümet var.

Sadece iktidar hesapları yapan bu ikinci sınıf oyuncunun asıl görevi, Türkiye'nin bu en temel sorununa çözüm üretmek değil midir? İşte tam noktada bir kaos ortamı yaratılmak isteniyor. Sebep? Aslında bunun sebebi belli:

İktidar hırsı..

Bu hırs gelmiş olan bütün hükümetlerde vardı. **“AKP hükümetini diğerlerinden ayıran özelliği ne?”** sorusu akıllara geliyor. Diğer hükümetlerin rolleri de aynıydı ama en azından bu sorunu değiştirme gibi bir vaatleri yoktu. İşte tam bu noktada neden iki yüzlü yakıştır-

masını yaptığının cevabını vermiş oluyorum.

- Türban sorunu ve üniversite-lerdeki türban krizi çözülecek!

Aslında bu konuyu öyle uzun uzadıya açıklamaya gerek yok. Eğitimi-deki eşitsizliğin hat safhada olduğu bir ülkede türban krizinin çözülmesini beklemek ne kadar doğru, tartışılır.

Özellikle en temel sorunlarına çözüm aramaktan aciz bir hükümetin böyle önemlilik sıralamasında ikinci-üçüncü sırada yer alan sorununu çözmesini beklemek pek mantıklı olmaz diye düşünüyorum.

Bütün bu sözü verilmiş ama yeri- ne getirilmemiş vaatler aslında söy-

lenenlerin sadece iktidara gelmek için yapılmış birer manevra olduğu ortadadır. Potansiyel Kürt oylarını almak için Kürt sorunu, dinci kesimlerin oylarını almak için de türban sorununu gündemine aldı. Bunları kullandı, sıra milliyetçilerin oylarında... Bu nedenle milliyetçilere yarabilmek için Kürtlere karşı çirkince bir tavır takınmaktadır.

Öte yandan kabinedeki hemen hemen her bakan için yeni bir yolsuzluk dosyası açılmakta, ama çoğunluk sayesinde meclisten bunlar geri dönmektedir.

İşte bu çarpıcı konular etrafında genel bir yoğunlaşmaya gidilirse aslında ne kadar haklı bir yakıştırmada

bulunulduğu açıkça ortadadır. Bura-ya kadar hükümetin iki yüzlülüğü ortaya çıkmıştır. Çıkarıcılığı konusunda bence söylenecek pek fazla bir şey yok. Türkiye'yi her fırsatta iktidara tekrar gelebilme hırsı uğruna dış mihraklara nasıl peşkeş çektiği herkes tarafından görülüyor. Görmeyenler varsa artık devekuşu misali kafalarını kuma sokmaktan vazgeçmeliler.

Ayrıca kendilerine göre çözüm yolu diye nitelendirdikleri genel ahlak kurallarına ve aynı zamanda kendi yasalarına bile uymayan tarzda yönelimleri olan bir devleti yöneten hükümete bu tür yakıştırmalar iltifat gibi kalıyor.

Bir mekandan diğ-erine geçiş yaparken yaptığımız

uzun yolculuklarda, sırt çantasının yanı sıra taşıdığımız umutlarımız, hayallerimiz ve özgürlüğe olan sevdamız bizden kopmuyor ve her adımımızda her daim büyüyor. Çünkü her adım bizi Kürdistan'a daha fazla yakınlaştırmakta, attığımız her adım bizi özgürlüğe daha da bağlayacaktır. Bunu bilerek sağlam, kararlı, iddialı adımlar atmak durumundayız.

Kavuşmaktır amacımız cennet ülkesine, kutsal topraklara. Tarihinde direnişlerin en görkemlisinin geliştiği, aşkların en yücesinin yaşandığı, yoldaşlığın çocuk masumluğunda geliştiği, ihanete, işbirlikçiliğe, köleliğe,

İçimizde Taşadığımız Özgürlük Sevdası

boyun eğmeciliğe, haksızlığa ve insanlığın yaşadığı, yaşatıldığı tüm çirkinliklere karşı duyulan kinin, reddin en sert biçimde gösterildiği mekanlara kavuşmak için attığımız her adımı böyle atacağız işte.

Ne tutuklamalar, ne baskılar ne de dayatılan renkli ışıkların karanlık yaşamları durdurabilir bizi. Aksine bu yolculuğumuzu hızlandıracaktır.

İşte böylesi bir özlemle, aşkla adım adım yürüyoruz sana Kürdistan.

Etrafımızı sarmış duvarları, örümcek ağı ile sarılmış düşünceleri yıkacağız, kelepçelerle bağlanmış yürekleri yi-

kacağız ve sana kavuşacağız Kürdistan.

İçimizde saklı özgürlük sevdasını, düşmana ve onun uşaklarına olan öfkemizi Dersim'de, Gabar'da, Nurhak'ta, Zagroslarda ve Cudi'de avamızız çıktığı kadar haykıracağız dünyaya... Hiç durmaksızın koşacağız dağlarını, tepelerini, nehirlerini...

Çocuklar gibi çılginca, tereddütsüzce, kaygısızca oynayacağız ölüm kelimelerini. Omuz omuza çekeceğiz gövdelerimizi ve içten ve yürekten olacak türkülerimiz.. İsyan ateşimiz alev alev yanacak ve yakacak bin yıllardır bizi

yakanları... Rüzgara karışacağız, eseceğiz, korkakları titreteceğiz. Şahin olup uçacağız, hedefi şaşırımadan yakalayarak.

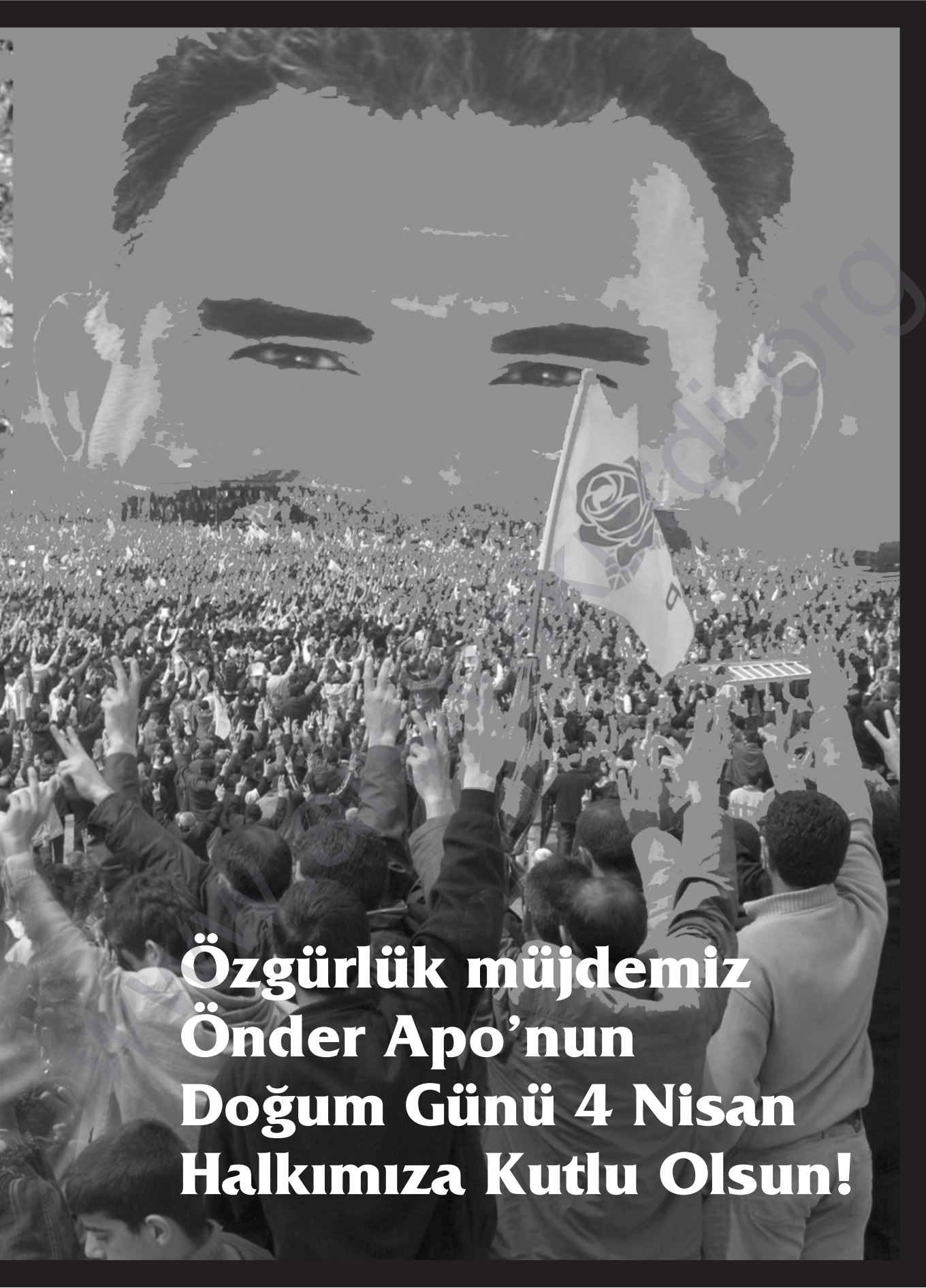
Binlerce isimsiz kahramanın yürüdüğü patikalarda biz de yürüyeceğiz ve zafere götüreceğiz bu patikalar bizi...

Güneşimizi karartmaya çalışanlara inat Güneşimizi selamlayacağız, karanlığa boğmak isteyenlere inat aydınlığımızı selamlayacağız. Yok etmeye çalışanlara inat çoğalarak, savaşarak varolduğumuzu bir kez daha göstereceğiz. Ve kavuşacağız sana Kürdistan ve kavuşacağız sana Güneşimiz, aydınlığımız ve özgürlüğümüzün adı Başkan Apo!..

Sorxwin NURHAK

**Özgürlük müjdemiz
Önder Apo'nun
Doğum Günü 4 Nisan
Halkımıza Kutlu Olsun!**

Gerilla Günlüğünden Bir Yaprak

Gerilladan

Şinda OZAN

Kocaman dolunayın altında, yüreğe su serpecek bir aydınlık bekler gibi, seni anıyorum yoldaşım. Kasımın sonlarında sıcak yüreklerimize hafiften ılıman bir rüzgar eşlik ediyor. Yıldızlar la ısınıyorum. Önümde kocaman bir ateş, gözlerimi kızıl közüne bıraktım. Baktıkça içine çekiyor beni ve ne kadar tesadüf bilmiyorum ama sen dostumsun şiiri okunuyor.

“Sen dostumsun

**Gülünce güneşler açar
her gün dağlara asarım
suretini”** diyor.

Gece, yıldızlar ve ateş, zamana inat sanki birbirleriyle sözleşmeli. Zaman neleri alıp götürmedi ki, neleri birbirine düşürmedi? Neleri anlamsızlaştırmadı? Yengisine uğrayan her şeye bir artı koyarken, diğer taraftan içini boşalttı, ta ki kendi yenilgisini tadana kadar...

Zamanla kavgalıyım, bir de kendimin diğer yüzüyle... Tüm kavgam ola-

ğan olanın dışına çıkabilmenin, gerçeğe ermenin, paylaşımlarımı büyütmenin kavgasıdır.

Saatler ilerledikçe daha bir görkemli oluyor ülkeye min dağları, yıldızları. Geceyi kışkandıracak alevlerin arasında bir çay demliyorum. Seninle ve doğayla olan bağımı daha da hissederek oluyorum, çayımı yudumlarken. Bir tarafım yalnızlık, diğer tarafım geceme anlam katan seninle olan birlikteliğim...

Seni anarak özliyorum. Ayrılık demek istemiyorum çünkü ayrılıklara inanmıyorum. Anlamsızlıklar vardır. Zamana yenilmek vardır. Ne şahadetler ayrılık yükler aramıza ne de görüşmemek...

Şu an belki tesadüf, belki de değil, seni Kuzey'e uğurladığımız dağın tepesinde bir daha dinliyorum iki dudağın arasından boşalttı, ta ki kendi yenilgisini tadana kadar... Zamanla kavgalıyım, bir de kendimin diğer yüzüyle... Tüm kavgam ola-

sarıyorum, özgürlüğe sarılır gibi. Yeniden yanımda olmanı istiyorum. Ve muzipçe, usulca yaptığın şakalarından duymak istiyorum. Çünkü bu gecenin yıldızlardan ve dostluğundan başka misafiri yok. Sana dönüyor tüm yüreğim ve dilim. Bir aşk gibi dolanıyor iki gözümde. Ve bir daha anlam katıyor yıldızların yoldaşlığına inci taşları döşer gibi etrafımdaki hatıraların. Gözlerimde çizili duruyor gecenin ve ayrılıkların resmi. Derdim'e yola koyulman ayrılığımızın ilk anı değildi. Son anı da olmadı.

Çember kuruyoruz kızıl alevlerin etrafında, demleniyoruz, başımın ucunda ağırdan yükselen dolunayla beraber yol alıyoruz. Hani derdin ya “benim diğer yüzümdür dolunay”, evet, karşımda yüzün, çember kuruyoruz.

Evet yoldaş, nerede ne zaman neyi yaşamamız gerektiğini senden ve senin gibi yoldaşlardan öğrendik. Ayrılıklara ve yaşama biçtiğimiz anlam gibi... Geceyi ayrılıklardan, karanlıklardan böylece ayırdık. Tüm ayrılıkların aslında ayrılık olmadığını fark etmemiz gibi. Akıyorum geceye, ılıman rüzgar arada bir kendisini hissettirmek ister gibi yüzüme çarparak geçiyor. Sırtım dağlarda, yüreğim buluşmamızda ve yudumluyorum çayımı kızıl alevlerin seyrinde. Şafağı seninle karşılamaya...

“Ayrılık demek istemiyorum çünkü ayrılıklara inanmıyorum. Anlamsızlıklar vardır. Zamana yenilmek vardır. Ne şahadetler ayrılık yükler aramıza ne de görüşmemek...”

Yok Edilen Yaratıcılık

Bir küçücük oğlancık, bir gün okula başlamış. Pek mi pek akıllıymış. Okulu da pek büyükmüş. Ama akıllı çocuk, sınıfına dışarıdan kestirme bir yol bulmuş. Buna çok sevinmiş. Artık okulu ona kocaman görünmüyormuş.

Bir zaman sonra bir sabah öğretmen;

- **Bugün resim yapacağız,** demiş
- **Ne güzel!** demiş çocuk.

Resim yapmasını pek severmiş. Her türlüünü de yaparmış. Aslanlar, kaplanlar, tavuklar, inekler, trenler, gemiler ... Mum boyasını çıkarmış ve çizmeye başlamış. Ama öğretmen "**durun!**" demiş.

- **Henüz başlamayın.**

Ve çocuk herkes hazır olana kadar beklemiş.

- **Şimdi,** demiş öğretmen, "**çiçek çizmesini öğreneceğiz.**"

- **İyi,** demiş çocuk.

Çiçek çizmesini çok severmiş ve pek güzellerini yapmaya başlamış pembe, mavi, turuncu mum bovalarıyla. Ama öğretmen, "**durun!**" demiş;

- **Size nasıl yapacağınızı göstereceğim.**

Yeşil saplı kırmızı bir çiçek çizmiş.

- **İşte!** demiş öğretmen, "**böyle çizeceksiniz. Şimdi başlayabilirsiniz.**"

Küçük çocuk bir öğretmenin resmine bakmış, bir de kendisininkine... Kendisininkini daha bir sevmiş ama bunu söyleyememiş. Kağıdı çevirip öğretmenininki gibi yeşil saplı kırmızı bir çiçek çizmiş.

Bir başka gün küçük oğlancık, sınıfa çıkan kapıyı tek başına açmayı becerdiğinde, şöyle demiş öğretmen:

- **Bu gün çamurdan bir şey yapacağız.**
- **İyi,** demiş çocuk.

Çamurla oynamayı pek severmiş. Her şeyi yapabilirmiş onunla. Yılanlar, kardan adamlar, filler, fareler, arabalar... Başlamış çamuru yoğurup sıkı-tırmaya... Ama öğretmen

- **Durun, daha başlamayın!**

Ve beklemiş hazır olmasını herkesin.

- **Şimdi,** demiş öğretmen, "**bir çanak yapacağız.**"
- **Güzel!** demiş çocuk.

Çanak yapmasını da pek severmiş ve başlamış yapmaya boy boy, şekil şekil çanakları. Ama öğretmen "**Durun!**" demiş,

- **Size nasıl yapılacağını göstereceğim.**

Ve de göstermiş herkese bir büyük çanağın nasıl yapılacağını.

- **İşte!** demiş öğretmen, "**artık başlayabilirsiniz.**"

Küçük çocuk bir öğretmenin çanağına bakmış, bir de kendisininkine. Kendisininkini daha çok sevmiş, ama bunu söyleyememiş. Toprağını yuvarlayıp yeniden yapmış öğretmenininki gibi derin bir çanak.

Ve çok geçmeden küçük çocuk öğrenmiş bekleme-yi, izlemeyi ve her şeyi öğretmen gibi yapmayı.

Ve çok geçmeden başlamış kendiliğinden hiçbir şey yapmamaya.

Ama birden bire küçük çocuk ve ailesi taşınivermiş başka bir eve, başka bir şehre.

Ve çocuk gitmiş başka bir okula. Bu okul daha da büyükmüş öbüründen. Kestirme yolu da yokmuş dışarıdan. Büyük basamakları çıkmak ve uzun koridorları geçmek gerekiyormuş sınıfa kadar. Ve daha ilk gün demiş ki öğretmen:

- **Şimdi resim yapacağız!**

- **Güzel!** demiş çocuk ve beklemiş öğretmenin ne yapacağını söylemesini.

Ancak öğretmen bir şey söylemeden başlamış dolaşmaya. Küçük çocuğun yanına gelince sormuş:

- **Resim yapmak istemiyor musun?**
- **İstiyorum,** demiş çocuk. "**Ne yapacağız?!"**
- **Ne istersen!** demiş öğretmen. "**Herkes aynı resmi yaparsa ve aynı renkleri kullanırsa, kimin ne yaptığını ve neyin ne olduğunu nasıl anlaram ben?!"**

- **Bilmem!** demiş çocuk ve başlamış yeşil saplı kırmızı çiçeği çizmeye...

(: Mizah :)

Ev Hali

- Kim var tuvalette?
- Kimi isterdin, Ajda Pekkan mı Cem Yılmaz mı?
Ne salakşın ya, bu evde iki kişiyiz. Sen dışarıda olduğuna göre burada kim olabilir?
- Aman aman iyi ki bir soru sorduk sana. Ukala şey!

***

- Tuvalette misin?
- Evet, nasıl anladın, NASA'dan mı bildirdiler.
- Ne yapıyorsun orada?
- Hep tüketici olduğumdan şikayet ederdin ya; üretime katkıda bulunuyorum.

***

- Tuvaletten ne zaman çıkarsın?
- Niye? Ülkenin bana mı ihtiyacı var?
- Ya ne zaman çıkarsın?
- Trafiğe bağlı.

***

- Tuvalet dolu mu?
- Evet.
- Kim var içeride?
- Hüseyin abi, Hayri amca, bir de ben varım.
Okeye dördüncü bekliyorduk, gelsene içeri.

***

- Turhan abi kahveni tazeleyim mi?
- Ne kahvesi lan, tuvaletteyiz bel!
- Girerken elinde gazete vardı. Bilirim gazete okurken hep kahve içersin sen. Ondan didiydim. He he he!
- Git lan işine!

***

- Tık tık tık: Tuvalet dolumu?
- Aradığınız tuvalet kapsama alanı dışında.
Lütfen beş dakika sonra tekrar deneyin.

Amedli Kamyon Şoförü

Bir gün merdesin birine kırık, hurda bir kamyon çarpmış. Arabada bi şey bırakmamış, paramparça etmiş. Arabadan inen adam, kamyoncuya ağzına geleni söylemiş ve polis çağırılmış. Tabi bizim Amedli dalmış hemen:

- **Abê gözün sevim! Çolix çocix ac beкли, affet.**

Adam kamyoncunun hali- ne acıyıp davadan vazgeç-

miş. Kamyoncuya bir daha karşısına çıkmamasını tembih etmiş.

Tesadüf bu ya, aynı kamyon adama bir daha çarpmış. Adam arabadan kafasını uzatmış, ne görsün? Yine aynı kamyoncu...

Bizim Amedli de kafasını camdan çıkarmış, merdesin sürücüsüne bağıyor:

- **Abê benem benem, dewam et!**

7/40

Iraklı papağan

Üç Amerikan askeri, Iraklı bir amcanın bakkalına girerler. Alışveriş yaparken 'Kahrolsun Amerika' diye bir ses duyarlar. Etrafa bakınırlar ve sesin bir papağandan geldiğini görürler. Bunun üzerine Iraklı bakkal amcaya 'bu papağanı buradan yok et. Yarın geldiğimizde görürsek seni mahvederiz' derler.

Askerler gittikten sonra bakkal amca kara kara düşünmeye başlar, çünkü papağanını çok sevmektedir. Derken aklına cami imamının papağanı gelir. Hemen imamın yanına koşar,

başından geçenleri anlatır ve:

- Hocam eğer sakıncası yoksa papağanları değiştirelim, der.

Hoca kabul eder ve değiştirirler.

Ertesi gün Amerikan askerleri gelir, papağanı görünce kızarlar:

- Biz sana bunu yok edeceksin demedik mi?

Bakkal amca "bu o papağan değil" dese de inandıramaz. Sivri zekalı askerin biri, "ben şimdi anlarım bunun dünkü papağan olup olmadığını" der ve papağanın tekrarlamasını umarak bağırır:

- Kahrolsun Amerika!

Ses çıkmayınca bakkal amca dahil hep birlikte bağırmaclarını söyler:

- Kahrolsun Amerika!

(ses yok)

- Kahrolsun Amerika!

(ses yok)

- Kahrolsun Amerika!

Ve sonunda papağan dile gelir:

-Amin evlatlarım!

***

Asker

Bir gün askere yeni katılan bir Türk, komutanıyla konuşmaktadır.

Komutan askeri tanıdığı için "oğlum nerde yapmak istersin askerliğini?" diye sorar.

Asker:

- Komutanım Türk bayrağının olduğu her yerde yapmaya hazırım.

Komutan:

- Peki, o zaman oğlum seni Hakkari Yüksekova'ya gönderiyorum.

Asker durur ve der:

- Ben oraya o bayrağı koyanım!..

***

Anlamsız evlilik

Çocuk babasına sorar:

- Baba, annem ile nasıl evlendin?

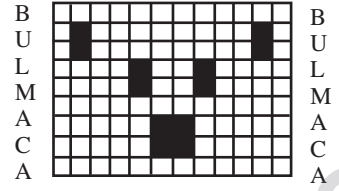
Adam eşine dönüp :

- Görüyor musun, çocuk bile anlam veremiyor.

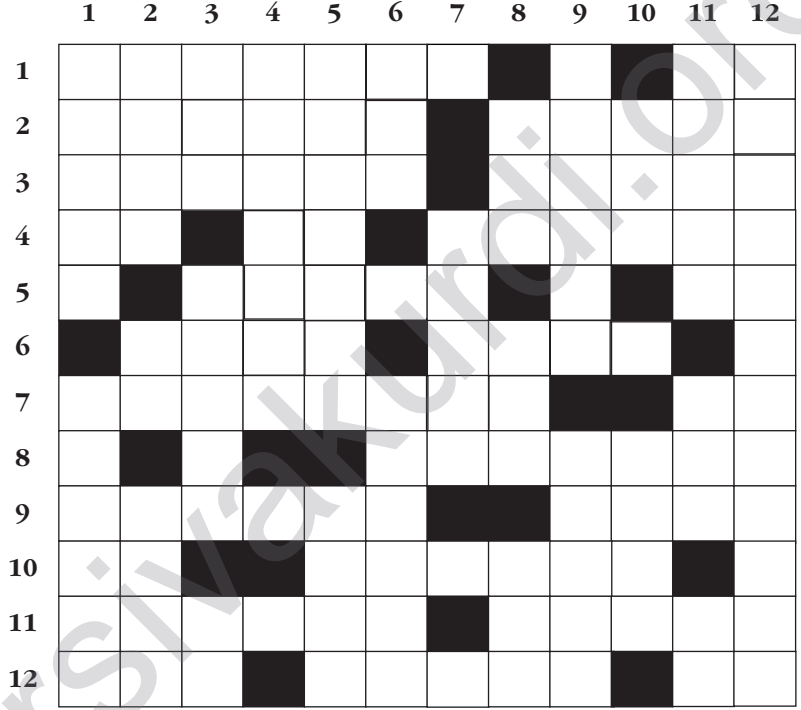
Bulmaca

BULMACA

Soldan Sağa

- 1- "Berti" adıyla da bilinen ve Kürdistan'ın birçok yerine dağılmış olan Kürt aşireti - Amerikyum
- 2- Hakkari'nin sık sık çatışmalara ev sahipliği yapan bir alanı - Tüfeğin uzun demir bölümü
- 3- Yerkürenin canlılara yaşama ortamı sağlayan yüzey bölümü - Haber toplama ve yayma işiyle uğraşan kuruluş
- 4- Kırmızı - Utanma - Kürdistan'ın en büyük dağı
- 5- Bulunduğu yerden başka yerlere gösteri yapmak amacıyla gidene tiyatro veya müzik sanatçılarının gezisi (Tersi) - Dil adları türeten bir ek
- 6- Toplumu, çevresini rahatsız etmeyen - "Şeyh ...." (Piran ayaklanmasının önderi)
- 7- Sadece dölü alınmak için yetiştirilen yüksek nitelikli bitki veya hayvan - Bir nota
- 8- Teessür etmek
- 9- Ali Oruç'un Hz. İbrahim'i anlatan kitabı - Yardım
- 10- Bir işaret sıfatı - Çeşitli parçalardan oluşan alet
- 11- Camlıklarda yetiştirilen bir takım bitkilerin ortak adı - Yunan klasik devrinde sitenin yönetim, politika ve ticaret işlerini konuşmak için halkın toplandığı alan
- 12- İngilizce'de 'sen' - Cılız, zayıf, güçsüz - Yabancı

Yukarıdan Aşağıya

- 1- Kürdistan dağlarından biri - Silah, giysi gibi asker eşyası ambarı
- 2- "... Taş" (Türkiye sinemasının emektarlarından olan ünlü Kürt oyuncu) - "Murat" kelimesinin ünlü harfleri - Avrupa Birliği'nin para birimi
- 3- Bir müzik türü - Siyaha çalan buğday rengi - Kurçatovyum
- 4- Sivas'ın bir ilçesi
- 5- Saldırı, hücum - Geri verme
- 6- İçinden su akıtmak için toprağı kazarak yapılan kanal - Marksist literatürde sınıf bilinci olmayan işçi ya da işsiz, toplumdaki yeri en son aşamada olan 7- "Nihal ...." (Türkiyeli ırkçı şair)
- 8- Bir meyve - Akümülatör - Kürtçe'de 'sır'
- 9- Kürtçe'de 'şehirli' - Belçika'nın bir şehri
- 10- Yılan - Denize girerken giyilen giysi
- 11- Bir şeyin ön tarafı - Fizik, kimya, biyoloji ve matematiğe verilen ad - Bir nota
- 12- Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu